

új magyar szó

20 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VII. évfolyam,
248. (1568.) szám

Áldott karácsonyi ünnepeket kívánunk!

„Cipősdoboznyi” ünnep

Egyházi és civil szervezetek fognak össze a nélkülözők idei karácsonyáért

A karácsonyi munkaszünet miatt következő lapszámunk december 27-én, kedden jelenik meg.

BNR- valutaárfolyamok

1 euró	4,3011 ▼
1 amerikai dollár	3,2943 ▲
100 magyar forint	1,4012 ▼

Aktuális 2

Magyarország bővli lett

A Standard & Poor's hitelminősítő egy fokozattal rontotta a hosszú és rövid futamidejű, devizában és forintban fennálló magyar államadósság besorolását. Hasonló lépés várható a Fitch Ratingstól is. A magyar politikusok értetlenül állnak az ügy előtt.

Aktuális 3

„Mit mondjak Păcurarunak?”

A munkájukat rosszul végző ügyészek felelősségre vonását kérte a köztvénekné adott interjújában Traian Băsescu államfő. Szerinte túl sok a nagy csinnadrattával bemutatott, de rosszul előkészített korrupciós dosszié, amelyek a megvádolt személyek felmentésével vagy felfüggesztett büntetések kiszabásával érnek véget.

Kultúra 8

„Politika – csak a kapuig”

„Számomra és kollégáim számára a politikumnak semmilyen relevanciája nincs az egyetem falain belül. Ilyen értelemben bármilyen politikai felszólalás üres fülekre talál akadémiai körökben, és neveltségessé teszi az elindítóját” – nyilatkozta az Új Magyar Szónak adott interjúban Sorin Crișan, a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem új rektora.

Vezércikk 3

Változott a tét

Bármit is jósoltak 2010 elején a politikai elemzők, Romániának stabil kormánya van. Sokat mond azonban az elmúlt két év hatalmi hangsúlyeltolódásairól, hogy míg tavaly december végén az egységes bértörvény elfogadtatásáért vitte vásárra bőrét a Boc-kabinet, idén már a jövő évi választások összehívása miatt kockázatot látott.

Cseke Péter Tamás

Idén is a „cipősdoboz-ajándékozás” okozta a legnagyobb örömet a rászoruló gyerekeknek: jutott az összegyűjtött adományokból Parajdra, és így jótékonykodtak a kolozsvári unitáriusok is. Civil és egyházi szervezetek sietnek a napokban a nélkülözők segítségére. A gyerekek csomagjába édesség kerül, a felnőtteknek azonban a tartós élelmiszer szerzi a legnagyobb örömet és megkönnyebbülést. A lapunknak nyilatkozó szociális munkások szerint még februárra is juthat az adományból, ha a legfontosabb alapélelmiszerek jutnak el a legszegényebbekhez. **7. oldal** ▶

A Baptista Szeretetszolgálat idén 2500 árvát örvendeztetett meg a parajdi sóbányában

Fotó: Lukács Csaba

Függetlenekkel az RMDSZ ellen

ÚMSZ

▶ Jelölteket kíván állítani az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) és a Magyar Polgári Párt (MPP) azokban a választási körzetekben, amelyekből korábban RMDSZ-es honatyák kerültek be a parlamentbe, és amelyekben jövőre időközi választásokat írnak ki. Szándékukat azonban nehezíti, hogy időközi választásokon parlamenten kívüli pártok nem, legfennebb független jelöltek vehetnek részt. Indulásukat feltételekhez kötik: legkevesebb 2500 támogató aláírást kell összegyűjteniük, és öthavi bruttó átlagbér „óvadékot” kell benyújtaniuk. **Folytatása a 3. oldalon** ▶

Tíz élete van Emil Bocnak

▶ Tizedik próbálkozásra sem tudta megbuktatni az ellenzék Emil Boc kormányát, ugyanis tegnap csak 209 honatya szavazta meg a szükséges 234 helyett a választások összevonásáról szóló törvény elleni bizalmatlansági indítványt. A Szociál-Liberális Szövetség az Alkotmánybírósághoz fordult. **3. oldal** ▶

Emil Boc eltávolításával tizedszer próbálkozott az ellenzék

Fotó: Mediafax

Ritli: jöhetnek a magánbiztosítók

▶ Az Egészségügyi Minisztérium hamarosan közzéteszi az egészségügyi kerettörvényt – közölte tegnap Ritli László tárcavezető, egy nappal azután, hogy Traian Băsescu államfő sürgette a jogszabály nyilvánosságra hozatalát. Az elképzelések szerint megmarad a jelenlegi szociális biztosítási rendszer és az egészségügyi hozzájárulás befizetésének módja, de megváltozik a pénz felhasználásának feltétele a magánbiztosítók megjelenésével. **7. oldal** ▶

Mai mellékletünk:

Röviden

Párttá alakulna az Új Jobboldal

Hivatalosan is párttá alakulna az Új Jobboldal nevű szélsőséges nacionalista szervezet, amely tegnap a bukaresti bíróságon kérvényezte bejegyeztetését. A 25 pontból álló programjuk tartalmazza Románia és a Moldovai Köztársaság egyesülését. Tudor Ionescu, az Új Jobboldal elnöke szerint pártja egyebek között a demográfiai csökkenést, a törvénytelen vagyonok elkobzását és a törvénytelen privatizációk érvénytelenítését tűzte ki célul. Az Új Jobboldal az elmúlt években Románia nemzeti ünnepe alkalmából Csíkszeredében, Marosvásárhelyen és Sepsiszentgyörgyön felvonulást szervezett, amelynek résztvevői magyarellenes jelszavakat skandáltak.

Románok balesetei Magyarországon

Hárman megsérültek egy személyautóban, amikor a jármű szalagkorlátnak ütközött tegnap a magyarországi M70-es autópályán Zala megyében, egy déligyümölcsöket szállító kamion pedig a korlátot átszakítva lerohant az M7-es autópályáról a sztráda nagykanizsai szakaszán. Mindkét balesetben román állampolgárok az érintettek.

Elmarasztaltak egy magyar műsort

Egy csehországi Esterházy János-megemlékezésről szóló riport miatt elmarasztalta a Szlovák Közszolgálati Rádió és Televízió (RTVS) Magyar Magazinját a pozsonyi frekvencián. Az augusztus 3-án sugárzott riport miatt az eljárás az RTVS ellen októberben indult, miután a frekvenciatanács tagjai „arra a következtetésre jutottak, hogy a televízió megsérthette a sokoldalúság és a vélemények pluralitásának követelményét”.

A népszavazásról Kárpátalján

Ukrajnában a jogszabályok megengedik, hogy a földrajzi egység megbontása nélkül módosuljanak a közigazgatási egységek határai, ha ebbe az érintett közösségek beleegyeznek – írta tegnapi számában az Ungváron megjelenő *Kárpáti Igaz Szó* című lap a Tisza melléki járás lehetséges létrehozása kapcsán. Kárpátalján a kérdés már csaknem tíz éve van napirenden.

Putyin embere a duma élén

Az elnöki adminisztráció eddigi vezetőjét, a Vlagyimir Putyin kormányfőhöz is közel álló Szergej Nariskint (*képünkön*) választotta

házelnöké az orosz alsóház, az Állami Duma. Az 57 éves Nariskin jelölését a képviselőház 238 tagja támogatta a 450 tagú törvényhozásban.

Ma dokkol a Szojuz űrhajó

Többnemzetiségű legénységgel a fedélzetén orosz űrhajó indult a Nemzetközi Űrállomásra szerda este Kazahsztánból. A Szojuz TMA-03M a bajkonuri űrrepülőtérrel szállt fel a terveknek megfelelően. A csoport parancsnoka az orosz Oleg Kononyenko, a legénység tagja az amerikai Don Pettit és a holland Andre Kuipers. A Szojuz ma éri el az űrállomást, ahol márciusig együtt dolgoznak három másik asztronautával.

Nem kérnek a nyugdíjreformból

Általános sztrájkot tartottak tegnap Belgiumban, tiltakozásul az új kormány nyugdíjreformja ellen. Az egynaposra tervezett munkabeszüntetés az ország közlekedését szinte megbénította.

Magyarország bővli lett

ÚMSZ-összeállítás

A Standard & Poor's hitelminősítő szerdán késő este, az európai piaci zárások után Londonban bejelentette: az addigi „BBB mínusz/A-3”-ról egy fokozattal „BB plusz/B”-re – vagyis immár a befektetésre nem ajánlott szintre – rontotta a hosszú és rövid futamidejű, devizában és forintban fennálló magyar államadósság besorolását, amelyre további leminősítés távlati lehetőségére utaló negatív kilátást adott.

Az S&P után a Fitch következik?

A Standard & Poor's Magyarország szerdán bejelentett leminősítése után várhatóan a Fitch Ratings is lépni fog – állítják az elemzők, akik szerint a leminősítés növeli a piaci nyomást a kormányzatra, azaz ha az EU-IMF tárgyalás siker nélkül járna, akkor a piaci hatás felerősödne, ami a forint erőteljes leértékeléséhez, a hozamok meredek emelkedéséhez vezetne, és erre természetesen a jegybanknak kamatemeléssel kellene reagálnia. Az utóbbi napokban látott kormányzati döntések, például a jegybanktörvény, a magánnyugdíj-pénztárak felszámolása mintha arra utalna, hogy a kormányzat szembe megy az EU-IMF párossal való megegyezés szándékával, és ezt, vagyis a gazdaságpolitika kiszámíthatóságának hiányát is jelezte közleményében a Standard & Poor's – állítják az elemzők.

Németh Lászlóné fejlesztési miniszterjelölt felsőfokú végzettségét firtatták

Csak késve és hiányosan állították össze a nemzeti fejlesztési miniszternek Orbán Viktor kormányfő által jelölt Németh Lászlóné hivatalos életrajzát, ezért a magyar sajtóban az a hír terjedt el, hogy a jelöltnek nincs szakirányú diplomája. Némethné, aki a banki szférából érkezik a kormányba, tegnap meghallgatták a magyar Országgyűlés illetékes bizottságai, amelyek a kormánypartii képviselők szá-

Magyarázkodnak a politikusok

A valós gazdasági folyamatok semmilyen módon nem indokolták az S&P leminősítését, ez jóval inkább az euró válságáról szól, mint Magyarországról – mondta Sziijártó Péter a minisz-

vázatával alkalmasnak látták a tárca vezetésére. Az ellenzéki szocialisták szavazás előtt Némethné végzettségét firtatták. Válaszában az 1953-ban született jelölt tájékoztatta a képviselőket a nyelvvizsgáiról; az ülés előtt kiosztott önéletrajza szerint felsőfokú iskolai végzettséget a budapesti Külkereskedelmi és Oktatási Továbbképző Központ külkereskedelmi szakán szerzett 1976-ban.

terelnök szóvivője újságíróknak tegnap. Szerinte a hitelminősítő döntését a magyar gazdaság teljesítménye semmilyen módon nem támasztja alá. Azokra a kérdésekre, hogy Barroso-levélnek lehet-e köze a leminősítéshez, Sziijártó azt mondta: nem gondolja. Magyarországnak tovább-

ra is szüksége van egy pénzügyi védőhálóra, a Nemzetközi Valutaalappal és az Európai Unióval január első felében megkezdődnek a hivatalos tárgyalások, amelyekhez a kormány nagy reményeket fűz – jelentette ki Matolcsy György magyar nemzetgazdasági miniszter. ◀

Pokoli reggel Bagdadban

Hírösszefoglaló

Összehangolt támadást követtek el tegnap reggel az iraki fővárosban: pokolgépek robbantak Bagdad tucatnyi pontján, az út mentén elhelyezve, több helyen egymás után kétszer is, ami arra utal, hogy az elkövetők az első detonáció után menteni érkeztek is megcélozták.

A halottak száma 70 fölé emelkedett tegnap estére, és 176-an megsebesültek a bagdadi robbanássorozatban Bagdadban – közölte Ziad Tarik, az iraki egészségügyi minisztérium szóvivője. Irakban – ahonnan egy hete vo-

nultak ki az amerikai erők – napok óta heves politikai csatározások folynak, miután a hatóságok letartóztatási parancsot adtak ki a szunnita alelnök, Tárik al-Hasemi ellen, akit terrorizmussal gyanúsítanak. A parlament szunnita tagjai (a legnagyobb frakció a törvényhozásban) bojkottálják a törvényhozási munkát, és a hatalom kiszajátítására tett kísérlettel vádolják Núri al-Málíki kormányfőt. Maga al-Hasemi tagadja a vádakot, és az ország kurdok lakta részére menekült, ahol egyelőre védelmet élvez, noha a kormányfő felszólította a kurdokat a kiadására. ◀

Medvegyev újítani akar

ÚMSZ

Átfogó oroszországi politikai reformokat javasolt tegnap a Kremlben, a törvényhozás két házához intézett utolsó elnöki beszédében Dmitrij Medvegyev orosz államfő, aki visszaállítaná a régiók kormányzóinak közvetlen választási rendszerét, amelyet Vlagyimir Putyin kormányfő akkori orosz elnök törölt el 2004-ben, és a Kremlre bízta kiválasztásukat. A tervezett változtatások között szerepel, hogy már 300 ezer aláírás összegyűjtése után lehet indulni az elnöki tisztségért, a parlamentből kiharadt pártok jelöltjei számára pedig 100 ezerre csökken ez a szám. Emellett egyszerűbbé válik a pártbejegyzés, az orosz régiók felében a nyilvántar-

tásba vételhez már 500 támogató is elég lesz.

Medvegyev erősíteni a szavazók és a képviselők közötti kapcsolatot, ezért a jelenlegi pártlistás rendszer helyett 225 választókerületben közvetlenül választatná a törvényhozókat, ami a parlamenti helyek felét érinti. Az elnök elvetné azt a rendelkezést, amely bizonyos számú aláíráshoz köti egy jelölt indulását az alsóházi és a regionális választásokon. Az orosz államfő emellett egy államtól független tévécsatorna létrehozását javasolta. A tervezett lépések elmozdulást jeleznek az ellenzék követeléseinek irányába, Medvegyev azonban nem beszélt a tüntetők legfontosabb kéréséről, a parlamenti választások újbóli kiírásáról. ◀

Tűzijáték helyett rakétákat találtak egy német hajón

Gy. Z.

A finn vámőrség 69 darab Patriot típusú amerikai légvédelmi rakétát talált egy Németországból Kínába tartó hajó raketerében – jelentették be tegnap a finn hatóságok. A brit lobogó alatt hajózó Thor Liberty célállomásaként Sanghaj volt feltüntetve, ám a német vámhivatal közlése szerint a valódi címzett Dél-Korea volt, a szállítólevélen pedig titokzatos módon „tűzijátékként” tüntették föl a rakományt. A hajón azonban légvédelmi rakéták, rakétameghajtó töltetek és robbanóanyagok voltak. A Balti-tengeren Kotkánál lehorgonyzott, mert további rakományt akart felvenni. A finn törvények értelmében csak a védelmi minisztérium felhatal-

mazásával szabad hadianyagot szállítani az ország területén és felségvizsein. A rendőrség vizsgálatot indít az ügyben.

Az amerikai Raytheon cég megbízást kapott Tajvan védelmi minisztériumától a Patriot rendszer legújabb generációs verziójának, a PAC-3 (Patriot Advanced Capability-3) típusú komplexumok szállítására. A szerződés ellenértéke 685,7 millió dollár, ugyanakkor az nem került napvilágra, hogy az említett összegért Tajvan hány komplexumot kap.

A Raytheon IDS mind a hazai (amerikai), mind a külföldi (német, görög, japáni izraeli, kuvaiti, holland, szaúd-arábiai, dél-koreai, spanyol, tajvani és Egyesült Arab Emírségek-beli Patriot légvédelmi rendszerek üzemeltetőinek az elsődleges szállítója. ◀

A Thor Liberty rakodás közben. Kínába szállított volna Patriot rakétákat

Tíz élete van Emil Bocnak

M. Á. Zs.

► Miután a parlament plenumában tegnap megbukott az ellenzéki honatyák által benyújtott bizalmatlansági indítvány, a Szociál-Liberális Szövetség (USL) az alkotmánybírárságtól kéri a jövő évi választások összevonásáról rendelkező törvény életbe léptetésének megakadályozását. Mircea Duşa, a szociáldemokraták képviselőházi frakcióvezetője arra hívta fel a taláros testület figyelmét, hogy a kormány által beterjesztett jogszabály megszegi az Alkotmány első, a hatalmi ágak szétválasztásáról szóló cikkelyét, valamint a választási törvénynek egy sor rendelkezését. Továbbá rámutatott arra is, hogy a polgármesterek és megyei tanácselnökök mandátumának önkényes meghosszabbítása szintén törvényellenes.

A felelősségvállalással elfogadott jogszabály elleni kezdeményezésre csak 209 honatya szavazott; a Boc-kabinet megbuktatásához 234 voksra lett volna szükség. Kezdeményezésük sikerében az USL-s politikusok se hittek, ugyanis a sorozatos átigazolások miatt 215-re csökkent az ellenzéki honatyák száma, a kormánypartiak pedig immár rutinosan – tizedik bizalmatlansági indítványát „élte túl” a Boc-kormány – rendezték soraikat. A Demokrata Liberális Párt (PDL) és az Országos Szövetség Románia Haladásáért (UNPR) már a voksolás előtt jelezte, hogy képviselőik és szenátorai nem szavaznak, ezzel keresztülhúzva az ellenzék azon számítását, hogy a titkos, urnás

szavazáskor kormánypárti honatyák a bizalmatlansági indítványra voksolnak. „Mindent elkövetünk annak érdekében, hogy a romániai demokrácia működőképes maradjon, ezért a kezdeményezés ellen szavazunk” – jelentette be az RMDSZ-frakció álláspontját Fekete Szabó András, a szövetség felsőházi csoportjának vezetője, majd románul és magyarul áldott ünnepeket és boldog új évet kívánt parlamenti kollégáinak.

Emil Boc kormányfő arra hívta fel a figyelmet, hogy a választások összevonása jótékony hatással lesz a gazdaságra is. Múltbeli tapasztalatokra hivatkozva azt állította, hogy kampányidőszakban lelassul a termelés és az uniós for-

rások lehívása is akadozik. „Nem sérül a demokrácia, ha »megspórolunk« egy választási kampányt, ellenkezőleg, javunkra válik, hiszen sokkal magasabb lesz a jelenlét” – hívta fel a honatyák figyelmét a miniszterelnök.

Az ellenzék részéről Victor Ponta és Crin Antonescu, az USL két társelnöke kapott szót. Előbbi „veszélyes precedensnek” nevezte a helyi választások elhalasztását, ugyanis a jövőben a gazdasági válságra való hivatkozással bárkikor el lehet halasztani vagy fel lehet függeszteni választásokat. Ponta mindvégig „Bobu elvtársnak” nevezte a miniszterelnököt, emlékeztetve Emil Bocot, hogy 22 évvel ezelőtt emberek haltak meg szabad választás jogáért.

Crin Antonescu liberális elnök azzal egészítette ki ellenzéki kollégáját, hogy a választások összevonásával lehetetlenné válik a specifikusan helyhatósági és parlamenti kampányra tartozó témák megvitatása. „A parlament másodrangú intézménnyé válik, ahova a választási kampányban a polgármester-jelöltek mögött megbújó, felkészületlen honatyák kerülnek” – vizionálta a PNL-elnök.

Amennyiben az Alkotmánybírársághoz benyújtott ellenzéki kereset sikertelen lesz, akkor jövőre – várhatóan novemberben – egyszerre választhatjuk majd meg a helyi, valamint a parlamenti képviselőket, a polgármestereket valamint a megyei közgyűlések elnökeit. ◀

A bizalmatlansági indítvány vitája alatt civil aktivisták figyelmeztették a honatyákat szavazásuk súlyára. Fotó: Mediafax

„Mint mondják Păcurarunak?”

ÚMSZ

► A munkájukat rosszul végző ügyészek felelősségre vonását kérte a köztvének adott szerda esti interjújában Traian Băsescu államfő. Szerinte túl sok a nagy csinnadrattával bemutatott, de rosszul előkészített korrupciós dosszié, amelyek a megvádolt személyek felmentésével vagy felfüggesztett büntetések kiszabásával érnek véget. Hozzátette: személy szerint támogatja az ügyészeket abban, hogy következetesen, félelem nélkül merjenek fellépni a politikai korrupció ellen, de ugyanakkor önmérsékletet vár el tőlük, ugyanis felelőtlen vádakodásaikkal emberek életét és karrierjét tehetik tönkre. „Hatalmat kaptak az alkotmánytól, a politikusoktól, senki se nyúlt egy ujjal sem az ügyészekhez, bírákhoz, de a kudarckokért nekik is felelniük kell” – fogalmazott Băsescu, emlékeztetve, hogy több minisztert is visszahívott hivatalából, miután az ügyészek eljárás indítottak ellenük. „En most mit mondjak Paul Păcurarunak?” – tette fel a kérdést az államfő. Mint ismeretes, a volt munkaügyi minisztert a hét elején mentette fel jogerősen a legfelsőbb bíróság az ellene felhozott korrupciós vádak alól arra hivatkozva, hogy az ügyészek által benyújtott lehallgatási jegyzőkönyvek nem bizonyítják a csúszópénz elfogadását. ◀

Függetlenekkel az RMDSZ ellen

Folytatás az 1. oldalról

Kolozs megyében az augusztusban elhunyt Pálfi Zoltán képviselő helye üresedett meg, Bihar megyében Lakatos Péter képviselői helye, miután szeptemberben a politikust a Számvevőszék vezető tanácsába választották, és lemondott a mandátumáról, Hargita megyében Gyerkő László mondott le az elmúlt napokban a szenatori mandátumáról, miután a Versenytanács tagjává nevezték ki.

Toró T. Tibor: Bihar és Hargita biztos

Toró T. Tibor, az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) ideiglenes elnöke az MTI-nek elmondta, mind Bihar megyében, mind Hargita megyében arra kérik, hogy jelöltet állítsanak a megüresedett hely betöltésére, a Kolozs megyei időközi választással kapcsolatban egyelőre nem döntöttek. Toró elmondta, a Hargita megyei magyar-magyar verseny nem jár annak a veszélyével, hogy a magyarság elveszítse a tisztséget, hiszen a választókerületben jelentős a magyar többség. A bihari választókerületben az EMNP ideiglenes elnöke szerint 53 százalékos a magyar többség, úgyhogy ott azt javasolták, hogy állítsanak közös jelöltet a magyar pártok, javaslatukat azonban az RMDSZ elutasította.

Kovács: az RMDSZ győzelemre számít

„Az RMDSZ azzal számol, hogy az elvesztett háromból két mandátumot az időközi választásokon is megszerez” – nyilatkozta az MTI-nek Kovács Péter, a szövetség főtitkára. Hozzátette, Biharban is, Hargita megyében is választási győzelemre számítanak. Kolozs megyében belátják, nincs esély a mandátum újbóli megszerzésére, hiszen Pálfi Zoltán a választási rendszer sajátossága következtében a nem hasznosult szavazatok visszaosztása során szerzett mandátumot a megyének egy olyan körzetében, ahol alig van magyar lakosság. A főtitkár Kelemen Hunor elnök szavait idézte, amelyek szerint „a szövetség ajtaja nyitva áll. Ezen be lehet jönni, lehet tárgyalni”. Kérdésre nyomatékosította azonban, hogy csakis az RMDSZ színeiben induló jelölről tárgyalnak. Nem számolnak azzal a lehetőséggel, hogy közösen állítsanak egy formailag függetlenként benevezett jelöltet. „A romániai magyarság 22 éve valamennyi választáson bizonyította, hogy bízik az RMDSZ-ben, semmilyen más elképzelés nem működőképes” – jelentette ki az RMDSZ főtitkára.

Szász Jenő, a Magyar Polgári Párt (MPP) elnöke kérdésre elmondta, az MPP mind a bihari, mind a székelyföldi választáson egy formailag független jelölt állí-

tásban gondolkodik, amelyet az MPP mellett az EMNP is támogatna. „Ha sikerül egy jobboldali alternatívát felmutatni az RMDSZ-szel szemben, ez afféle főpróbája lehetne a jövő év végi parlamenti választásoknak” – jelentette ki az MPP elnöke.

A Cernea-precedens

Szász törvényértelmezése ahhoz kapcsolódik, hogy a nem parlamenti pártok jelöltjei nem szerezhettek mandátumot. Tavaly a Zöld Párt volt elnöke, Remus Cernea alkotmányjogi kifogással élve elérte, hogy az Alkotmánybírárság kimondja: bizonyos feltételek mellett függetlenek indulhatnak az időközi választásokon.

A törvény értelmében egy-egy parlamenti hely hivatalosan is elismert megüresedését követő 90 napban kell a kormánynak kiírnia a választásokat, amelyeket a kiírást követő 45 napon belül kell megrendezni. Fekete Szabó András, az RMDSZ szenátusi frakcióvezetője az ÚMSZ-nek korábban azt mondta: a kormány várhatóan március elejére írja ki az időközi választások megszervezését a szóban forgó választási körzetekben. Lapunknak korábban az RMDSZ politikusai elismerték, Pálfi Mózes mandátuma megüresedettnek nyilvánítását is azért odázták el a parlamentben, mert körzetében a koalíció jelöltjeinek nincs esélye megnyerni a választásokat. ◀

Változott a tét

Cseke Péter Tamás

Akárcsak kereken egy évvel ezelőtt, tegnap is az ellenzék bizalmatlansági indítványának vitája zárta – a forradalom évfordulóján, karácsonyi hangulatban – a politikai „évadot” Bukarestben. A hatalmon lévő koalíció akkor is,

most is sikerrel vette az akadályt, így egy év elmúltával leszögezhető: bármit is jósoltak 2010 elején a politikai elemzők, Romániának stabil kormánya van. Sokat mond azonban az elmúlt két év kormányzati hangsúlytolódásairól, hogy míg a tavaly december végén az egységes bértörvény elfogadtatásáért vitte vásárra bőrét a Boc-kabinet, idén már a jövő évi választások összevonása miatt kockáztatott. A tét nem véletlenül változott meg egy év alatt: a PDL-RMDSZ-UNPR koalíció 2010-ben még az ország gazdasági helyzetére koncentrált, 2011-ben azonban már hatalma konszolidációjára törekedett. A kormány azért engedhette meg magának a hangsúlytolódást, mert tavaly már többé-kevésbé sikerült előbb tűzoltás-szerűen, majd programatikusan rendet vágni az országot a szakadék szélére rángató költségvetési kiadásokban, s mára már – több uniós tagállam számára is irigylésre méltó – stabil makrogazdasági adatokkal, szigorú költségvetéssel várja az új évet. Erdemeit némileg csökkenti, hogy ezt a kényszer hatására tette: a bér- és nyugdíjlevágásokat a fizetési képtelenség veszélye, a közszférából történő elbocsátásokat, az egységes nyugdíjtörvény és bértörvényt, a kórházi rendszer átalakítását már a Nemzetközi Valutaalap követelte. Nem is igen volt egyébként más választása, mint ahogyan Magyarország jelenlegi helyzete is igazolja.

Idén már látszottak a kanyarban a jövő évi választások. Több politikai alakulatban – az RMDSZ-ben is – tisztújítás volt, a két ellenzéki párt szövetségbe tömörült, válaszlépésként pedig próbálkozások történtek a jobboldal tömbösödésére. A hatalom elnyerte a szenátus vezetését is, az UNPR folytatta az ellenzéki polgármesterek toborzását, az RMDSZ pedig világgossá tette: nem szövetsézik, hanem jövőre megküzd a választásokon az idén bejegyzett, immár második magyar versenypárttal is, és érdekeinek megfelel a választások összevonása.

Emlékeztet, hogy egy évvel ezelőtt a bizalmatlansági indítvány vitáját sokkoló jelenet szakította félbe: levetette magát a köztelevízió egyik villanyszerelője. A férfi a bérlevonások ellen akart ily módon tiltakozni. Tegnap nem történt hasonló jelenet, ám a parlament erkélyén megjelent a választások összevonása ellen tiltakozó civil szervezetek felírata: „Ti most szavaztok, jövőre mi fogunk!”. Jövőre pedig a jelenlegi koalíció mindent elkövet majd, hogy a fenyegetés beváltása ne sokszori éreje.

Román lapszemle

Pisztollyal a kezében védte a forradalmat 1989 decemberében Mihaela Rădulescu későbbi televíziós műsorvezető. (Cancan) ► Megjelent a romániai prostitúáltak kalauza. A világhálón tárolt adatbázisban a kliensek is beszámolhatnak egy-egy kéjhölgy szolgáltatásának minőségéről (România liberă) ► A második világháború óta a legvéresebb kezű terroristának nevezte fiát Anders Behring Breivik édesapja. (Jurnalul național) ► A fogyasztóvédelmi hivatal ellenőrei három nagy kolozsvári bevásárlóközpontban végzett rajtaütésszerű ellenőrzéskor azt tapasztalták, hogy a munkatársak reggel újracsomagolták és újracimkézték a lejárt szavatosságú húsárút. (Evenimentul zilei)

Búcsú a „német adósságtól”?

A 19 milliárd eurós állítólagos német tartozás Románia bruttó nemzeti össztermékének 15 százalékaival egyenértékű, behajtása jelentősen lendíthetne az ország gazdasági helyzetén – állítják a Berlin Romániával szembeni történelmi adósság tényét készpénznek vevő körök.

Bogdán Tibor

► Kiújult a vita Bukarestben annak kapcsán, hogy tartozik-e avagy sem Németország 19 milliárd euróval Romániának? Állítólag Berlin történelmi adósságáról van szó.

Rövid emlékeztető

Nem sokkal a második világháború kitörése előtt, 1939 márciusában Románia clearing-szerződés alapján különféle árucikkeket szállított Németországnak. Ezek ellenértékét Berlinnek birodalmi márkában kellett volna átutalnia a Román Nemzeti Bankhoz, méghozzá az átlagos világgpiaci szintet 10 százalékkal meghaladó áron – ami, nagyrészt a háború kitörése miatt, nem történt meg.

A német adósság tényét a román származású, német állampolgár, Radu Golban professzor fedezte fel a Nem-

zetközi Kifizetések Bankjának levéltárát tanulmányozva. A bukaresti illetékesek azonban nem sokáig örülhettek a hírnek, mert németországi honatyák interpellációja nyomán a berlini belügyi tárca nyomban és egyértelműen leszögezte: az 1974 február 10-én Románia által aláírt párizsi békeszerződés 28. pontja értelmében Bukarest lemondott minden Németországgal szembeni pénzügyi követeléséről.

Az ügy mégsem aludt ki teljesen, romániai szakértők ugyanis emlékeztetnek rá, hogy az idézett paragrafus nem vonatkozik a Németország háború kitörése előtt vállalt szerződéses kötelezettségeire.

Ellenzéki interpelláció

Ez a magyarázata annak, hogy most, két romániai honatya, Dan Voiculescu, a Humanista Pártból lett Kon-

servatív Párt volt – alapító elnöke és Teodor Meleşcanu, egykori külügyminiszter interpellációt intézett a szenátusban Emil Boc kormányfőhöz, amelyben arra szólítja fel a miniszterelnököt, tisztázza kormánya álláspontját a probléma kapcsán. Szerintük a kormányfő felelőssége az, hogy akár nemzetközi szakértők bevonásával is objektív választ találjon a kérdésre. A két ellenzéki szenátor azt is elvárja, hogy Emil Boc leszögezze: lemondott-e vagy sem Románia a mai árfolyamon közel 20 milliárd euróval egyenlő egy milliárd német birodalmi márkáról, amely Románia bruttó nemzeti össztermékének 15 százalékaival egyenlő, így tehát behajtása jelentős mértékben fellendíthetné a román gazdaságot. Emellett – állítja továbbá érveként a bukaresti diplomácia egykori vezetője – Románia nem engedheti

meg magának azt, hogy ne ismerje meg az igazságot saját történelméről.

Az interpelláló szenátorok szerint Emil Bocnak azt kell szakértőkkel megvizsgáltatnia, hogy utólag feladta-e Bukarest a Németországgal szembeni követelését, és ha igen, mikor és milyen jogi eljárás alapján tette ezt.

Korábban a szenátusban felmerült annak lehetősége, hogy az ügy kivizsgálására különbizottságot hozzanak létre. A javaslatot a felsőház vezető testülete az Állandó Iroda tette, annak nyomán, hogy Golban professzor a honatyáknak is megküldte az állítólagos német adósságra vonatkozó kutatásainak eredményét. Golban levelében arról is tájékoztatta a szenátorokat, hogy Berlin és Bukarest megállapodásának értelmében az elszámolásra a Román Nemzeti Bank és a berlini Német Kompenzációs Pénztár között kerül sor. A professzor a Romániával szembeni német adósság tényét egyebek között e pénztár kimutatásaival, a Bergier Bizottság jelentésével, a német levéltárban ennek kapcsán fellelhető iratokkal támasztotta alá, amelyek el-

lentmondanak a Román Nemzeti Bank korábbi nyilatkozatának, miszerint semmilyen dokumentummal nem bizonyítható a német tartozás.

Radu Golban szerint az államközi problémát diplomáciai úton lehetne a leghatékonyabban rendezni. A magánjellegű fellépés következményei ugyanis kevésbé világosak és kiszámíthatóak.

A felsőház ennek kapcsán felkért minden érintett állami szervet, intézményt és szervezetet juttassa el a megalakítandó bizottsághoz a rendelkezésére álló idevágó információkat, anyagokat, dokumentumokat.

Nemzetközi nyomás?

A szenátusi különbizottság végül is nem alakult meg, miután a javaslat 65 ellenszavazatot kapott 48 igen és 3 tartózkodás mellett. A felsőház új elnöke, Vasile Blaga ugyanis közölte, a Román Nemzeti Bank átiratának megfelelően a központi jegybank rendelkezésére álló „kiegészítő információk” egyértelművé teszik, hogy Németországnak semmilyen adóssága nincs Romániával

szemben. A demokrata liberális politikus mindennek alátámasztására annak a meggyőződésének is hangot adott, hogy ha Románia „akár egyetlen márkát is behajthatott volna Németországon, akkor a korábbi rendszer már régen fellépett volna az ügyben”.

Radu Golban azonban nem adta fel a harcot. Állítása szerint a Román Nemzeti Bank közelebből meg nem határozott „erőteljes nemzetközi nyomásra” cáfolta a német adósság tényét. Németország ugyanis fél a precedenstől, amelynek alapján más országok is követelésekkel léphetnének fel Berlinnel szemben. Golban számára ugyanis gyanúsak tűnik az a tény, hogy a központi jegybank hosszú ideig hallgatott az ügy kapcsán, és most hirtelen „kiegészítő bizonyítékokra” bukkant.

Azt viszont elismeri, hogy a német adósság visszakövetelésére a jelenlegi körülmények között nincsenek meg a kedvező feltételek, főleg azt követően, hogy Románia is aláírta az Európai Unió segélyalapjának létrehozására vonatkozó megállapodást. ◀

Kérdéses a német államfő szavahihetősége

Egyre több kétség merül fel a német államfő, Christian Wulff szavahihetősége körül. Az egyik barát 500 ezer euróval segített a családi ház vásárlásakor, a másik 40 ezer euróval támogatta egyik könyve reklámkampányát.

Gy. Z.

► Nincs szerencséje Németországnak az államfőivel, sem egyes miniszterekkel. Az előző köztársasági elnök, Horst Köhler váratlanul távozott a berlini Bellevue-palotából; a lépés okát az elemzők elsősorban abban látták, hogy a közigazgatás-politikus szerencsétlen nyilatkozatot tett a német katonák afganisztáni szerepvállalásával kapcsolatban. A közelmúltban a berlini kormány addig legnépszerűbb embere, a kancellári poszt várományosaként is emlegetett Karl-Theodor zu Guttenberg védelmi miniszternek kellett lemondani, mert a sajtó kiderítette: doktori disszertációját az internetről ollózták össze. Most pedig az ország első házaspárjáról, a jó kiállítású Christian Wulfftól és dekoratív feleségéről, Bettinától hangos a média: kétes körülmények között jutottak horribilis összegekhez.

A készsleges Bubi

Az 52 éves Wulff vesszőfűtása azzal kezdődött, hogy kiderült: nagy valószínűséggel nem mondott igazat 2010 februárjában, amikor még

Alsó-Szászország tartományi kormányfőjeként a hannoveri parlamentben az ellenzéki Zöldek arról faggatták: üzleti kapcsolatban áll-e Egon Geerkens multimilliomos nagyvállalkozóval? Wulff ezt tagadta, de utólag egyre több jel mutat arra, hogy földijétől, a szintén osnabrücker kötődésű Geerkenstől és nem a feleségtől származik az a félmillió eurós magánkölcson, amelyből a CDU politikusa a válása után új családi házat vásárolt. Az öt éves futamidejű, négy százalékos kamatozású kölcsön jóval kedvezőbb feltételeket kínált, mint a hasonló banki-pénzpiaci termékek. A német sajtó szerint egyre valószínűbb: a vagyonát arany- és ékszerüzlettel, majd zsiros ingatlanbefektetésekkel megalapozó Geerkens – baráti körének csak Bubi – személyesen járt el annak érdekében, hogy a nevelt fiának tekintett Wulff magánkölcsonét szintén kedvező feltételekkel kistafirozott bankhitellé alakítsák át.

Botrányszag a levegőben

A sokáig a hallgatást választó Wulff végül elismerte,

Christian Wulff német államfő és dekoratív felesége, Bettina – amikor a sajtó még körülrajongta őket

hogy 2010-ben történt meghallgatásakor félrevezető benyomást kelthetett, amit mélysegesen sajnál, és elismerte, az Edith Geerkensszel kötött magán szerződést is meg kellett volna említenie. A *Der Spiegel* hamburgi hírmagazin és más német lapok szerint Wulff azonban nem mond igazat: az egykori ékszerbolti eladóból milliommósra avasult Frau Geerkens pénze valójában a férje pénze.

A szerény körülmények közül származó, részben az atyai jó barátjának tekintett Geerkens segítségével kiemelkedett Wulff csak látványos és visszafogott személyiség. Talán éppen a származása, sanyarú gyerekkora kompenzálására vonzódik a csillogáshoz és a luxushoz. Mivel e kiváltságokat politikusi fizetéséből nem engedheti meg magának, jó

barátai önzetlenségét veszi igénybe. Így amikor 2009 karácsonyán a Geerkens házaspár floridai házába repült teleni, az Air Berlin légitársaság – Wulff régi ismerőse, Joachim Hunold akkori elnök-vezérigazgató jóváhagyásával – több mint három ezer euró értékben a turistaosztályú jegyeket üzleti osztályúvá sorolta át. (Nem ez a második német légitársaság-érintés egyetlen botrány: októberben a lapok arról cikkeztek, hogy 2010-ben az Air Berlin bónuszkartyákkal ajándékozott meg Bundestag-képviselőket, ezzel komoly felháborodást keltve a közvéleményben.)

Jól mentek a kötetek

Az államfő tekintélyét egy másik baráti kapcsolat sem javítja. A legolvasottabb német napilap, a *Bild* szerint

Wulff nem tudott arról, hogy a baráti vállalkozó – Carsten Maschmeyer – fizette azokat az újságokban elhelyezett hirdetéseket, amelyek egyik könyvét reklámozták. Berlini politikai megfigyelők szerint ezt el is lehet ugyan hinni, de nem feltétlenül muszáj, mert bár az ügyben valószínűleg nincsenek jogszerűtlen elemek, de kérdéseket vetnek fel a pártfinanszírozással kapcsolatban. A CDU ugyanis a kötetből több ezer példányt vásárolt, és a könyveket választóknak ajándékozta az újraválasztásáért küzdő listavezető népszerűsítése céljából. Carsten Maschmeyer három héttel az után egyenlített ki a hirdetéseket 42 ezer eurónál is magasabb számláját, hogy a politikust ismét megválasztották Alsó-Szászország miniszterelnökének.

A politikus eddig ügyvédek útján és nyilvánosságra

hozott dokumentumok révén fejtette ki álláspontját, amely szerint a vitatott ügyekben nincs semmi kivétel, megfigyelők azonban úgy vélik, hogy az újabb eset következtében igen szorult helyzetbe került, és napokon belül személyesen kell a nyilvánosságához fordulnia. Ugyanakkor a kormánypártok – élükön Angela Merkel kancellárral – kiállnak az államfő mellett, az ellenzék pedig csak visszafogottan bírál, mindenekelőtt az ügyek tisztázását sürgeti, lemondásra azonban nem szólította fel az elnököt. Kommentátorok szerint az ellenzék úgy kalkulál, hogy amennyiben erőteljesen lép fel, akkor a kormánypártok – a kereszténydemokrata-keresztényszocialista unió és a liberálisok – összezárnak, és még inkább védelmükbe veszik Christian Wulffot. A kancellár pedig azért ragaszkodik az alsó-szászországi politikushoz, mert a koalíciós partner liberálisok súlyos belső válsága és az euróövezeti krízis közepette nem engedheti meg magának, hogy az előző elnök, Horst Köhler váratlan lemondása után alig másfél évvel újabb államfő távozzék, lépésével belpolitikai felfordulást előidézve és ezzel ürt hagyva maga után. Egyes megfigyelők már úgy vélekednek, hogy az újabb ügy „megroppantja az államfő politikai gerincét”, a lakosság többsége azonban az első közvélemény-kutatások szerint egyelőre támogatja őt. ◀

Lap-top

A nap címe. A magyarok leckét adnak nekünk, Málna Bot, *Adevărul*

Magyarázat. A szerző, az ismert napilap onlajn változatának főszerkesztője, nem azon kesereg, hogy a székely nézők és sportolók egy hokimeccsen a magyar himnuszt énekeltek („tényleg elképzelte volna egy normális ember, hogy nyolc ember az 'Ébredj, román!' -t énekelje Csíkszeredában? az lett volna igazából a hír!”), hanem általában a románok önbecsülésének hiányán. „Elmondhatjuk magunkról, hogy becsüljük magunkat nemzetként? Ha nem tiszteljük saját magunkat, hogyan reméljük, hogy mások tiszteljenek minket? Különösen azok, akik történelmi frusztrációik hatására botorul azt hiszik, hogy 2011 Európájában visszaállítható halott birodalmak rendje?”) A szerző egy helyen azt mondja, hogy egymás tükröképei vagyunk. Sokaknak jót tenne, valóban tükörbe nézni.

Arafat presedinte! Sok minden elnézhető harcias elnökünknek, akár az elemi udvariasság, a jólneveltség hiánya is, van azonban, amikor meg gondolatlanlansága, zsigeri embergyűlölete egyszerűen fűlsértő. Nem az RMDSZ elleni újabb kirohanására gondolunk (amely – ne áltassuk magunkat, de inkább készüljünk fel a jövőre – tudatos akció-sorozat része, a választások előtti válást előkészítendő), hanem a Raed Arafat elleni minősíthetetlen támadásra egy szolgatévében. Amikor is ezt a remek embert, a marosvásárhelyi arab orvost, a romániai legkorszerűbb mentőszolgálat létrehozóját a magán-egészségügyi rendszer legnagyobb ellenségének nevezte. Amellett összevissza beszélt elemi tényismeret nélkül... Egyszerűen el a kezeket Arafatról! Arafatnak indulnia kellett volna az elnökválasztáson, biztosan megverte volna a Basescu-Geoană ráncos-komikus párost!

Csak hazait! Az *Academia Cațavencu* karikatúráján T. B. nem bánja, ha paradicsommal megdobálják – csak az ne legyen holland!

A nap álhíre. Gheorghe Flutur, hogy az elnöknek és a népnek kedveskedjék, nagy fába verte a fejszéjét: elhatározta, hogy Bukovinában egy fenyőerdő minden egyes fáját feldíszíti karácsonyfának. Ha a terv megvalósítása elhúzódik jövő karácsonyig, még jobb: választási ajándék lesz.

Minden napra egy mondás

„A nyilvános siker semmilyen formája sem teheti jóvá az otthon elszenvedett kudarcot.”
Benjamin Disraeli

Kríziskarácsony

Horváth István

Légy szabad

SZELLEMLÉPÉZÉS

5. Az eszeden nincs mit csodálniuk az embereknek – lehet, de van ám sok más dolog, amire nem mondhatod: „Erre nem születtem.” Szerezd hát meg magadnak azt, ami teljesen tőled függ: légy őszinte, méltóságteljes, munkabíró, ne hajhászd az élvezetet, ne elégedetlenkedj sorsoddal, légy kevéssel beérő, jóindulatú, szabad, komoly, keresetlen, nagylelkű. Nem érzed-e, hogy mennyi mindent meg tudnál szerezni, amire nem hozhatod fel kifogásnak az alkalmatlanságot, a rátermettség hiányát? Te pedig szántszándékkal alatta maradsz a mércének? Vajon a rátermettség hiánya kényszerít rá, hogy zúgolódj, az élethez görcsösen ragaszkodj, hízelegj, testi állapotodat okold, hogy tetszelegj, hogy komolytalan légy, hogy lelkednek annyi nyugtalanságot okozz? Nem!, az istenekre nem! Mindezeket a hibákat már régen levethetted volna, s legföljebb csak azzal vádolhatnának, hogy valóban lassúbb, nehezebb felfogású vagy. Ezen is segítened kell azonban gyakorlással, s nem szabad elnézned magadnak ezt a mentséget, vagy éppen tetszelegned benne.

6. Van olyan ember, aki, ha embertársával jót tett, azonnal kész a hálát számlálni. Van olyan, aki ezt ugyan nem teszi meg, de azért befelé mégiscsak adósának tekinti a másikat, s nagyon is tudatában van jótéteményének. Más viszont egyáltalában nem tartja számon, amit tett. (...) A jótékony ember, akárcsak a ló, ha futott, a kutya, ha vadra bukkant, a méh, ha mézet gyűjtött, nem veri dobra tettét, hanem tovább folytatja áldásos munkáját.

Marcus Aurelius: *Elmélkedések* (Ötödik könyv).
Fordította Huszti József

Fa alá

Mit tennék a fa alá? Az új tanügyi törvényt mindenképpen. Még akkor is, ha legalább annyian szídják, mint ahányan dicsérik. A MOGYE körüli cirkusz jelzi: nálunk a nacionalizmussal szemben mit sem ér a törvény. Na, majd mások, okosabbak, ezt is megoldják. De mivel közérzetünket sok apróság befolyásolja, jó és rossz irányba egyaránt, a karácsonyfa alá tenném azt az RMDSZ kezdeményezte törvényt módosítást is, amely engedélyezi, hogy az alpolgármester is összeadhassa a fiatal párokat. Ennek főleg ott van jelentősége, ahol csak az alpolgármester magyar. Aki nem volt ilyen helyzetben, nem élte át, milyen érzés Petőfi és Júlia nyelvén kimondani az igent. Már azért is, mert a román da két betűjével szemben az igen öt betűből áll, amit nehezebb elharapni, né tán csak dűnyögni.

Volt még néhány kisebb-nagyobb hangulatjavító törvénykezdeményezése az érdekvédelmi szervezetnek, de volt melléfogása is. Többen felróják neki, hogy nem tud olyan magasra emelkedni s szárnyalni, mint a bimbójából most nyiladozó ellenlábasa, gyengébbek kedvéért – az ő szóhasználatukkal – a „tisza emberek” pártja. Az EMNP bezzeg nem gatyázik annyit, mint az RMDSZ, mindjárt a lovak közé csapott, és vásárhelyi programalkotó fórumán meghirdette az Erdélyhez való fordulást, s vele a Bukarest-től való elfordulást. Más szóval, az erdélyi magyarság magával törődjön, nem azzal, hogy mi van a román fővárosban, mit mondanak ott rólkunk és milyen törvényeket hoznak nekünk... Már elnézést, de sokan, akik nem tudunk ilyen magasra repülni, ebbe azt is beleértjük, hogy darabolja csak fel a román parlament a Székelyföldet és a jelentős magyarságot képviselő Szatmár, Bihar és Szilágy megyét, hozzon olyan választási törvényt, amelyet akar, mi úgyis azt csinálunk, ami nekünk jó és mi akarunk. Mintha már megszűnt volna Trianon, mintha mindenben a magunk urai lennénk. Lám, csak bátorság kérdése! A magvas gondolat máris termékeny talajra lelt. Például Csikmadarason, ahol

a polgármesteri hivatalra a román és az uniós zászló mellé a magyar zászlót is kitűzték, ami persze jó a szívnek, de a törvényeket, a Bukarestben megszavazott román közigazgatási törvényt is, fejfel és nem szívvel szokták értelmezni. Mert íme, most is lett egy kis bonyodalom. A helyzet pikantériája, hogy a magyar prefektusnak kellett leszólnia: ne repdessen már annyit a madarasi főmadár.

Sike Lajos

Immár én sem repdesek. Természetes kíváncsisággal várom, hogy az én fám alá vajon mi kerül? Családom, barátaim, s számos olvasóm mellett, mástól nem várok figyelemességet. Még attól az öt laptól sem, amelyekbe az idén írogattam, s csak „vatikáni valutával” fizettek ki.

Az én váram

Van egy váram. Igazi szép középkori vár, feljáróval, lőrészzerű ablakkal, toronnyal, szerelmes lovagok számára toronyszobával, mert így szokás. Ólomkatonák védtek valaha, 48-as huszárok és magyar bakák, volt nekik szép bajonettes puskájuk, meg Gábor Áron-rézagyújuk, ahogy illik. Néha besegítettek nekik tolldíszes gipszindianok is tomahawkjaikkal, és győzedelmeskedtek minden egyes alkalommal az ugyancsak gipszből öntött francia legiónáriusok felett. A váram most hatodfél százados.

Az én váramhoz villanyvasút közlekedik, minden karácsonykor. Ez is a vár neve: Karácsony-vár. A vasúté pedig: Karácsony-expressz. Igazi Márklin villanyvasút, nem csupán a mozdony szempárja világít, hanem az első osztályú kocs ablaksora is, tíz és tíz meg még három évtizedes, igazi sorompóval, igazi alagúttal – a várhoz hasonló papírmáséból – és a szőnyegen hömpölygő folyó felett átívelő igazi vasúti híddal;

Gyulay Zoltán

persze, időközben azért korszerűsödött (keskenyebb nyomtávra váltott), de változatlanul jár.

A várat is, a villanyvasutat is a Jézuska hozta, mindkettő maig áll, illetve működik, sajnos azonban a huszárok, a katonák, az indiánok, de még a légionáriusok is ma már a múlté. Az én váramban ma álom-szép királykisasszony lakik, szerető szüleivel. A haja arany, a szeme búzavirág. Az ideai karácsonya az első, amelyet tudatosan élhet meg, érezni és élvezni fogja a mennyezetig érő karácsonyfát, az ünneplőbe öltözött otthon, az ő örömet leső felnőtteket (megannyi Jézuska mind), a villódzó fényeket: épp tizenhárom hónapos. És várja a délceg királyfit, aki egyszer majd jön érte fehér lovon vagy éppenséggel a Karácsony-expresszen. (Édesapja – nagyobbik fiam – azt mondja erre: „És én majd ott állok egy fa mögött, puskával a kezemben...”) Istenem, de hamar lesz az is!

Hát hiszen még csak tegnapelőtt volt, hogy először kaptattam föl a toronyszobába,

szemlét tartandó hős csapataim és a fölvo-nult ellenség felett, s még csupán tegnap, hogy a szemafor először adott szabadjelzést a berobogó szerelvénynek. Az apák álma, hogy fiaiknak egyszer villanyvasutat ajándékozhassanak – hogy aztán rövid úton kisajátítsák maguknak. Az én édesapám nem kommunizált el semmit: bár velem együtt játszott, de az irányítást átengedte nekem. Követtem a hagyományt, s amikor a fiaim is megkapták az ő első Karácsony-

expresszüket, együtt hasaltunk szobájuk padlóján; az én feladatom kimerült abban, hogy visszahelyezzem a sínparra a robogástól kisiklott szerelvényt.

A hagyomány most megszakad, amit csak a villanyvasút miatt bánok: kislánynak baba való, színes-zenélő pillangó, esetleg teknőc. Az én villanyvonatom plafonig érő fa alatt futott be először a végállomásra; a fán színes villanyfűzér: édesanyám akkor parancsolt rá apámra, hogy elektromosítsa a díszítést, amikor kicsiny gyermekkoromban a gyertyák nemcsak a fát gyújtották föl, hanem a mögötte lengő függőnyt is. Ma már

hófehérre váltottam a fényeket, a fa is épp hogy eléri a százhusz centimétert – a szentestét az unokáméknál köszöntjük. Egy dologgal nem tudok kibékülni: valaha zárt ajtóknak mögött díszítette a fát az anyalka (szülem), s csöngetett (édesapám), amikor be lehet nyitni. Később átvettem a díszítő szerepét, atyám jelképesen mindössze egyetlen szaloncukrot aggatott föl (esetleg a gyermekkorából származó, még ma is meg-lévő, százesztendő elmúlt üvegdíszeket), ám a harangocskát változatlanul ő kezelte. Családapává előlépve ez is az én feladatommá vált. Gondoltam, nagyobbik fiam ezt is öröklő tőlem, de tavaly a csengőszó el-maradt.

A hagyományok fogynak az idővel. Régen ajándékosztás előtt elénekeltük a *Mennyből az angyalt*, aztán némává vált a gyertyagyújtás. A velünk töltött első alkalommal menyem rákérdezett: „Nem énekeltek?” Nem tudtam, hogyan mondjam: feleségem halála óta nem tudunk. Fiam segített ki: „Amióta hárman vagyunk, nem.” Ha pontos akarok lenni: a tradíciók fogynak, de bővülnek is. A csilingelés elmaradt, ám gyarapodott a királykisasszonnyal a család – lehet énekelni. A dal ismét betölti a várat.

Szatmárnémeti Városi Tanácsa,
ILYÉS GYULA polgármester
ALBU ADRIAN és **KERESKÉNYI GÁBOR** alpolgármester

ez úton is családias, szép
 Karácsonyt és nagyon boldog Új
 Esztendőt kíván az egész
 lakosságnak, minden szatmárinak,
 bárhol is éljenek és mindazoknak,
 akik szeretnek és tisztelnek
 bennünket.

BÚÉK- 2012

Szatmár Megyei Tanács nevében
 Istentől megáldott, békés,
 boldog **KARÁCSONY**T
 kívánunk megyénk
 minden lakosának!

Csehi Árpád elnök
 Mircea Govor és Adrian Ștef alelnökök,
 valamint Mihaela Crasnai
 a Megyei Tanács főtitkára

Békés, boldog
KARÁCSONYI ünnepeket
 kíván Szatmár megye
 minden lakosának!

Csehi Árpád
 a Szatmár Megyei RMDSZ elnöke

Bemutatja:
Karácsonyi Ünnepi Koncert
Szabó Előd
 és a
'TITAN'

Meghívottak: **HOMONYIK SÁNDOR**
 Nagy István, Szabó Gyula Győző, Makkai István,
 Regélők énekegyüttes, Piccolino gyerekkórus

Időpont: 2011 December 20, Kedd este 8 óra
Helyszín: Szászrégen, Eugen Nicoară Művelődési Ház

Támogatók:

Médiapartnerek:
 ETV
 Hírlap
 új magyar szó
 krónika
 NÉPÚJSÁG
 DAR Radio TV
 ttm

Nagykároly megyei jogú város tanácsa,
KOVÁCS JENŐ polgármester és
KAIZER LAJOS alpolgármester

meghitt, örömteli Karácsonyt és
 sikerekben gazdag Új Esztendőt
 kíván városunk minden
 lakosának, partnerének,
 jóakarójának!

BÚÉK- 2012

City rádió
 A legtöbb sláger

Szatmárnémeti 106,4 FM
 Nagykároly 93,8 FM
 Zilah 103,3 FM

Sepsiszentgyörgy: 88,7 Barót: 90,5

Friss FM
 minden zene neked szól

Kövászna: 107,2 Kézdivásárhely: 88,0

MÉDIAPARTNEREK

Prima Rádío
 87,9 MHz
 Székelyudvarhely első rádiója!

PRÍMÁS VAGYOK, DE NEM VONÓS,
 REKKENS VAGYOK, A RÁDIÓS!

MŰSOROK:

- ZENÉS ÜZENETEK
- HÍREK
- UNITÁRIUS FÉLÓRA
- ÉBRESZTŐ
- HUMÓRA
- HANGOLÓ
- SZÍNES ÓRÁK
- KAMASZDÓ KAMASZDÓ
- REFORMÁTUS FÉLÓRA
- MAGASFESZÜLTÉG
- AZ ORVOS VÁLASZOL
- ZARÁNDOKÚTON

HALLGASSA A PRÍMA RÁDIÓT,
 OLVASSA A PRÍMATEXTET!

www.prima-radio.ro

Bernády „győzelme”

ÚMSZ

► Döntött a marosvásárhelyi önkormányzat: felveheti a városépítő polgármester, Bernády György nevét a belvárosi 2-es iskola. A testület decemberi, soros ülésén a napirendi pontok tárgyalása előtt az ülést vezető Kolozsvári Zoltán kérte a 2-es számú Általános Iskola névadásáról szóló határozat-tervezet felvételét a napirenden kívüli témák közé. Claudiu Maior alpolgármester felszólalásában kérte, hogy a dokumentumba foglalják bele azt is, hogy az Emil Dandea Kémiai Líceumot nevezzék át, és egy másik, Emil Dandea által épített tanintézet vegye fel a nevét. Kolozsvári Zoltán ezt a legtisztességesebb ajánlatnak nevezte, és szavazásra bocsátotta a tervezetet, amelyet az önkormányzati képviselők egyhangúan megszavaztak. A szülői bizottság részéről Bodoni Endre a voksolást követően elmondta, elégedettek azzal, hogy a tanács megszavazta a tervezetet: „de szeretnénk tudni, gyakorlatilag mit is jelent az a kifejezés a dokumentumban, hogy a névadás folyamatának elindítása. Hiszem, ha látom, hogy kihelyezik a táblát a tanintézet homlokzatára” – mondta. A CEMO részéről Horváth Kovács Ádám megjegyezte, nagy előrelépést jelent, hogy a tanács elfogadta a névváltoztatást. „A méltányosság elve alapján a többi iskolát is meg kellene vizsgálni, és arányosan átnevezni. Fele magyar személyiségekről – például Sütő Andrásról, Kós Károlyról, Vályi Gyuláról – kaphatná a nevét, a másik fele pedig románokról.” – fogalmazott a szervezet munkatársa. ◀

„Cipősdoboznyi” karácsony

Egyházi és civil szervezetek fognak össze, hogy a nélkülözők is ünnepelhessenek

ÚMSZ-összeállítás

► Egyházi és civil szervezetek fognak össze a napokban, hogy azok is ünnepelhessenek karácsonykor, akik hétköznapokon nélkülöznek: Erdély-szerke kiemelt figyelemnek örvendhetnek a nagycsaládosok, a szegény sorban élők, a rászoruló. A városok többségében karácsonyi vásárok, gyűjtőakciók várják a segíteni akarókat, az ismert segélyszervezetek és az „ismeretlen” civilek is bekapcsolódnak a különböző akciókba.

Kicsiknek és nagyoknak

Több mint száz, nehéz körülmények között élő marosvásárhelyi gyermeknek és árvának, a Lídia Gyermekotthon és a Pici Ház Utacagyerek Misszió lakóinak és segélyezettjeinek, továbbá a Vártemplomi Diakóniai Központ Idősek Otthona lakóinak vitt a napokban karácsonyi ajándékot az Ökumenikus Segélyszervezet. Kilencszáz kilogrammnyi segélyszállítmány érkezett általuk a Vártemplomi Diakóniai Szolgálatok Intézeteihez, a küldemény 106 karácsonyi csomagot tartalmazott. Ezek csokoládéból, müzliszeletből, kekszéből és szaloncukorból álltak: első sorban a legnehezebb sorban élő gyermekek számára kedveskedtek azok, akik ös-szeválogatták a csemegéket. A „nagyoknak”, akik számára ajándékot jelent, ha néhány napig nem okoz fejtörést az alapélelmiszerek beszerzése, közel egy tonna ennivalót osztottak szét. Az

Hetekkel ezelőtt megkezdődött az adventi készülődés a kolozsvári református kollégiumban

élelmiszercsomag lisztet, rizset, tésztát, cukrot, étolajat, konzerveket, lekvárt, kakaót, teát tartalmazott. „A tapasztalatunk az, hogy karácsony táján azok is tudnak némi tartalékot összegyűjteni, akiknek év közben esélyük sincs a megtakarításra, ezért azt javasoljuk mindenkinek, aki adni akar: lisztet, cukrot juttasson el a rászorulókhöz, egy-egy ilyen alapsomag még februármárciusban is kitarthat” – nyilatkozta lapunknak Török Éva marosvásárhelyi szociális munkás.

A csodálatos cipősdoboz

Több ezer, cipősdobozba csomagolt ajándék jutott

idén is a Bőjte Csaba ferences rendi szerzetes gondozásában élő erdélyi és partiumi gyerekeknek is. A világ minden tájáról összegyűjtött ajándékokat 120 méterrel a föld felszíne alatt, a parajdi sóbányában tartott hagyományos karácsonyi ünnepségen vehették át a Dévai Szent Ferenc Alapítvány árva vagy nehéz sorsú pártfogottjai. A hatalmas bányateremben rendezett átadás az advent tiszteletére több mint kétezer gyerek gyűlt össze, hogy – igazi nagycsaládhoz méltón – együtt ünnepeljék a karácsonyt. Bőjte atya árva vagy nehéz sorsú gyermekei ök, akik elveszítették szüleiket, vagy szüleik vesztették el munkahelyüket, lakásukat

és emiatt nem képesek ellátni gyermeküket.

„Isten nem azt kéri, hogy fogunkat összeszorítva tegyük a jót, hanem hogy örömmel. Jó dolog jónak lenni, jó dolog jót tenni” – fogalmazott Bőjte atya a sóbányában tartott ünnepségen. A Szent Ferenc Alapítvány gyermekmentő programja két évtizede indult, s ma már több mint 50 intézményben nevelkednek, tanulnak, és találnak meleg otthont a rászoruló gyerekek.

A parajdihoz hasonló akciót indított el a Kolozsvári János Zsigmond Unitárius Kollégium: itt is cipősdobozokba gyűjtötték össze az adakozó kedvű szülők, diákok, tanárok mindazt, amit ajándékként szántak. A rászoruló

gyermekeknek címzett dobozok többnyire édességet, játékokat, meséskönyveket, tan szereket, téli lábbelit és más hasznos ajándéktárgyakat tartalmaztak. Az iskola által összeállított csomagokból jutott a kolozsvári és aranyosszéki rászoruló gyermekeknek, a kolozsvári Hallás-sérültek 2-es Számú Intézete tanulóinak, a szamosújvári Téka Alapítvány által pártfogolt diákoknak, a kolozsvári Életfa Családsegítő Egyesület egyszülősök klubja tagjainak, csángó fiataloknak, valamint a Gyalui-havasok elszigetelt tanyáin élő román gyermekeknek. Az ajándékok célba juttatásában többek között a Kolozsvári-Belvárosi Unitárius Egyházközség, a Gondviselés Segélyszervezet és az Erdélyi Mentőcsoporthoz is szerepet vállalt.

Teljes ünnep a sérülteknek

Az adventi ünnepkör a sérültséggel élők számára is sok szempontból fontos, de megpróbáltatással teli időszak. Szatmárnémetiben a Langdon Down Transilvania Egyesület sietett a nehéz helyzetben lévő családok segítségére, a szervezet idén is megszervezte karácsonyváro ünnepségét, amelynek a Reménység Központ adott otthont. Az egyesület gyerekei és fiataljai karácsonyi műsorral örvendeztették meg a szülőket, meghívottakat. A szervezet az utóbbi hónapokban különböző programokkal, sportrendezvényekkel gondoskodott az érintett gyerekek integrációjáról, a karácsonyi együttlétet ezt a sorozatot zárta. ◀

Ritli László: jöhetnek...

Hírösszefoglaló

► Hamarosan elkezdődik a leendő egészségügyi kerettörvény tervezetének közvitéje – jelentette be tegnapi bukaresti sajtótájékoztatóján Ritli László egészségügyi miniszter. Az államelnöki hivatal által javasolt tervezet kidolgozásában közreműködött az egészségügyi rendszer több szakértője, a közvité során pedig a szaktárca elküldi minden érintett intézménynek és a civil szervezetnek is.

A tervezet értelmében megmarad a jelenlegi szociális biztosítás és annak begyűjtési módja, de megváltozik a begyűjtött pénz felhasználásának módja azáltal, hogy lehetőség nyílik a magánbiztosítók megjelenésére. „Gyakorlatilag, az alapvető változás abban áll, hogy az Országos Egészségbiztosítási Pénztár és az egészségügyi szolgáltatók közötti kapcsolatban megjelenik a magánbiztosítók csoportja, ami versenyképessé-

get és gazdaságosabb forrásfelhasználást jelenthet” – magyarázta Ritli László miniszter.

A tárcavezető kiemelte: a másik lényeges változás a (jelenleg a pénzforrások több mint felét felhasználó) kórházak működésében várható. „A tervezet szerint, a kórházaknak lehetősége nyílik alapítványi vagy kereskedelmi társasági formában működni az új javaslat szerint. Ez nagyobb önállóságot jelentene a menedzsernek és csapatának. A tervezet szintén jelentősebb változást hozhat a háziorvosi ellátásban azáltal, hogy megjelennek az önkormányzat által alkalmazott orvosok, illetve, hogy az orvosnak lehetősége nyílik egy multidiszciplináris csapatot kialakítani, azaz védőnőkkel, szociális munkásokkal” – mondta Ritli László miniszter. A kerettörvény elfogadása után, az Egészségügyi Minisztérium dolgozza ki az úgynevezett másodlagos törvénykezés részleteit. ◀

MAGYAR KIRÁLYNÉK ÉS NAGYASSZONYOK

26 RÉSZES SOROZAT, ÁRA KÖTETENKÉNT: **28 RON**
 A SOROZAT ELŐFIZETÉSSEL **574 RON**-ÉRT, RÉSZLETRE PEDIG **602 RON**-ÉRT
 MEGRENDELHETŐ A HUNGALIBRI@CLICKNET.RO CÍMEN.

HOGYAN JUT EL ÖNHÖZ A SOROZAT?
HAVONTA megvásárolhatja a már megjelent köteteket partnerboltjainkban.
ELŐFIZETÉSSEL

- Az 1–26 kötetet egy összegben, 714 Ron helyett **574 Ron**-ért.
 Az első csomag átvételekor fizetendő, a postaköltség a Kiadót terheli. **Ajándék 5 kötet.**
- A 2–26 kötetet egy összegben, 714 Ron helyett **560 Ron**-ért.
 Az első csomag átvételekor fizetendő, a postaköltség a Kiadót terheli.

RÉSZLETFIZETÉSSEL

- 1–26 kötetet nyolc részletben, 714 Ron helyett, **602 Ron**-ért, a postaköltség a Kiadót terheli. **Ajándék 4 kötet.**
- A 2–26 kötetet nyolc részletben 714 Ron helyett **588 Ron**-ért, a postaköltség a Kiadót terheli.

PARTNERBOLTJAINK, AHOL MEGTEKINTHETŐ ÉS MEGVÁSÁROLHATÓ A SOROZAT:

SEPSISZENTGYÖRGY DIÁK KÖNYVESBOLT	SZÉKELYKERESZTÚR CSIPIKE KÖNYVESBOLT
SZÉKELYUDVARHELY ARNIKA KÖNYVESBOLT, CORVINA KÖNYVESBOLT	ZETELAKA IRKA-FIRKA KÖNYVESBOLT
MAROSVÁSÁRHELY ARANKA GYÖRGY KÖNYVESBOLT	KÉZDIVÁSÁRHELY GYOPÁR KÖNYVESBOLT
KOLOZSVÁR KÖNYVESBOLT, P-TA AVRAM IANCU 13.	CSÍKSZEREDA CORVINA KÖNYVESBOLT

MEGRENDELHETŐ:

HUNGALIBRI SRL, M-Ciuc
 str. Patinoarului 16/A/1.
 Tel./fax: 0266371139, 0723668843
 E-mail: hungalibri@clicknet.ro

Egy összegű megrendelésnél

5
KÖNYVET
 INGYEN KAP

HIRDETÉS

Röviden

Budapesten tüntettek az operaénekesek

Demonstrációt rendezett a Magyar Operaénekesek Egyesülete tegnap a dalszínház épülete előtt. Felolvasták korábban megfogalmazott kiáltványukat, amelyben arra hívnak fel, hogy a válságos helyzetbe került magyar kultúráért, amelynek vezető intézménye az operaház, minden felelős ember álljon ki. A Magyar Operaénekesek Egyesülete a kiáltványban felszólítja tagságát, az operaházban alkalmazottként és hazai vendégművészként közreműködő énekeseket, illetve akotókat, hogy emeljék fel szavukat az ember művelésére és gyógyítására szentelt intézmények elsorvasztása ellen.

Válságban nyitottak új operaházat Firenzében

Beethoven 9. szimfóniája nyitotta meg szerdán este az új firenzei operaházat, a Maggio Fiorentino zenekart és kórust Zubin Mehta vezényelte. Jó az akusztikája – nyilatkozta a karmester az 1800 férőhelyes teremről. A zenészek kicsinek találták a zenekari árkot, de elismerték, hogy a régi operaházból ideje volt elköltözni. A 2009-ben elkezdett 157 millió eurós márvány- és üvegpalota a római Auditorium zene-parkját utánozza.

„Politika – csak a kapuig”

Beszélgetés Sorin Crișannal, a marosvásárhelyi színiegyetem új rektorával

Farkas István

► Gáspárik Attila távozásával lezárult egy szakasz a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem életében. Hogyan látja ön, követni kell a nemzeti színház jelenlegi igazgatója által kijelölt utat?

– Úgy vélem, nem beszélhetünk ebben az esetben végérvényes lezárásokról – a jó gondolatok, azok, amelyek a művészek képzését szolgálják, mindig továbbélnék. Egyértelműen mindazt, amit Gáspárik úr jól csinált – és számos ilyen van – folytatni fogjuk. Ő, amint azt az eddigi tevékenysége nagyon jól mutatja, meghatározó alakja a marosvásárhelyi kulturális életnek és nem utolsósorban az egyetem életének. Neki köszönhető az intézmény multikulturális jellegének a megőrzése, a román és magyar karok békés egymás mellett élése, a tanárok promoválása, a diákok mentorálása és még sorolhatnám. Ezek azok a dolgok, amelyeket mindenképp folytatni kell, és amelyeknek a folytatását én támogatni fogom.

► Szorosabb együttműködés lesz ön szerint ezután az egyetem és a nemzeti színház között?

A szerző felvétele

– A Marosvásárhelyi Nemzeti Színházzal attól a perctől szoros a kapcsolata az egyetemnek, hogy Gáspárik személyében új igazgatót neveztek ki az élére. A művészeti egyetem és a kulturális intézmények úgynevezett szimbiózisa valósággal kötelező. A mi egyetemünk fő célkitűzése a nevelés, ezt követi az alkotói tevékenység kibontakoztatása és a tudományos munka. Mindezeket figyelembe véve, kötelességünk az általunk felnevelt tehetségek életéről gondoskodni, segíteni őket a szakmában való elhelyezkedésben. És erre kiválóan alkalmas a színházakkal, filhar-

móniákkal való együttműködés.

► Hogyan látja, mi jelenti jelenleg a legnagyobb kihívást a hazai művészképzésben?

– Úgy vélem, a legnagyobb gond a bolognai rendszer téves ismeretében, illetve alkalmazásában van. Ez a rendszer nem csupán három évet jelent, amelyhez fakultatív jelleggel még két év tartozik, illetve három év doktori képzés. Egy olyan művésznak, aki azon van, hogy meghatározó munkát tegyen, mind lelki, mind pedig szellemi megerősítésre szüksége van. Képessé kell tenni arra, hogy

mind a színpadon, mind a katedránál megállja a helyét, képes legyen alkotni és tudományos munkát végezni stb. Ennek biztosítása a mi feladatunk, és a jelenlegi körülmények között ezek együttese jelenti a legnagyobb kihívást.

► Menedzseri tervében azt írja, hogy leendő munkájának a kulcsszava a kommunikáció. Mit jelent ez?

– Úgy vélem, hogy a kommunikáció létszükséglet egy egészséges menedzsmentben. Nincs szándékomban egyirányú, egyszólamú, fentől lefelé irányuló vezetés kialakítása – az egyes problé-

mákat ott kell orvosolni, ahol megjelennek, azoknak a bevonásával, akik érintettek abban. Ugyanez érvényes a projektekre is – nem egy ember felelőssége azok sikeres lebonyolítása, mindenre meg kell találni a megfelelő embert, ami kommunikáció nélkül aligha lehetséges.

► Az RMDSZ-es politikusoktól kezdve a vásárhelyi magyarságig, többen hallatták hangjukat akkor, amikor kiderült, nem Bács Miklós, a magyar rektorjelölt lett az egyetem vezetője. Többen árujáról beszéltek...

– Nézze, az egyetemünknek talán az a legnagyobb érdeme, hogy a politikum befolyása csak az intézmény kapujáig ér el, és ott fölöslegesen döngöl. Számomra és kollégáim számára a politikumnak semmilyen relevanciája nincs az egyetem falain belül. Ilyen értelemben bármilyen politikai felszólalás süket fülekre talál akadémiai körökben, és nevéssé teszi az elindítóját. Amikor a kollégáim, mind a románok, mind a magyarok olvasták ezeket az „üzeneteket” a támogatásukról biztosítottak, és mindannyian elhatárolódtak a politikai és etnikai feszültségkeltéstől.

HIRDETÉS

Sepsiszentgyörgy Polgármesteri Hivatala
Municipiul Sântu Gheorghe

**SZILVESZTERI UTCABÁL
2012**

Sepsiszentgyörgy, Szabadság tér 2011.12.31.

00:00 **ZANZIBAR** (hu)

23:00 **DELHUSA GJON** (hu)

22:00 **SELFISH MURPHY** (ro)

21:00 **NICOLA** (ro)

Színházi „jótékonykodás”

ÚMSZ

► Tavaly elindított hagyományához hűen idén karácsonykor is ingyenes előadással lepi meg közönségét a Szatmárnémeti Északi Színház Harag György Társulata. Holnap délelőtt 11 órától a gyerekek és kísérőik díjmentesen tekinthetik meg a Keresztes Attila által rendezett *A két csodatorta* című zenés mesejátékot. A színház ugyanakkor azokat az intézetekben nevelkedő gyerekeket is meghívja az előadásra, akik egyáltalán nem, vagy csak nagyon ritkán juthatnak

ilyen jellegű szórakozási lehetőséghez. „Muszty Bea és Dobay András zenés mesejátéka a kalandok, bájos szereplők és dalok által felejthetetlen élményt kínál a gyerekeknek, az ironia és a művet átszövő stílusparódia pedig a felnőttek számára teszi élvezetessé az előadást” – olvasható az előadást beharangozó sajtóközleményben.

A színház december 30-án szintén jótékonyági előadást szervez, a nagy sikerű, *Chicago* című Broadway-musicalt is meghívja a darabot Keresztes Attila, a szatmári társulat igazgatója rendezte. ◀

programja számára ajánlja fel, mely a daganatos megbetegedésben szenvedő gyerekeket és családjaikat segíti. A Maurine Dallas Watkins *Chicago* című színdarabja alapján készült musical a húszas évek Amerikájáról szól, ám a szereplők és a történet, amelyet bemutat, nem helyhez és időhöz kötött: napjainkról mesél két és fél órányi zenében és táncban. A műben magukkal ragadó dzsesszcsodák csendülnek fel, legismertebb közülük az *All That Jazz*. A darabot Keresztes Attila, a szatmári társulat igazgatója rendezte. ◀

A szatmári gyerekek és kísérőik díjmentesen nézhetik meg holnap *A két csodatorta* című mesejátékot

December 23., péntek

Az év 50. hete és 357. napja, hátravan 8 nap

Ma Viktória napja van.
A Viktória női név latin mitológiai eredetű, Victoria a latin mitológiában a győzelem istennője. A név jelentése győzelem.
Szombaton az **Ádámok és Évák** ünnepelnek.
Vasárnap **Anasztázia** napja lesz.

Évforduló

- 1469 – Firenze a jó viszony ápolásaképpen két oroszánt küld ajándékba I. Mátyás magyar királynak.
- 1922 – Megnyitja kapuit a Fővárosi Operettszínház Budapest.
- Szombat, december 24.**
- 1856 – a pesti utcákon megkezdődik a gázvilágítás.
- 1997 – Első alkalommal gyűjtanak hanuka-gyertyát hivatalosan a Vatikánban.
- Vasárnap, december 25.**
- 352 – Az első dokumentált karácsonyi mise.
- 1818 – Először csendül fel az egyik legismertebb karácsonyi dal, a *Csendes éj* Franz Joseph Gruber és Joseph Mohr szerzeménye az ausztriai Oberndorf bei Salzburgban.

Vicc

A székely nyugodtan pipázik a kapu előtt, amikor látja, hogy felesége sírva rohan felé:
– Uram, Sára terhes!
– Az az ő dolga – dörmögi a székely.
– De tőled van a gyerek!
– Az az én dolgom.
– Uram, viszem a kutyát, és a Tiszába vetem magam!
– A kutya marad, a többi a te dolgod!

Recept

Gyömbérlikőr

Hozzávalók: 1/4 liter tiszta alkohol, 3-4 dl víz, 8-10 dkg friss gyömbérgyökér, 150 g barna kandiscukor, egy fél citrom héja és leve.
Elkészítés: Aprítsuk fel a gyömbért, majd a citrom héjával elkeverve főzzük takaréklángon kb. negyedóráig. Ezt követően adjuk hozzá a citrom levét és a kandiscukrot, és főzzük addig, amíg a cukor fel nem oldódik. Ha ezzel megvagyunk, szűrjük le az egészet, majd öntsük hozzá az alkoholt is. Akkor lesz a legfinomabb, ha minimum egy hétig állni hagyjuk.

A hatos lottó nyerőszámai:
42, 19, 22, 5, 45, 23.

Gondolatjel

Visky István rovata

Mindenki csodálatos, amikor álmodik. Az álmok soha nem a valóságról beszélnek, legálábbis nem arról, aminek a tudatában lennénk. Segítenek viszont nekünk meglátni mindazt, amik lehetnének. Amikor szörnyűségeket álmodunk, akkor azt látjuk meg, milyenek is lehetnének gonoszban. Amikor szépet álmodunk, akkor lehetséges

legszebb arcunkat látjuk. Amikor féltünk, akkor legerősebb félelmeinkkel találkozunk. Az álmaink nem azért vannak, hogy kövessük őket, hanem azért, hogy megtanuljunk elkerülni a dolgokat. Ebben hasonlítanak a figyelmeztetéshez. Ne azt várd, hogy álmaid valóra válnak, hanem tanulj mindenből valami hasznosat, és találd meg az utadat.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Nem lesz könnyű napja. Minél inkább kimutatja, hogy magában sem bízik, annál inkább el-sodorhatják az események.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Talán kicsit unja már magát a jelenlegi munkahelyén, de ne gondolkodjon most állásváltoztatáson.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Sok kellemetlenség érheti ezen a napon. De semmi sem kikerülhetetlen, és talán nem is olyan súlyos, mint amilyennek látszik.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Váratlan események zökkengetik ki híres nyugalmából. A váratlanság azonban sok jót is hozhat.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Szerelmi élete sok boldogságot tartogat az ön számára, szinte felelő is minden egyéb bíját-baját.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Már megint zajlik az élet ön körül: egyszer fent, egyszer lent, mintha hullámvasúton ülne.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Ha ügyes és szemfüles, ma kihasználhat egy soha vissza nem térő lehetőséget.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

A mai nap nem túl kedvező csillagállással kezdődik a Skorpió jegyűek számára. Ez azonban nem szabad, hogy elkedvetlenítse: tekintse inkább kihívásnak.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Egy régóta halogatott döntést kell most meghoznia. Szeretné ugyan elkerülni, hogy ön mondjon ki bizonyos fűző szavakat.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

Karrierjében vagy otthonában számíthat elismerő szavakra, akár előléptetésre is. Elismerik szakmai tudását, hozzáértését.

VÍZBŐTŐ (I. 21.–II. 19.)

Üzleti ügyeket érintő lépésekben legyen a szokottnál is előrelátóbb és megfontoltabb. És ne fedje fel mindenki előtt a lapjait.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Bármibe kezd is a mai napon, az csak a javára válhat. Akár a pénzcsinálás terén, akár az önmegvalósításban.

A következő napok időjárása

Szombat
0°C
Keleten napos idő várható, míg nyugaton fokozatosan megnövekszik a felhőzet.

Vasárnap
3°C
Eváltozóan felhős időre van kilátás, szórványosan kisebb havazással, hózáporral.

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Keleten eleinte többször, majd már csak időnként növekszik meg a felhőzet, míg másutt száraz idő várható napsütéssel. A változó irányú szelet délkeleten erős lökések kísérhetik.

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	0°C	-4°C
Brassó	-1°C	-6°C
Bukarest	3°C	-5°C
Csikszereida	-1°C	-6°C
Kolozsvár	0°C	-7°C
Marosvásárhely	-1°C	-6°C
Nagyvárád	1°C	-4°C
Szatmárnémeti	0°C	-5°C
Temesvár	1°C	-4°C

Az új kolléga

Horváth István

***	EGYEN-RUHA-SZÖVEK ANYAGA	GARGARIZÁLÁS	TÁVOKTATÁS (RÓV.)	KÉRDŐ-SZÓCSKA	HOSSZABB IDŐT ELTÖLT	MEGRIASZT	EGYKORI OPERÉTT-SZERZŐ (BELA)	LÁNGOLO	KEZET NYÚJT A BAJBAN
RÁKENY-SZERITÉS									
HOME BOX OFFICE (RÓV.)				... VAN; MEGUNTA, TORKIG VAN					
AZ ALUMINIUM VEGYJELE			ALVADÁS ERBEN						
VÉRSÉGI KAPCSOLAT			VAGONT MOZGATÓ					HID KÖZEPE!	
OROSZ FERFINÉV					... BLANC; HEGY-CSÜCS			TELEFONOS CÉG	
***	FOTÓS OLDATA				HALOTT				SZOBOR-TEMA
ETELKA BECÉZVE	STB. (LAT.)			KIS OTILIA ENNI KEZD!					
ZENEMŰ ONÁLLO RÉSZE						...TAK; ÓRAHANG			
TEST VÁZA						NULLA			

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
Bukarest, 3. kerület, Lipszani u. 29-31 sz., I. emelet.
Telefon/fax: 021/317-8847,
E-mail: office@maszol.ro

Postacím:
Redacția „Új Magyar Szó”
OP 15, CP 40, sector 5, București

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Ady András, Bíró Béla, Krebsz János, Gyulay Zoltán, Sebestyén Mihály, Székedi Ferenc, Székely Ervin

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Hátér)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Kultúra, Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószerkesztő:
Osváth Annamária, Toth Réka

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0788-715876 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0721-251429 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739
Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó),
Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Logtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)
ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatalos kérelmekkel lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

Lapunk megjelenését támogatja a
COMMUNITAS ALAPÍTVÁNY
Alapította az RMDSZ
és a Szabad Sajtó Alapítvány

Tárgu Mureş 88,6 fm | Sovata 102,3 fm
Marosvásárhely | Szovata
r • a • d • i • o
fata
Reghin 94,7 fm | Sighisova 104,3 fm
Szászrégen | Segevár

VOX
88,6 fm

sepsi rádió
98,5 fm

94.0^{fm} PROF RÁDIO
A ZENE ÁRAD BELŐLE

Sláger Rádió
fm 105,9
FUN FM
FÜLIG ZENE

ERDÉLY FM
a bizalom hangja
RÁDIO
98,9 FM
Értünk van, rólunk szól

Szombat

2011. december 24.

DUNA TV
9.05 A mesemondó
9.35 Daktari (am. sor.)
10.30 Arcélek
10.55 Angyalhaj
11.10 Postások gyöngye
11.40 Asterix és a vikingegek (anim. f.)
13.02 Híradó
13.15 A három királyok
14.15 Felfedező úton a Robinson család
15.10 A karácsonyi jávorszarvas kalandjai (német családi vígj.)
16.35 Tízperces mesék (angol sor.)
16.50 80 nap alatt a Föld körül (am.-német-ír kalandf., 2004)
19.00 Híradó
19.25 Mese
20.00 Collodi-Litvai: Pinokkió
21.40 Tízperces mesék (angol sor.)
21.50 Egy varázslatos karácsony (angol családi film, 2007)
23.20 Dal az elrejtett Istenről
0.15 Mennyből az angyal

m1
7.55 Opera Café
10.00 A karácsonyfa dala (angol animációs film)
10.50 Mondák a magyar történelemből
11.05 János vitéz (magyar rajzf., 1973)
12.30 Most a Buday!
13.01 Hírek
13.05 A magyar parlament karácsonya
14.00 Mennyből az Angyal - Kormorán és vendégei
15.25 Milliomos Mikulás (amerikai családi film, 2005)
17.00 Beethoven (amerikai családi vígjáték, 1992)
18.25 Gasztraangyal
19.20 Matula kalandpark (magyar ifjúsági film)
20.30 Sissi I. - A magyarok királynéja (osztrák-német romantikus film, 1955)
22.40 A varázsfuvola (francia-angol operafilm, 2006)
1.00 Karácsonyi éjféli mise

m2
7.55 Opera Café
10.00 A Biblia gyermekeknek
10.25 Mészga Aladár különös kalandjai
10.50 Hogy volt!?
12.50 Van öt perce?
13.01 Századfordító magyarok
13.55 Nekem ne lenne hazám?
14.10 Karácsonyi napló
14.35 Egy zenész Liszt nyomában (am. zenés f.)
15.33 Anno
16.00 Szekeres Adrien Koncertje
16.45 A lator (ol.-fr. vígj.)
18.30 Karácsonyi rock (kan. anim. f.)
18.56 Mi kicsoda
19.20 Csendes éj (mesef.)
19.50 Esti mese
20.10 Szerelem a Hohenstein-kastélyban (sor.)
21.00 Híradó este
21.30 Egy este az II. Divóval
22.30 Milliomos Mikulás (am. családi f.)
0.05 Baráti Kristóf koncertje

RTL KLUB
8.00 Kölyökklub
Björn macsó kalandjai, Éliás, a kis mentőhajó, Helló, Kitty!, Tűzoltó mesék, Gorilla Magilla
11.10 Winx Klub (anim. sor.)
11.40 Karácsonyi történet (am.-kan. családi vígj., 1983)
13.30 A medvementő (am.-kan. családi film, 2005)
15.20 Ki a Télapó? (am. vígj., 2000)
17.10 Egy éjszaka a királlyal (am. filmdráma, 2006)
19.30 Híradó
20.00 Jégkorszak - Állati nagy karácsony (am. anim. f.)
20.25 Jégkorszak (am. anim. f.)
22.00 ValóVilág (élő) - Aréna, Összefoglaló
22.35 Micsoda nő! (am. vígj., 1990)
1.00 Mária, egy anya története (brazil filmdráma, 2003)

TV2	TV 2
7.25 Tv2 matiné	
11.15 Óslények országa 7. - A hideg tűz köve (am. rajzf., 2000)	
12.35 Szurikáták (angol természetf., 2008)	
14.05 Barbie csodás karácsonya (amerikai anim. f., 2011)	
15.25 Enyveskező Mikulás (amerikai vígj., 2003)	
17.05 A kétszáz éves ember (amerikai sci-fi, 1999)	
19.30 Tények (amerikai animációs f., 2007)	
20.30 Shrek (amerikai rajzf., 2001)	
22.15 Csillagpor (angol-am. kalandfilm, 2007)	
Közben: Kenósorsolás	
0.45 Segítség, karácsony! (am. vígj., 1994)	
2.25 Karácsony a Rivierán (angol vígj., 2007)	
4.05 TheShop	
4.35 Animációs filmek	

HÍR TV
8.00 Híradó
8.30 Soroló
9.05 Befutó
10.05 Felfedező
10.30 BBC Click
11.05 Ikon (ism.)
11.30 Ősök tere (ism.)
12.05 Tíz perc
12.30 Stopper (ism.)
13.00 Déli híradó
13.35 Hungarorama
14.05 Panaszkönyv (ism.)
14.30 GyógyHír
15.05 Garázs
15.30 Bruttó (ism.)
16.00 Híradó
16.30 Európai híradó (ism.)
17.05 Ázsia
17.30 Globál (ism.)
18.00 Híradó
18.30 BBC Reporters (ism.)
19.05 BBC Hard Talk (ism.)
19.30 Célpont (ism.)
20.00 Híradó
20.30 Ünnepi interjú
21.00 A világ karácsonyai
22.30 Riasztás (ism.)
23.05 Bányafelhők, Sonkádi betlehemes
0.05 BBC Click (ism.)
0.30 Felfedező (ism.)

TVR 1	TVR1
6.55 Románia himnusza	
7.00 TVR55	
7.05 Disney Klub	
7.55 TVR55	
8.10 Az ember és az idő	
9.25 Pro Patria	
9.55 TVR55	
10.10 55 év sport	
11.15 TVR55	
14.00 Hírek, időjárásjelentés	
16.30 Találkozunk a TVR-ben (live)	
18.40 55 év sport	
19.47 Sport	
20.00 Hírek, időjárásjelentés	
21.00 Nostalgikus évek, 1. Rész	
Mircea Radu szórakoztató műsora	
22.00 Nostalgikus évek, 2. rész	
23.10 A szeretet szimfóniája (amerikai filmdráma, 2007)	
Freddie Highmore, 1.15 Fény az egész házban! (ism.)	
2.05 55 év sport (ism.)	
3.00 Sport (ism.)	

Vasárnap

2011. december 25.

DUNA TV
8.10 Szimba, az oroszánkirály
8.35 A mesemondó
9.05 Daktari (sor.)
10.00 Szent Miklós - A fiú, akiből a Mikulás lett (am. rajzf.)
10.30 Élő egyház
10.55 Univerzum
11.45 Tízperces mesék (angol sor.)
12.00 Világ-nézet
13.00 Urbi et Orbi
13.35 Híradó
13.50 Élő népzene
14.20 Hazajáró
14.50 Rosszcsont kalandjai (sor.)
15.45 Csellengők
16.20 Utókor
16.50 Múltidéző
17.25 A kölcsönkért kastély (magyar rom. vígj., 1937)
19.00 Híradó
19.30 Mese
20.00 Önök kérték!
21.00 Mága Show
22.35 Klubszoba
23.35 Jane Eyre (angol-francia-olasz rom. dráma, 1996)

m1
7.55 Opera Café
10.00 Vízpók-csodapók
11.15 Mondák a magyar történelemből
11.30 Csillagszemű
12.00 Karácsonyi református istentisztelet
13.00 Kapcsoljuk Rómát!
13.35 Hírek
13.40 Mondák a magyar történelemből
13.55 Mennyből az Angyal - Kormorán és vendégei
15.30 Szegegy gazdagok (magyar játékf., 1959)
17.00 Rex, a kölyökfelügyelő (német krimi, 1997)
18.35 A Szövetség
19.35 SzerencseVasárnap
20.30 Híradó este
21.00 Sissi II. - Az ifjú császárné (osztrák-NSZK filmdráma, 1956)
22.45 Égi madár (magyar film, 2011)
0.00 Biblia. Jézus (am.-olasz-német f. dráma, 1. rész)

m2
9.55 Szót kér a természet
10.15 Katolikus krónika
10.40 Református magazin
11.15 Útmutató
11.40 Evangélikus templomok
12.00 Karácsonyi református istentisztelet
13.00 Kapcsoljuk Rómát! (élő)
13.35 A varázsfuvola (am. vígj.)
15.50 Beethoven (am. vígj.)
17.10 Sissi I. - A magyarok királynéja (osztr.-német f.)
18.55 Natúra
19.20 Mi kicsoda
19.45 Vipo, a repülő kutyakalandjai
19.55 Magyar népmesék
20.05 Szerelem a Hohenstein-kastélyban (sor.)
21.00 Híradó este
21.25 Giuseppe Moscati - A szeretet gyógyít (ol. f.)
23.10 Átok 2. (sor.)
23.35 Szegegy gazdagok (magyar f.)
1.10 Mennyből az Angyal

RTL KLUB
8.00 Kölyökklub
11.20 Micimackó és a Zelefant (am. anim. f.)
12.25 Huncut karácsony (am.-angol családi vígj., 2003)
14.05 Arthur és a villangók (am.-francia anim. f., 2006)
15.50 Egy jávorszarvas kalandjai (német családi vígj., 2005)
Közben: 17.00 Hatoslottó-sorsolás
17.35 Télapó 2. (am. családi vígj., 2002)
19.30 RTL Klub Híradó
20.00 Harry Potter és a Főnix Rendje (angol-am. családi kalandf., 2007)
22.25 ValóVilág Valóságshow (2011) (12) - Aréna- Összefoglaló
23.00 Ház a tónál (am. rom. dráma, 2006)
0.45 Férjhez méz, mert azt mondtam (am. rom. vígj., 2007)

TV2	TV 2
7.45 Tv2 matiné	
11.35 Óslények országa 8. - A nagy fagy (am. rajzf.)	
13.10 TMNT - Tini Nindzsa Teknőcök (am. anim. f.)	
14.50 Barbie mesés Karácsonya (amerikai anim. f.)	
16.10 Apát kérek karácsonyra (amerikai családi film, 2007)	
17.50 A pót télapó (amerikai vígj., 2001)	
19.30 Tények Hírműsor	
20.00 Madagaszkárkarácsony (amerikai anim. f., 2009)	
20.30 Shrek 2. (amerikai anim. f., 2004)	
22.15 Mr. Magorium meseboltja (amerikai vígj., 2007)	
Közben: Kenósorsolás	
0.10 Amerika kedvencei (amerikai rom. vígj., 2001)	
2.00 Havasi Balázs Symphonis koncert Show	
3.30 Animációs filmek	

HÍR TV
8.00 Híradó
8.30 Soroló
9.05 A világ karácsonyai
9.30 Európai híradó (ism.)
10.05 Péntek 8 (ism.)
11.05 Célpont (ism.)
11.30 Napról napra
12.05 Civil kaszinó
13.00 Déli híradó
13.40 Közvetlen ajánlat
14.05 Sportré
14.30 Ősök tere (ism.)
15.05 Tíz perc (ism.)
15.30 Ünnepi interjú
16.00 Híradó
16.30 Befutó London
17.05 Garázs (ism.)
17.30 GyógyHír
18.00 Híradó
18.30 Hírvilág
19.05 Bruttó (ism.)
19.30 Keresztmetszet
20.00 Híradó
20.30 Napról napra
21.05 Kontraszt
22.00 Híradó 21
22.30 Magyar elnökség és külpolitika
23.05 Vető
23.06 Karácsonyi koncert
0.05 Kontraszt (ism.)

TVR 1	TVR1
7.00 TVR55	
7.05 Disney Klub	
7.55 TVR55	
8.10 A hit világa (live)	
9.55 TVR55	
10.10 Szent pontok	
11.30 55 perc folklór	
13.00 Nyiss ajtót a kolindálóknak!	
14.00 Hírek, időjárásjelentés	
14.30 Tamás előtt és után	
17.15 Dánutz S.R.L. - 1-2. rész	
19.45 Sport	
20.00 Hírek, időjárásjelentés	
21.00 Distractis Show (szórakoztató műsor)	
21.35 A román dal galája (live), 1. rész	
23.00 A román dal galája (live), 2. rész	
0.00 A román dal galája (live), 3. rész	
1.00 Szerelmesek karácsonya (olasz romantikus vígjáték, 2004)	
3.00 Zoom	
3.05 Sport (ism.)	

Hétfő

2011. december 26.

DUNA TV
8.35 Végjáték (ism.)
9.25 A Karácsony története (finn f. dráma)
10.40 Tízperces mesék (angol sor.)
11.00 Család-barát
11.50 Egészség +
12.20 Sebaj Tóbiás
12.30 Ferenc, Assisi lovagja
13.02 Híradó
13.20 Kívánságkosár
15.15 Csendes éj
16.00 Egy gyermek, akit Jézusnak hívnak (minisor.)
17.40 "Éj-mélyből fölzenget"
18.15 Kisváros (magyar sor.)
19.00 Híradó
19.30 Cranford (sor.)
20.30 MacGyver (sor.)
21.30 A férfi a legjobb orvosság (sor.)
22.15 Hírek
22.30 Fiú a Marsról (am. filmdráma, 2007)
0.20 Sportaréna
1.10 Fanny és Alexander (svéd-francia-NSZK filmdráma, 1. rész, 1982)

m1
6.55 Ma Reggel
9.55 Grimm meséiből: Holle anyó (német f.)
11.00 Fekete Villám (am. kalandf.)
13.01 Hírek
13.05 Mondák a magyar történelemből
13.15 Mendika
14.20 Jelfák
14.30 Mici néni két élete (magyar vígj., 1962)
16.00 Az igazi Télapó (francia film, 2008)
17.35 Kaliforniai karácsony (am. rom. film, 2007)
19.10 Csingiling (am. anim. f.)
20.30 Híradó este
21.05 Sissi - Sorsdöntő évek (osztrák-NSZK rom. dráma, 1957)
22.50 Utolsó rapszódia (magyar-francia film, 2011)
0.05 Biblia - Jézus (am.-olasz-német filmdráma, 2. rész, 1999)
1.40 Szenthelyi Miklós koncertje

m2
6.55 Ma Reggel
9.55 Rex, a kölyökfelügyelő (német krimi)
11.30 Natúra
11.55 Társbérletben a tárgyakkal
12.20 Jelfák
12.30 Most a Buday!
13.01 Hírek
13.05 Honfoglalás
13.30 Mariazell és Magyarország vallási kapcsolatai
13.55 Biblia: Jézus (f. dráma, 1. rész)
15.20 A Gyűrűk ura (anim. f.)
17.30 Sissi - Az ifjú császárné (f. dráma)
19.15 Família Kft. (sor.)
19.35 Esti mese
20.00 Mrs. Bradley titokzatos esetei (sor.)
20.50 Üzenetek
21.00 Híradó este
21.30 Giuseppe Moscati - A szeretet gyógyít (életf. 2. rész)
23.10 Aviátor (am. f.)
1.55 Kaliforniai karácsony (am. f.)

RTL KLUB
8.00 Kölyökklub
11.40 Trendmánia (ism.)
Életmód- és szépségmagazin
12.05 Havazin (ism.)
12.35 A szálloda kedvence (amerikai-angol családi vígj., 2003)
14.10 Asterix Amerikában (francia-német anim. f., 1994)
15.35 Reszketsetek, repülők! (am. kalandf., 2006)
17.10 Apád-anyád idejőjjön! (am. vígj., 1998)
19.30 RTL Klub Híradó
19.55 Neveletlen hercegnő (am. családi vígj., 2001)
22.00 ValóVilág (2011) (12) (élő) - Aréna, Valóságshow
22.30 Hull a pelyhes (am. vígj., 1996)
0.00 Egy nejnél jobb a kettő (olasz rom. vígj., 2004)
1.45 Havas csodák (am. rom. dráma, 2005)

TV2	TV 2
7.00 Tv2 matiné	
414-es küldetés, Go, Diego! Go!, Chuggington, Nickelodeon kedvencek	
11.00 Hercules és Xena: Harc a Titánokkal (am. anim. f., 1998)	
12.20 Óslények országa 9. - Utazás a nagy vízhez (am. rajzf., 2002)	
13.35 Furcsa hétköznapok - SP (magyar reality-sor.)	
14.05 Babe (am. vígj., 1992)	
16.05 A Mikulás karácsonya (am. rajzf., 2000)	
17.35 Kelekótya karácsony (am. családi vígj., 2004)	
19.30 Tények Hírműsor	
20.05 Harmadik Shrek (am. anim. f., 2007)	
21.55 Végre karácsony! (am. vígj., 2008)	
23.55 Hiepiendek (am. vígj., 2005)	
2.20 Michael Bublé (koncertf.)	

HÍR TV
7.00 Dosszié (ism.)
7.30 Soroló (ism.)
8.00 Híradó
9.05 Kontraszt (ism.)
10.05 Napról napra (ism.)
10.30 BBC Hard Talk (ism.)
11.00 Híradó
11.30 Európai híradó (ism.)
12.05 Zöld övezet (ism.)
12.30 Bruttó (ism.)
13.00 Déli híradó
13.35 Hungarorama
14.05 Ázsia (ism.)
14.30 Garázs (ism.)
15.05 Civil kaszinó (ism.)
16.00 Híradó (ism.)
16.30 Keresztmetszet (ism.)
17.05 Célpont (ism.)
Oknyomozó riportműsor
17.30 Paletta
18.00 Híradó
18.30 Hírvilág (ism.)
19.20 Stopper
20.00 Híradó
21.05 Rájátszás
22.00 Híradó
22.35 Dosszié
23.00 Híradó
23.30 BBC Reporters (ism.)
.05 Rájátszás (ism.)

TVR 1	TVR1
7.00 Reggeli híradó	
8.00 TVR 55	
8.10 Együtt Karácsonykor (am. családi f.)	
9.45 TVR 55	
10.50 Nemzetközi cirkusz előadás	
10.10 A gyerekek világa	
11.15 Népi hagyományok	
13.00 A román sport galája, 1. rész	
14.45 A román sport galája, 2. rész	
16.00 A román sport galája, 3. rész	
17.15 A román sport galája, 4. rész	
18.30 A román sport galája, 5. rész	
19.55 Sport	
20.00 Hírek	
21.10 Színházi és tévéfilm gála Florin Piersic-el, 1. rész	
23.00 Színházi és tévéfilm gála Florin Piersic-el, 2. rész	
0.00 Színházi és tévéfilm gála Florin Piersic-el, 3. rész	
1.10 Szerelmesdalok (fr. zenés dráma)	

TVR 2	PRO TV	ANTENA 1	PRIMA TV	DISCOVERY	SPORT.RO	ACASA	BUKARESTI RÁDIÓ
8.30 Szentek és mesterségek 9.10 Kezdetek kezdetén (Kezdetben vala) (am. f., 2. rész) 10.45 Egészségpszittilla 10.55 Lehet, hogy nem tudtad 11.10 Misi, a víziszörny (angol-német f.) 13.00 Jamie karácsonyi receptjei 14.00 Boyzone: live in Manchester 15.10 Merlin 2. - A varázslóinas (am.-kan. f.) 16.45 Egészségpszittilla 16.50 Lehet, hogy nem tudtad 17.00 Gitárok ideje 18.00 Román útlelél 19.00 Circo Massimo Fesztivál 19.55 A divat világa 20.00 Rázushow 21.00 CSI: A helyszínelők (sor.) 21.50 Egészségpszittilla 22.00 Hírek 22.40 Via sacra (live) 1.10 Misi, a víziszörny (ism.)	5.00 Fialat és nyugtalan (am. sor.) (ism.) 6.00 Happy Hour - szórakoztató műsor 7.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés 10.00 Nevezz csak! (am. vígj. sor.) 10.45 Karácsony a Chestnut Street-en (amerikai vígj.) (ism.) 13.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés 13.05 Gond nélküli vakáció (amerikai családi vígjáték, 2010) 15.00 Karácsonyi csoda (amerikai-kanadai családi vígjáték, 2007) 17.00 Hull a pelyhes (amerikai vígjáték, 1996) (ism.) 19.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés 20.30 Fogadás az élettel 23.00 Ștefan Bănică koncert 1.00 Karácsonyi csoda (ism.)	4.45 Közvetlen hozzáférés (ism.) 7.00 Híradó, Sport 9.00 József (olasz tört. f.) 11.00 Tánco visszateér (kanadai-amerikai családi film, 2001) 13.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés (live) 14.00 Menyasszony a fiamnak - reality show 16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 17.00 Menyasszony a fiamnak - reality show 19.00 Híradó, Sport (live) 20.20 X-Faktor - verseny show 22.15 Palimadár (amerikai akció-vígjáték, 1990) 0.30 Tánco visszateér (kanadai-amerikai családi film, 2001) (ism.) 2.15 Híradó, Sport, időjárásjelentés (ism.)	7.00 Fején a nagyvilág 7.30 Teleshopping 8.00 1200 mérföld hazáig (ausztrál kalandfilm, 2002) (ism.) 10.00 Teleshopping 10.30 Autóforum 11.00 Stílustitkok 11.30 Sport, diéta és egy sztár 12.00 Focus Monden (ism.) 12.30 Világiak 13.00 Apám, a hős (francia-amerikai romantikus vígjáték, 1994) (ism.) 15.00 Horia akadémiaja 16.30 Anyacsere - reality show 18.00 Hírek, időjárásjelentés 19.00 Sport 19.30 A cseresznye a tortán (ism.) 20.30 L'ecső (amerikai animációs film, 2007) 23.00 Szerelem a végzetten (amerikai vígjáték, 2001) 1.00 Crusoe (am.-angol-kan.-dél-af. kaland sor.)	6.30 Ötödik sebesség 7.00 Hogyan készült? 8.00 Autókereskedők - Jeep CJ7 9.00 Hogyan csinálják? 10.00 Ki ad többet? - Vámpírölő készlet 11.00 Akik nem hagyták magukat 13.00 Autókereskedők - Dodge Charger 15.00 Csomópontok - Az atlantai repülőtér 16.00 Túlélőpár-baj - Sivatagi próbatétel 17.00 Penn és Teller: Vigyázat, csatlunk! 18.00 Keith Barry trükkjei 19.00 A túlélés törvényei 20.00 Autókereskedők - újratöltve 21.00 Amsci motorok 22.00 Állítólag... 23.00 Kíváncsiság - Mikor jön el a világvége? 0.00 Apokalipszis, 1.00 Hétpórbó a világ körül 2.00 Egyszemélyes hadsereg	9.00 Hírek 10.00 Hírek 10.05 Nissan GT Academy 11.00 Sportidő 12.00 Fapágók 13.00 Hírek 14.00 Europa League gólok 15.00 Sport.ro Hírek 15.05 Fogadás a félelemmel 16.00 Pontos sportidő 17.00 Bajnokok dinasztiaja 18.00 Sport.ro Hírek 19.00 Bute, a 10-es bajnok! 20.00 Film WWE, Legendary cu John Cena 22.00 Wrestling SMACK 23.00 1000 halálos történet	8.30 A csábítás földjén (amerikai sor.) 10.00 Együtt örökké (sor.) 12.45 Golden Christmas (am. vígj.) 14.30 Esmeralda (sor.) 15.30 Érzéki ölelések (sor.) 16.30 Igaz történetek 17.30 Az örökösök (am.-kol. sor.) 19.30 A csábítás földjén (mexikói sor.) 20.30 Rabold el a télapót! (amerikai vígjáték) 22.30 Perro amor (sor.) 23.30 Szerelme-könnyes (sor.)	<i>magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában</i> 15.00 Híradó 15.10 Hétvégi magazin Marosvásárhelyi rádió 8.00 Boldog Karácsonyt, Erdély! Híradás, Angyalvárás - Karácsonyi szokások 10.05 Térérő Angyalszárnyon 14.00 Híradás, Aranyszalag, Alternatívzene 16.00 Híradó Csendes éj...Karácsonyi szeretet-üzenetek határok nélkül, Boér Károly és Boér Orsolya KOLOZSVÁRI RÁDIÓ 2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hírek, műsorism., sport 8.15 Hangoló 9.15 Cifra palota 9.55 Hírek, műsorism. 15.05 Slágerlista 16.00 Hírek, műsorism. 16.10 Ünnepi műsor
8.00 Gitárok ideje (ism.) 9.00 Román útlelél 10.00 Britannia High (drámasor.) 11.10 Merlin 2. - A varázslóinas (am.-kan. f.) (ism.) 12.45 Egészségpszittilla 12.50 Lehet, hogy nem tudtad 13.00 Via sacra 14.00 The Corrs la Royal Albert Hall 15.10 Merlin 2. - A varázslóinas (am.-kan. f.), 2. rész 16.45 Egészségpszittilla 16.50 Lehet, hogy nem tudtad 17.00 Balkáni szokások 18.00 Rhythm of the dance 20.10 A Rózsaszín Párduc (am. vígj., 1963) 22.00 Hírek, időjárásjelentés 22.40 AG Weinberger zenei műsora 23.40 Kaland Bt. (kan. sor.) 0.35 The Corrs la Royal Albert Hall (ism.)	6.45 Nevezz csak! (am. vígj. sor.) 7.15 Gond nélküli vakáció (amerikai családi vígj.) (ism.) 9.00 Dennis, a komisz karácsonya (kan.-am. vígj.) 10.45 Fogadás az élettel (román sor.) 13.15 Madagaszkár 2 (amerikai animációs f.) 15.15 Az arany iránytű (amerikai családi kalandfilm, 2007) 17.45 Happy Hour - szórakoztató magazin 19.00 Hétvégi Pro Tv hírek, sport 20.30 The Expendables - A feláldozhatók (am. akcióf., 2010) 22.45 Benjamin Button különös élete (amerikai filmdráma, 2008) 1.45 Apropos TV - szórakoztató műsor (ism.) 2.15 The Expendables - A feláldozhatók (ism.)	7.00 Híradó, Sport (live) 9.00 Bambi (am. anim. f.) (ism.) 10.30 Mr. Bean (angol vígj. sor.) 11.00 Reggeli matiné - ünnepi kiadás 13.00 Híradó, sport (live) 14.00 X-Faktor - verseny show (ism.) 16.00 Híradó, sport 16.30 SuperBingo Metropolis (verseny show) (live) 19.00 Híradó, sport, időjárásjelentés (live) 20.20 A fenébe is - szórakoztató műsor 21.45 X-Faktor - A döntő (verseny show) 23.00 Kiskarácsony mindenáron (am. családi vígj., 2006) 1.00 A fenébe is - szórakoztató műsor 2.15 Híradó, sport, időjárásjelentés (ism.) 3.15 Mr. Bean (angol vígj. sor.) (ism.)	8.00 Ház, építés, design 8.30 A Bádögember (amerikai kaland sorozat) 10.30 Fején a nagyvilág - szórakoztató műsor 11.00 Levintza bemutatja 11.30 Tanulj, álmodj, szeress! 12.30 Kilenc kutya karácsonya (amerikai animációs film) 13.30 Szerelem a végzetten (amerikai vígjáték, 2001) (ism.) 15.30 Kötetekedők krónikája (ism.) 18.00 Hírek, időjárásjelentés 19.00 Sport 19.30 A cseresznye a tortán 20.30 Anyacsere 22.00 Drágám, add az életed! 23.00 Kötetekedők krónikája (ism.) 0.00 Titkos szerelmek (telenovella) 1.00 Titkos szerelmek (telenovella) 2.00 Titkos szerelmek (telenovella)	7.00 Hogyan készült? 8.00 Autókereskedők - Alfa Romeo Spider Veloce 9.00 Hogyan csinálják? 10.00 Ki ad többet? - Rózsaszín Cadillac 11.00 Kényeszerelés 12.00 A Hudson folyón 12.00 A Kurszk kiemelése 13.00 Autókereskedők - A Grand Central pályaudvar 16.00 Óriás költöztek 17.00 Penn és Teller: Vigyázat, csatlunk! 18.00 Keith Barry trükkjei 19.00 A túlélés törvényei 20.00 Autókereskedők - A borneói dzsungel 21.00 Autókereskedők - Az óra, amely megrázta Japánt 22.00 Nukleáris rémálom 23.00 Bin Laden halála 0.00 Az úrsikló program utolsó küldetése	10.05 Pro Motor 11.00 Pontos sportidő 12.00 Trickshot világkupa 13.00 Sport.ro Hírek 14.00 Ploiesti harcosok 14.30 Pontos sportidő 15.05 Fogadás a félelemmel 16.00 Pontos sportidő 17.00 Bajnokok dinasztiaja 18.00 Sport.ro Hírek (live) 19.00 Red Bull X-Fighters 20.00 A fény harcosai 21.00 Halálos ütések 22.00 Boxbuster: Top KO 23.00 Gírgászok harca	8.30 A csábítás földjén (sorozat) 10.00 Együtt örökké (sorozat) 11.30 A kötelék (sorozat) 12.45 Rabold el a télapót! (ism.) 14.30 Esmeralda (sor.) 15.30 Érzéki ölelések (sor.) 17.30 Az örökösök (sor.) 19.30 A csábítás földjén (sor.) 20.30 Elátkozott Ella (am.-ír-angol vígj.) 22.30 Perro amor (sor.) 0.30 Szerelme-könnyes (sor.) 1.30 Esmeralda (sor.) (ism.)	<i>magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában</i> 10.00 Egyházi műsor Marosvásárhelyi rádió 10.00 Híradás, Ultrarövid ráadás 11.00 Híradás, Gyermekműsor 12.00 Híradás 12.05 Igéhdetés, Délkör 13.00 Híradás 13.05 Szól a nóta 14.00 Itthon, Erdélyben 15.00 Zenés üzenetek 16.00 Híradó 16.10 Zenés üzenetek 17.00 Vasárnapra válogattuk KOLOZSVÁRI RÁDIÓ 2.00 Éjszakai váltás 14.00 Hírek 14.10 Dalposta 15.30 Vidékről vidékre 16.00 Hírek 16.05 Vidékről vidékre 16.30 Aranyhangok 17.00 Operett 17.25 Rádióistentisztelet okumenikus műsor 17.55 Hírek, adászárás
9.10 Merlin 2. (ism.) 10.40 Komédia klub (ism.) 11.10 Téliapóka (Az ifjú Téliapó) (am. vígj.) 12.45 Taxi koncert 13.30 Jamie: karácsony a családdal 14.00 Testvérek 14.35 Reménység Gála 15.30 Karácsony a nagyvilágban 16.00 100 tagú cigányzene- 17.00 Az amerikai vadnyugat legendái 17.30 Komédia klub 18.00 Engelbert Humperdick koncert 18.50 Lehet, hogy nem tudtad 19.00 Az utolsó kapcsolja le a villanyt 20.10 A tizedik királyság (am.-angol-német f.) 21.45 Engelbert Humperdick koncert 22.40 Rózsaszín Párduc újra lecsap (angol-am. vígj.) 0.30 Érdemes meghallni egy autót?	4.00 Benjamin Button különös élete (ism.) 6.00 20 év után 7.00 Tom és Jerry 8.15 Madagaszkár 2 (amerikai animációs f.) (ism.) 10.00 Az arany iránytű (amerikai családi kalandfilm, 2007) (ism.) 12.15 Happy Hour - szórakoztató műsor (ism.) 13.30 Harry Potter és a Főnix Rendje (angol-amerikai családi kalandfilm, 2007) 16.30 Téliapóka (amerikai vígjáték, 2007) 19.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés 20.30 Románia hanga - szórakoztató műsor Pavel Bartos és Roxana Ionescu 0.00 Téliapóka (amerikai vígjáték, 2007) (ism.) 2.15 Beépített ügynök (thai. akció- vígjáték, 2004)	6.00 Híradó, Sport 8.00 Reggeli matiné - szórakoztató műsora (live) 10.00 Menyasszony a fiamnak - reality show (ism.) 11.10 Karácsony a családban - szórakoztató műsor 13.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 14.00 Menyasszony a fiamnak (ism.) 16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 17.00 Karácsony a családban - szórakoztató műsor 19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 20.20 Karácsony Naeval és Vasilevel - szórakoztató műsor 22.15 Ovissaru (amerikai akció-vígjáték, 1990) 0.30 A szerelem tengere (amerikai krimi, 1989) 2.45 Híradó, Sport, időjárásjelentés (ism.)	7.30 Szívek találkozása (sor.) 8.00 Kilenc kutya karácsonya (amerikai animációs film) (ism.) 9.30 A Bádögember (amerikai kaland sorozat) 11.30 Vad rózsák (kan. sor.) 12.30 Vad rózsák (kan. sor.) 13.30 Idősek és nyugtalanok 14.00 Drágám, add az életed! (amerikai vígjáték, 1996) (ism.) 16.00 A cseresznye a tortán 17.00 Lököttek (sor.) 18.00 Hírek 19.00 Sport 19.30 Titkos szerelmek (telenovella) 20.30 Terminátor 3.: A gépek lázadása (amerikai-német-angol akcióf., 2003) 22.15 Lököttek (román vígjáték sor.) 23.15 Mondenii 23.45 5 nap az élet (amerikai minisorozat)	7.00 Hogyan készült? 8.00 Autókereskedők 9.00 Hogyan csinálják? 10.00 Ki ad többet? - A Rolling Stones szőkekeresztala 11.00 A varázslat világa 12.00 Figyelj meg, ha tudsz 13.00 Autókereskedők - BMW 635csi 14.00 Autókereskedők - A Panama-csatorna 16.00 Óriás költöztek 17.00 Penn és Teller: Vigyázat, csatlunk! 18.00 Keith Barry trükkjei 19.00 A túlélés törvényei 20.00 A maláj szigetvilág - Autókereskedők - újratöltve 21.00 Hogyan készült? 22.00 Kíváncsiság - Támadnak az idegenek? 23.00 Para? Normális? 0.00 Autókereskedők 2.00 A túlélés törvényei	10.00 Hírek 11.00 Ploiesti harcosok 12.00 Sport.ro Hírek 13.00 Sport.ro Hírek 14.00 Sport.ro Hírek 15.00 Sport.ro Hírek 15.10 Örüljünk a focinak 16.00 Sport.ro Hírek 16.30 Nissan GT Academy 17.00 Bajnokok dinasztiaja 18.00 Hírek 19.00 Red Bull X-Fighters World Tour 20.00 ISKA Breaking Championships 21.00 Halálos csapások 22.00 Boxbuster 23.00 Hírek	8.30 A csábítás földjén (sor.) 10.00 Együtt mindörökké (sor.) 12.45 Elátkozott Ella (ism.) 14.30 Esmeralda (sor.) 15.30 Érzéki ölelések (sor.) 16.30 Igaz történetek 17.30 Lola (sor.) 18.30 A lángoló ég alatt (sor.) 19.30 A csábítás földjén (sor.) 20.30 Csapnivaló mennyegző (amerikai vígj., 2006) 22.30 Perro amor (sor.) 23.30 Szerelme-könnyes (sor.)	<i>magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában</i> 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 Kulturális mozaik Marosvásárhelyi rádió 11.00 Híregyedőra Karácsonyi varázslat és babonák - ünnepi műsor 13.05 Zenés üzenetek, ünnepi jókívánságok 14.00 Híradás KultúrPresszó: Karácsonyi hangulatban 16.00 Híradás Karácsonyok...ünnepi műsor KOLOZSVÁRI RÁDIÓ 2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hírek, sport 8.10 Hangoló 9.50 Hírek, műsorism. 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek 16.15 Hétköznapok igazsága 17.00 Nap-óra 17.30 Zene, zene, zenelánc 17.55 Hírek, műsorism.

TVR 2	PRO TV	ANTENA 1	PRIMA TV	DISCOVERY	SPORT.RO	ACASA	BUKARESTI RÁDIÓ
8.00 Gitárok ideje (ism.) 9.00 Román útlelél 10.00 Britannia High (drámasor.) 11.10 Merlin 2. - A varázslóinas (am.-kan. f.) (ism.) 12.45 Egészségpszittilla 12.50 Lehet, hogy nem tudtad 13.00 Via sacra 14.00 The Corrs la Royal Albert Hall 15.10 Merlin 2. - A varázslóinas (am.-kan. f.), 2. rész 16.45 Egészségpszittilla 16.50 Lehet, hogy nem tudtad 17.00 Balkáni szokások 18.00 Rhythm of the dance 20.10 A Rózsaszín Párduc (am. vígj., 1963) 22.00 Hírek, időjárásjelentés 22.40 AG Weinberger zenei műsora 23.40 Kaland Bt. (kan. sor.) 0.35 The Corrs la Royal Albert Hall (ism.)	6.45 Nevezz csak! (am. vígj. sor.) 7.15 Gond nélküli vakáció (amerikai családi vígj.) (ism.) 9.00 Dennis, a komisz karácsonya (kan.-am. vígj.) 10.45 Fogadás az élettel (román sor.) 13.15 Madagaszkár 2 (amerikai animációs f.) 15.15 Az arany iránytű (amerikai családi kalandfilm, 2007) 17.45 Happy Hour - szórakoztató magazin 19.00 Hétvégi Pro Tv hírek, sport 20.30 The Expendables - A feláldozhatók (am. akcióf., 2010) 22.45 Benjamin Button különös élete (amerikai filmdráma, 2008) 1.45 Apropos TV - szórakoztató műsor (ism.) 2.15 The Expendables - A feláldozhatók (ism.)	7.00 Híradó, Sport (live) 9.00 Bambi (am. anim. f.) (ism.) 10.30 Mr. Bean (angol vígj. sor.) 11.00 Reggeli matiné - ünnepi kiadás 13.00 Híradó, sport (live) 14.00 X-Faktor - verseny show (ism.) 16.00 Híradó, sport 16.30 SuperBingo Metropolis (verseny show) (live) 19.00 Híradó, sport, időjárásjelentés (live) 20.20 A fenébe is - szórakoztató műsor 21.45 X-Faktor - A döntő (verseny show) 23.00 Kiskarácsony mindenáron (am. családi vígj., 2006) 1.00 A fenébe is - szórakoztató műsor 2.15 Híradó, sport, időjárásjelentés (ism.) 3.15 Mr. Bean (angol vígj. sor.) (ism.)	8.00 Ház, építés, design 8.30 A Bádögember (amerikai kaland sorozat) 10.30 Fején a nagyvilág - szórakoztató műsor 11.00 Levintza bemutatja 11.30 Tanulj, álmodj, szeress! 12.30 Kilenc kutya karácsonya (amerikai animációs film) 13.30 Szerelem a végzetten (amerikai vígjáték, 2001) (ism.) 15.30 Kötetekedők krónikája (ism.) 18.00 Hírek, időjárásjelentés 19.00 Sport 19.30 A cseresznye a tortán 20.30 Anyacsere 22.00 Drágám, add az életed! 23.00 Kötetekedők krónikája (ism.) 0.00 Titkos szerelmek (telenovella) 1.00 Titkos szerelmek (telenovella) 2.00 Titkos szerelmek (telenovella)	7.00 Hogyan készült? 8.00 Autókereskedők - Alfa Romeo Spider Veloce 9.00 Hogyan csinálják? 10.00 Ki ad többet? - Rózsaszín Cadillac 11.00 Kényeszerelés 12.00 A Hudson folyón 12.00 A Kurszk kiemelése 13.00 Autókereskedők - A Grand Central pályaudvar 16.00 Óriás költöztek 17.00 Penn és Teller: Vigyázat, csatlunk! 18.00 Keith Barry trükkjei 19.00 A túlélés törvényei 20.00 Autókereskedők - A borneói dzsungel 21.00 Autókereskedők - Az óra, amely megrázta Japánt 22.00 Nukleáris rémálom 23.00 Bin Laden halála 0.00 Az úrsikló program utolsó küldetése	10.05 Pro Motor 11.00 Pontos sportidő 12.00 Trickshot világkupa 13.00 Sport.ro Hírek 14.00 Ploiesti harcosok 14.30 Pontos sportidő 15.05 Fogadás a félelemmel 16.00 Pontos sportidő 17.00 Bajnokok dinasztiaja 18.00 Sport.ro Hírek (live) 19.00 Red Bull X-Fighters 20.00 A fény harcosai 21.00 Halálos ütések 22.00 Boxbuster: Top KO 23.00 Gírgászok harca	8.30 A csábítás földjén (sorozat) 10.00 Együtt örökké (sorozat) 11.30 A kötelék (sorozat) 12.45 Rabold el a télapót! (ism.) 14.30 Esmeralda (sor.) 15.30 Érzéki ölelések (sor.) 17.30 Az örökösök (sor.) 19.30 A csábítás földjén (sor.) 20.30 Elátkozott Ella (am.-ír-angol vígj.) 22.30 Perro amor (sor.) 0.30 Szerelme-könnyes (sor.) 1.30 Esmeralda (sor.) (ism.)	<i>magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában</i> 10.00 Egyházi műsor Marosvásárhelyi rádió 10.00 Híradás, Ultrarövid ráadás 11.00 Híradás, Gyermekműsor 12.00 Híradás 12.05 Igéhdetés, Délkör 13.00 Híradás 13.05 Szól a nóta 14.00 Itthon, Erdélyben 15.00 Zenés üzenetek 16.00 Híradó 16.10 Zenés üzenetek 17.00 Vasárnapra válogattuk KOLOZSVÁRI RÁDIÓ 2.00 Éjszakai váltás 14.00 Hírek 14.10 Dalposta 15.30 Vidékről vidékre 16.00 Hírek 16.05 Vidékről vidékre 16.30 Aranyhangok 17.00 Operett 17.25 Rádióistentisztelet okumenikus műsor 17.55 Hírek, adászárás

TVR 2	PRO TV	ANTENA 1	PRIMA TV	DISCOVERY	SPORT.RO	ACASA	BUKARESTI RÁDIÓ
-------	--------	----------	----------	-----------	----------	-------	-----------------

Téli vakáción a kosarasok

Kosárlabda

Turós-Jakab László

▶ Rangadókkal és meglepetésekkel zárult szerdán este a férfi-kosárlabdabajnokság őszi idénye. A Srečko Sekulovic keze alatt megtámaszkodott marosvásárhelyiek negyedik mérkőzésüket nyerték zsinórban, ezúttal a listavezető temesváriakat hazai pályájukon lepték meg, 79-83. Óriási csatában, Fometescu hajrábeli büntetőivel, a CS Municipal 79-78-ra legyőzte a bajnoki ezüstérmes CSU Asesoftot. A ploieștiiek sorrendben negyedik vereségüket szenvedték el, az idény meglepetéscsapatának pedig a CSU veretlen maradt Bukarestben.

Kolozsváron szépségdíjas mérkőzést vívott egymással a két ősi rivális, s a címvédő U-Mobitelco BT elsősorban remek csapatjátékának köszönhetően győzte le a szívós ellenfelét, a Nagyszebeni CSU Atlasiot, 96-85.

Nem kis meglepetésre, a tabella második felében tanuló BCM Pitești simán verte az idén is bajnoki álmat dédelgető Medgyesi Gaz Metant, 77-66. A többi találkozó érvényesült a papírforma: Nagyvárad CSM–Bukaresti Dinamo 101-83, CS Otopeni–SCM U Craiova 74-67, CSS Giurgiu–Csíkseredai Hargita Gyöngye

Szépségdíjas mérkőzés Kolozsváron. Krsztanovics képtelen volt hibáztatni a nagyszebeniek ellen

KK 88-71, Energia Rovinari–Politehnica Iași 114-55.

Tizenöt forduló után a Temesvár (28 pont) vezet a Nagyvárad (26), a Maros KK (26), a Gaz Metan (25), az U-Mobitelco BT (25), a CS Municipal (25), a CSU Atlasiot (25), a CSU Asesoft (24), az Energia (23), a Pitești (22), a CS Otopeni (19), a Giurgiu (19), a Dinamo (19), a Craiova (19), a Hargita Gyöngye KK (16) és a Poli Iași (15) előtt. A Hargita Gyöngye KK–U-Mobitelco BT-mérkőzést január 10-én pótolják, ha nyer-

nek, a kolozsváriak egy pontra zárkoznak fel a listavezető mögé.

Az utolsó őszi forduló meglepetései tovább tömörítették az élmezőnyt, ami minden eddiginél kiélezettebb csatát ígér a visszavágókon. A jelek szerint csak 15-en folytatják 2012-ben, a súlyos anyagi gondok miatt a CS Otopeni több mint valószínű, hogy visszalép. Hét csapat helye biztosnak tűnik a play-off-ban, a nyolcadikért a Ploiești, a Rovinari és a kiszámíthatatlan Pitești hármas versenyfutása vár-

ható. A jószerivel ifikkel szereplő iași-ak aligha mozdulnak előre a sereghajtó pozícióból és eléggé leszakadtak a csíkiak is. A 11–14. helyekért nagyjából azonos játékerőt képviselő együttesek hajtnak majd, sorsukon könnyíthet az otopeni-iek visszalépése.

A női bajnokság 15. fordulójából mindössze két mérkőzés maradt szerdára, bukaresti csapatok találkozója a CS Municipal Sportul Studențesc 83-63-ra nyert „idegenben” az Olimpia ellen, a Marosvásárhelyi Nova

Vita pedig megnyerte a CS Teleorman Alexandria elleni rangadót, 76-53.

Az őszi idény végén a CSM Târgoviște (30 pont) vezet a Gyulafehérvári CSU (27), a Nova Vita (27), az Aradi ICIM UVG (27), a CST Alexandria (27), a Szatmárnémeti CSM (26), a SCM Craiova (24), a CSM Sportul (22), a Brassói Galactica-Olimpia (21), a Kolozsvári U (19), a Bukaresti Rapid (19), a Buk. Olimpia (18), a Nagyvárad CSM U (17), a Politehnica Iași (17) és a Bball 6 Sepsi BC (15) előtt.

Az alapszakasz „félidejében” egyetlen csapat veretlen, a CSM Târgoviște, amely minden biztonnal megőrzi helyét a rájátszásig. További öt együttes küzd majd a 2–4. helyekért, amelyek kedvező pozíciót szavatolnak a play-off-ban. A craioviaiak és a temesváriak két-két hosszal vezetnek a CS Municipal Sportul Studențesc előtt, utóbbit azonban nem szabad leírni a legjobb nyolc közé jutásért folytatott harcban, amelybe, legalábbis elméletileg, még a brassóiak is beleszólhatnak. A 11-től a 15. helyig főleg az egymással esedékes találkozókra döntenek a csapatok, a súlyos anyagi gondokkal küzdő sepsiszentgyörgyiek sorsa úgy látszik, már megpecsételődött, nyeretlenül zárják a sort. ◀

Röviden

Bräilai siker

A Duna-kupát a rendező klub csapata, a HC Dunărea nyerte. A bräilai kézilabdás lányok a Galaci Otelult legyőzve (28-25) veretlenül zárták a körmérkőzést. Zilahon a szerb RK Zajecar nyerte a Szilágyság-kupát. Eredmények: Zilahi HC–SCM Craiova 29-21, NKSE Békéscsaba–RK Zajecar 25-25, Zilahi HC–Nagybányai HCM 31-31, RK Zajecar–SCM Craiova 27-25, Nagybányai HCM–NKSE Békéscsaba 23-32, Zilahi HC–RK Zajecar 22-23.

Tornagyőztes magyarok

Második és harmadik mérkőzésén is győzött a magyar férfi kézilabda-válogatott a szlovákiai Karácsony Kupán, így százszázalékos teljesítménnyel megnyerte a tornát. A szlovákok (29-25) után Mocsai Lajos szövetségi kapitány együttese a csehek (33-25) és lengyeleket (38-24) is legyőzte.

Aczelt felfüggesztették

A Magyar Labdarúgó-szövetség (MLSZ) fegyelmi tanácsa fenntartotta Rettegny Istvánnak, az MLSZ fegyelmi bizottsága elnökének döntését, amellyel egy hete felfüggesztette a sportszakmai tevékenység alól Aczél Zoltánt, a Haladás Sopron Bank bundabotrányba keveredett korábbi vezetőedzőjét.

Spanyol Kupa: meglepetések

Labdarúgás

ÚMSZ

▶ Hétközi 17. fordulóra folytatódott az angol labdarúgó-Premier League. Eredmények: Aston Villa–Arsenal 1-2, Manchester City–Stoke City 3-0, Newcastle United–West Bromwich Albion 2-3, Everton–Swansea City 1-0, Fuham–Manchester United 0-5, Queens Park Rangers–Sunderland 2-3, Wigan Athletic–Liverpool 0-0. A Tottenham Hotspur–Chelsea-rangadót tegnap este játszották. A manchesteri csapatokat, a Cityt (44 pont) és az Unitedet (42) a két mérkőzéssel kevesebbet játszott Tottenham (34), valamint a Chelsea (32), az Arsenal (32) és a Liverpool (30) követi.

Gól nélküli döntetlen született szerdán a házigazda Udinese és a Juventus első forduló összecsapásán az olasz Serie A-ban. A bajnoki nyitányt a játékosok sztrájkja miatt halasztották el. További eredmények: Atalanta–Cesena 4-1, Bologna–AS Róma 0-2, Internazionale–Lecce 4-1, Lazio–Chievo 0-0, Napoli–Genoa 6-1, Novara–Palermo 2-2, Párma–Catania 3-3. Tizenhat forduló után az AC Milan (34) vezet a Juventus

Cavani duplázott a Genoa ellen

(34), az Udinese (32), a Lazio (30) és az Internazionale (26) előtt.

A francia Ligue 1-ben a 19. forduló mérkőzéseit rendezték meg. Eredmények: AS Nancy-Olympique Marseille 1-3, AJ Auxerre-Dijon FCO 2-2, Evian Thonon Gaillard-Montpellier HSC 4-2, OSC Lille-OGC Nice 4-4, Lorient-SM Caen 0-0, Stade Rennes-Girondins Bordeaux 1-0, Sochaux-AC Ajaccio 0-2, Toulouse-Stade Brest 0-0, Valenciennes-Olympique Lyon 1-0, AS St.-Étienne-Paris St.-Germain 0-1. A PSG (40 pont) vezet a Montpellier (37), a Lille (36), a Lyon (35), a Rennes (32) és a Marseille (31) előtt.

Az élvonalbeli Atlético Madrid és a Villarreal is búcsúzott a Spanyol Kupa tizenhatodöntőiben. Eredmények, nagybetűvel a továbbjutók: GRANAD–Real Sociedad 2-1, MALAGA–Getafe 2-2, Rayo Vallecano–RACING SANTANDER 4-3, Betis–CÓRDOBA 2-1, Zaragoza–ALANCRON 0-2, OSASUNA–Almeria 1-1, LEVANTE–Deportivo La Coruna 4-1 (hosszabbítás után), Villarreal–MIRANDES 0-2, ATHLETIC BILBAO–Oviedo 1-0, Atlético Madrid–ALBACETE 0-1, REAL MADRID–Ponferradina 5-1, ESPANYOL–Celta Vigo 4-2, Gijon–MALLORCA 0-2, SEVILLA–San Roque 2-1.

A Német Kupa nyolcadöntőiben az alábbi eredmények születtek: Hertha Berlin SC–Kaiserslautern 3-1, Holstein Kiel–FSV Mainz 2-0, VfB Stuttgart–Hamburger SV 2-1, Borussia Mönchengladbach–Schalke 04 3-1, Fortuna Düsseldorf–Borussia Dortmund 4-5 (büntetők után), Hoffenheim–Augsburg 2-1, VfL Bochum–Bayer München 1-2, Nürnberg–Greuther Fürth 0-1.

Már a negyeddöntő párosítása is elkészült: Hoffenheim–Greuther Fürth, Hertha BSC–B. Mönchengladbach, Stuttgart–Bayern, Kiel–B. Dortmund. ◀

Kezdődik a visszaszámlálás

Vízilabda

T. I. L.

▶ Január 16-án kezdődnek és 29-én zárulnak a hollandiai Eindhovenben a vízilabda-Európa-bajnokság küzdelmei, s a román és a magyar válogatott is ott lesz a 30. kontinensviadalon. A magyarok tucatszámú elsőszéssel (és összesen 21 dobogós helyezéssel) büszkélkedhetnek, igaz, utóljára 1999-ben, Firenzében hangzott el a Himnusz. Tavaly, Zágrábban, Szerbia ellen kisdöntőt veszítve lett negyedik Magyarország, úgyhogy Kemény Dénese és tanítványainak itt az alkalom a revánusra.

A szentendrei Vizes Nyolcas uszodában hétfőn tartotta első foglalkozását a 18 „Kemény-legény”, azaz Baksa László, Decker Attila és Szécsi Zoltán (kapusok), illetve Biros Péter, Górnagy Miklós, Hárta Balázs, Hosnyánszky Norbert, Katonás Gergely, Kásás Tamás, Kiss Gergely, Madaras Norbert, Steinmetz Ádám, Szívós Márton, Török Béla, Turzai Gábor, Varga Dániel, Varga Dénes és Vámos Márton (mezőnyjátékosok).

Miután a FINA, a sportági világszövetség döntése értelmében a zágrábi vízilabda-Európa-bajnokságra 13 játékost nevezhetnek a részt vevő

Cosmin Radu a legjobb

A Nagyvárad CSM Digi pólósai uralják 2011 legjobb román vízilabdázói rangsorát, amely három, határon túl szereplő játékos nevét is tartalmazza. Egyikük éppen a győztes, Cosmin Radu, míg a Szolnok két román idegenlégiósa, Tiberiu Negrean és Ramiro Georgescu a harmadik, illetve a hetedik helyet foglalja el az idei legjobbak közt. A tíz közé került még Dragoș Stoianescu (2. hely), Kádár Kálmán (4.), Alexandru Matei (5.), Alexandru Ghiban (6.), Andrei Bușila (8.), Mihnea Gheorghie (9.), Nicolae Diaconu (10.).

országok, Keménynek idővel öt játékostól kell megválnia. A döntés január első hétfőjén várható, hiszen 6. és 8. között hatodik alkalommal rendeznek Volvo Kupát, amelynek 2012-ben először ad otthont egy dunántúli város, Székesfehérvár. A magyar válogatott ellenfele ezúttal Kanada, Németország, valamint a 2011-ben világbajnoki címet szerzett Olaszország nemzeti csapata lesz.

Az eindhoveni Eb-n a magyarok sorrendben a világbajnok olaszokkal (január 16.), a házigazda hollandokkal (17.), a macedónokkal (19.), a görögökkel (1.) és a törökökkel (23.) játszanak az A csoportban.

Az 54 esztendő Kovács István irányításával a román válogatott December 23-án Nagyváradon készül, s egy rövid (karácsonyi) szünet után 26-án a fővárosi Izvorani-komplexumba költözik. A trikolórok jövő évi első hi-

vatalos mérkőzésére január 5-én kerül sor, amikor Izambulban Törökország–Románia-találkozóra kerül sor a Világliga harmadik fordulója keretében. Kovács kerete jelenleg 15 tagú: Dragoș Stoianescu (Dinamo) és Mihai Dragușin (Steaua) – hálóőrök, Kádár Kálmán, Andrei Bușila, Alexandru Ghiban, Mihnea Chioveanu, Nicolae Diaconu, Alexandru Popoviciu (mind Nagyvárad CSM Digi), Dimitri Goanță, Alexandru Matei (mindkettő Dinamo), Cosmin Radu (Zágrábi Mladost), Andrei Iosep (Navarra), Radu Gospodinov (Steaua), Ramiro Georgescu és Tiberiu Negrean (mindkettő Szolnok) – mezőnyjátékosok.

Eindhovenben Románia a B csoport tagja az Európa-bajnok Horvátországgal (január 16.), Spanyolországgal (17.), Montenegróval (19.), Szerbiával (21.) és Németországgal (23.) találkozik. ◀

Munka és ünnep egy álomban

Keszeg Ágnes kolozsvári illusztrátor szereti, ha munkái teljes mértékben az ő keze alól kerülnek ki

Alig fejezte be tanulmányait interjúalanyunk a kolozsvári Képzőművészeti Egyetem ruhatervezés szakán, máris valóra vált álma: saját otthonában dolgozhat, és folyamatosan vannak is megrendelések. Nem ruhákról van szó, hanem rajzokról, az elmúlt években megjelent számos kiváló gyermekkönyv és divatmagazin illusztrációiról. Ugyanakkor a szabás-varrástól sem szakadt el teljesen, hiszen foglalkozik divatbabák készítésével, kreatív öltöztetésével. Szenvedély és munka találkozási pontjain halad beszélgetésünk.

Zsigmond Júlia

► **Két alaptéma van ezek szerint: a gyermekek és a divat.**

– Igen. Ez a kettő. Kérdezték tőlem sokan, hogy a kettőből mit választanék. Nekem mind a kettő nagyon kedves, nem tudnék választani. Mondjuk úgy, ha három-négy hónapon keresztül csak gyermekkönyveket illusztrálok, akkor érzem, hogy már jöhetne divattéma is, de azt hiszem, inkább éppen azt élvezem a munkámban, hogy nagyon változatos. Van, amikor divathölgyeket rajzolok, sminkasztalt, drága ékszereket, másnap tornázó mókusokat, óramestert, babaházat. Szeretem azt is, hogy nagyon sok helyről kell felkészülnöm az illusztráláshoz, végignézem a híres tervezők utolsó kollekcióit vagy épp kódexek lapjait böngészem.

► **Ha ez nem sikerül, akkor más szóba se jöhet?**

– Biztosan visszautasítanám azt a szöveget, amelyről úgy érzem, nem talál hozzám. Az eddigi munkáim közül talán a legnagyobb kihívás Zalán Tibor Dani című meseregénye volt. Egy árva kisfiúról szól, benne szörnyek... A mese nagyon tetszett már az elejétől fogva, de nagyon nehéznek tűnt nekem, aki azelőtt királylányokat rajzoltam, tapasztalatom sem volt annyi, nem tudtam, hogy tervezem meg a szereplőket, a helyszíneket, sokat vázlatoltam, hogy eltaláljam az illusztrációk hangulatát. És a végén nagyon megszerettem. Kialakult, új technikával dolgoztam, és a végleges illusztrációkat fényképeztük, hogy még inkább hangsúlyozódjanak az árnyékok.

► **Folyamatosan érkeznek a felkérések?**

– Most már kialakult, hogy

folyamatosan van munkám, sőt, szinte szünetet sem tartatok, és szinte mindig megrendelésre rajzolok. Tervezek sok olyan munkát, amelyeket saját magamnak készítenék, de arra most egyre kevesebb időm van. A felkérések egész évben sűrűn jönnek egymás után, aztán most, karácsonyra egy kicsit lecsendesedik minden, s akkor könnyebb megint a saját munkáimmal is foglalkozni.

► **Párhuzamosan zajlik a rajzolás mellett a divatbabakészítés is?**

– A babák azok saját munkák, és most már két éve úgy alakult, hogy egy-egy hónapot szánhattam rájuk, és ilyenkor elkészült körülbelül tíz baba, azok aztán el is fogynak, mire a következő sorozatra kerül sor. De folyamatosan foglalkoztat, hogy milyenek legyenek az új babák, mindig van elkezdve valamilyen babaruha, ékszer, kalap számukra. Ha szabad időm van, akkor varrok egy-egy kicsit. Csak ha be is akarom fejezni őket, akkor a dolgaimat át kell rendezem, a munkaasztalomat, mindent.

► **A babákból kiállítás is készül?**

– Lenne egy kiállítás is. A Korunk Galériában tavasszal. De eladásra is szoktam küldeni. Az eddigiek Bukarestben vannak. Az a bolt fiatal divattervezőket reklámoz, ezért inkább divatrajongók veszik őket, nem babagyűjtők. Persze, lehetne a klienseket is másképp megkeresni. A babakészítés külön mesterség, fontos az, hogy ki árusítja, hol, kikhez kerülnek, milyen technikával készülnek, milyen szaklapokban írtak róluk. Működik ez világszinten. De még sok tervem van velük, egyelőre itthon és Magyarországon ismerik csak őket.

► **A babákon nagyon különleges, látványos dolgok vannak, a rajzoknál a leg egyszerűbb mód jelenik meg: ceruza és vízfesték.**

– Ez így nem egészen tudatos. Hogy miért választok akvarellt vagy ceruzát: mert így tudom a leginkább kifejezni magam. Az akvarell átlátszó, a hegyes ceruza pedig nagyon vékony, színezéshez akvarellt vagy színes tintákat használok, a részletekhez jól kihelyezett ceruzát. De ha úgy érzem, ezek a technikák egy-egy munkához nem illenek, kísérletezek mással is. Az idén használtam kollázst is, linómetszetet is az illusztrációimban. Sőt, ez az ideje kollázs más volt, mint a két évvel ezelőtti, ahol csak fehér tónusú papírokból építettem képeket. A babáknál meg hogy milyen anyagokat választok: abba a világba azok illenek. A babáknak nagyon látványosnak kell lenniük. Szeretem, hogyha érdekes, értékes anyagok vannak rajtuk. Ha nem találom megfelelő anyagot, akkor kihimezem gyöngyökkel a textilait vagy készítek kézi leg bundát, vagy mintát nyomtatok az anyagra. Volt olyan baba is, akinek miniatűr rókát varrtam műbundából, gyöngyből szemet és apró lábakat, aztán ez került a kabátjára dísznek. Folyamatosan szerzem be azokat a hozzávalókat, évek óta gyűjtök gyöngyszemeket, kristályokat, selymeket, bundákat, bársonyokat.

► **Hogyan sikerült felkelteni az emberek, kiadók figyelmét?**

– Nem tudom. Én is csodálkozom ezen, hogy minek köszönhető. Sokan kérdezik, hogy mit kell tenni ezért, milyen tervekkel, hogyan kell elindulni ezen a pályán. Talán a blogommal kezdődött. Öt évvel ezelőtt indítottam, akkor éppen nem volt munkám, még

A szerző felvétele

mesteriztem. És rá egy-két hónapra hallottam már ismerősöktől, hogy figyelemmel követik a blogot, aztán kezdtem látni, hogy külföldről is jönnek megjegyzések. Ez is olyan hihetetlen dolog volt. A blog elkészítése után egy nap nagyon sok helyre szétküldtem a rajzaimat. Olyan háromszáz e-mailt küldtem kiadókhöz, folyóiratokhoz, reklámcégekhez. Azokra nagyon kevés választ kaptam, négyet-ötöt, de ezek között volt már konkrét megrendelés is, és az egyik éppen az *Elle*-től. Pár publikáció után már beindult az egész, és kezdtek jönni a megrendelések, azóta soha nem kellett újra portfóliókat küldennem. De nem tudom, hogy mi a titka ennek az egésznek. Most azt is látom így öt év után, hogy van egy fejlődés is a munkámban, és amilyen

klienseim vannak most, a spanyolországi *Elle* vagy a mexikói, nekik néhány évvel ezelőtt nem is tudtam volna helytállni. Tehát fokozatosan, ahogy fejlődtek a rajzaim, a stílusom is finomítottam, más típusú, fontosabb megrendelések is jöttek.

► **Közben célként végig ott lebegett ez a fajta élet, ami ki is alakult?**

– Végül is igen. Ezt láttam ideálisnak, hogy otthonról dolgozhassak, legyen egy kényelmes, kellemes műhelyszobám, és nem is hittem volna, hogy ezt meg lehet valósítani, főleg ennyi idő alatt, itt nálunk. Gondoltam, hogy majd csak idős koromban tudom ezt megengedni magamnak. Aztán nagyon kevés idő telt el, és rájöttem, hogy működik már most, meg tudok élni itthonról is.

Ez annak is köszönhető, hogy több irányba illusztrálok. Lehet, hogy ha csak a könyvekből vagy csak a divatmagazinokból kéne megélni, nehezebb lenne. Persze ez nagyon sok munkát jelent, de így kivitelezhető.

► **Megvalósult az álom. Hogyan telik benne egy átlagos nap?**

– Ez attól függ, hogy éppen mennyi munkám van. Általában egész nap az asztal mellett ülök, vagy ha néha kicsit lazábbra engedem, akkor délben kimegyek a városba, valakivel kávézni vagy egyéb ügyeket intézni, tartok egy szünetet, valahol ebédelek. De általában az asztal mellett ülök, több mint nyolc órát naponta, vannak időszakok, amikor 14–18 órát is rajzolok.

Folytatása a 14. oldalon

Keszeg Ágnes (1983, Torda)

Illusztrátor. A marosvásárhelyi Művészeti Líceumban érettségizett (2002), a kolozsvári Képzőművészeti és Formatervezői Egyetem ruhatervezés szakán szerzett diplomát 2006-ban, ugyanitt végezte a magiszteri képzést is. Az első, általa illusztrált kötet a 2006-ban megjelent Szilágyi Domokos: *Lám, egymást érik a csodák* (Cerkabella Könyvkiadó, 2006), azután sorban Zalán Tibor: *Királylányok könyve* (Cerkabella, 2007), *Dani a nagy családérdőben* (Cerkabella, 2009), Csoóri Sándor: *Moziba megy a hold* (Cerkabella, 2008), Balázs Imre József: *Hanna-hinta* (Koinónia Kiadó, 2009), Jókai Mór: *Egyszer volt Budán kutyavásár – Róka fogta csuka, csuka fogta róka, varga fogta mind a kettő – A három kérdés* (Gutenberg Kiadó, 2010), László Noémi: *Feketeleves* (Erdélyi

Híradó, 2010), Demény Péter: *Hóbuca Hugó a mókusoknál* (Koinónia, 2011), Szepes Mária: *Fityfiritty* (Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó, 2011), Máté Angi: *Ez egy susogó levél* (Cerkabella, 2011), Margery Williams: *Iepurașul de catifea* (Cartea Copiilor, 2011). Jelennek meg rajzai folyamatosan a *Szivárvány*, *Napsugár*, *Cimbora* gyermeklapokban, divatmagazinok számára is illusztrál (*Elle Ro*, *Elle Spain*, *Elle Marriage Ro*, a belgiumi, mexikói *Elle*, a magyarországi *InStyle*), illetve egyéb női magazinokban is (*Nők Lapja*, *Psychologies*, *Éva* magazin). 2009-ben a Pozsonyi Pagony magyarországi gyermekkönyvkiadó Aranyvacok pályázatán Demény Péterrel a *Hóbuca Hugó a mókusoknál* pályamunkájukért első díjat kaptak.

Bölöni Domokos

Szívünk vígsággal

Áronka gumicsizmát kért volna az angyaltól. Kért volna, mert levelet nem írhatott, nem maradt cigarettapapírnak való sem a háznál. A falut hatalmas latyak fojtogatta, csak a nagy és erős emberek járhattak a felázott, kátyús úton, meg a szijas kis parasztasszonyok, akik ügyesen a kerítések mentén tapicskolva kerültek el a lábbelít oly igen marasztaló sár súrűjéig.

Ha hoz az angyal egy pár fényes szárú gumicsizmát, akkor Áronka összefog két barátjával, Józsikával és Ferikével, és a szentestén elmennek kántálni. De próbát sem tudnak tartani, mivel Józsika belevágódott egy pocsolóba, és nagyon meghűlt, az ágyat nyomta, Ferike pedig fát hordott a nagyobb testvéreivel, éppen az udvarukon zúgott bőszen a favágógép. Azt is két cudar ökörrrel kellett odavontatni.

Sírdogált hát Áronka a kemence mellett, a háromlábú széken, melyet, míg élt, Apó használt, de mióta kiköltözött a Csere-erdő alá, a töl-

gyek tövébe, a kisgyerekre maradt. Egyszer csak kopognak az ajtón, s hát ki jön hozzájuk, éppen a keresztapja. Hozott egy kis tejet s két piros almát.

– Hát te? – kapta ölbe Áronkát. – Te miért gunyasztasz itt, mint valami bánatmadár?

A gyerek helyett édesanyja panaszkolta el, hogy né, már iskolába sem tudja adni, mert az angyalnak nem írhat levelet, hiszen nincs papír, s ceruza helyett is csak egy ácsplajbász porosodik a vakablakban.

– Aztán az énekeket tudod-e? – kérdezte a Kereszt'.

– Hát azokat úgy nagyjából igen, de nincsenek összeprobálva – hüppögte a kisfiú.

– No, hát arról tehetünk – kacagott a Kereszt'. – Majd este érte jövök, s átviszlek a hátamon Vargáékhoz, Ferikéékhez, annak erőst' papos az anyja, mindjárt dalárdát csinál belőletek.

Hogy, hogy nem, estére már jobban lett Józsika is, szőke arcából nevetős kék szeme úgy villant ki, mintha

nem is csak a falubéli rokonságot, hanem az egész világot meg akarná énekelni, Betlehemtől Istensegítsen keresztül Budapestig s tova né, Tokióig, s még tán egy kicsit tovább is egy bakaraszszal.

Ferike eddig is egy kicsit kancsi volt, de most a boldogságtól annyira elkezdett bandzsítani, azt hinnéd, valaki járkál a háta mögött.

Hát Vargáné, az aztán tényleg csengő hangú asszony – úgy muzsikált a szája, hogy csak nézték, nem lóg-e ki belőle valami-féle orgonasíp vagy furulya is. A három gyermek hamar

összeszeszkott, hiába ugratták őket a felnőttek, hogy az nem úgy van, hogy „A próféták elhallgattak, Krisztus a testben eljött”, hanem úgy, hogy „A próféták elhallgattak, s a patakon lefutottak”. És az sem úgy van, hogy „Szívünk vígsággal ma bétött”, mert annak az égvilágán semmi, de semmi értelme nincsen, hanem úgy szól eredetiben, hogy „Szívünk vígság, almabéft”,

az pedig igazi téli csemege, még a cinegének is – ők éppen úgy énekeltek, ahogy Varga Annus néni mézes hangján előénekelte a dal mindenik sorát. Lett siker, mert a kántálópróba végén valóban kaptak finom almalevet, gyöngén megcukrosítva, mázas korondi csiporban.

Hanem az angyallal mégsem sikerült beszédbe vagy üzenetbe vegyülni. Az biztosan el is kerüli a falut, a mélységes sártenger miatt. Jól is nézne ki a fehér slafrakja abban a szürkés-fekete dísznópocsban.

Úgyhogy az ünnepe szombatja mindhármuknál bánattal telt. Józsikának felment a láza, s azért sírdogált; Ferikének meg kellett volna találni a bakancsát, de Batyus Jóska bá, az öreg suszter azt mondta Vargánénak, hogy fogja az egészet, itt van né, ad hozzá egy Falvak Dolgozó Népét is, egy újságot, csomagolja belé, s hazafelé vesse a Vaddisznók patakába, mert oda, s nem gyermeki lábra való.

De aztán valahogy elboronálta az Isten a bajokat. Nem lehetett könnyű dolga, hiszen a világon csak minden századik ember él úgy, ahogy; a többi bizony nélkülöz. Aronkának csak elnyílt a szeme, amikor csengőszót hallott a tornác felől, s mikor kilépett, hát egy pár valódi görbe falábat talált szíjjakkal átkötözve. Angyalnak persze híre-pora. Nosza fel is próbálta, passzentre találtak, lesem is akarta dobni őket, a frissen tapasztott ház földjét végiglakasztotta, mert a faláb tövében csokros szeg volt, vaskarikával. Nyakon kellett legyinteni a lurkót, hogy föl ne szántsza örömeiben a pitvart.

Nosza föl a falábra, s el Ferikéhez az örömhírral. Hiszen neki már van mivel menni kántálni. Ferikének régebbtől is volt ilyen járműve; gégül Vargáné addig rimánkodott Batyus Jóska bának, míg az öreg mégis meghegesztette valahogy a kis bakancsokat. Így már ketten cubikkoltak az utcaközépi latyakban Józsikához. Aki erre az öröme egyből lábra kapott, meg persze falábra is.

És alig osont be az alkony a faluszéli házak közé, a kis trió máris felkerekedett. – Megszületett Megváltója az egész világnak! – adták hírül

minden második-harmadik háznál. Tévedésből még a Vargáék haragosához is belementek, ott pedig Kajla Katica, aki mindenkitől féltette az urát, azt válaszolta a szíves köszöntésre, hogy „Nőjön nagyot anyátoknak a füle!” – s nem adott semmit.

Ettől eltekintve azonban semmi sem zavarta kántálósukat. Tíz óra tájban összetaláltak a felnőtt kántálók, azok úgy bereztek, mikor kézilámpásuk rávillant az út közepén gólyalábon művészkedő három manóra, hogy a kántornak elment a hangja, nem is tudta elkezdeni a soros háznál a Dicsőséget, míg ki nem adtak a háziak egy pohár rabvallató nova bort.

A szereplés sikerrel járt, a pénzt, amit adományba kaptak, testvériesen elosztották, mindegyikük tizenöt lej negyven banit vihettek haza. Otthon takaros kis karácsonyfá várta őket, Ferinek új bakancsot, Józsikának egy téli gyapjúpulóvert, Aronkának vadonatúj gumicsizmát hozott. A karácsonyfá mellett pedig ott üldögélt egy pohár bor mellett Kereszt', aki azokat a takaros falábakat a lurkónak oly hirtelen megfaragta.

A fa alatt világító forgácsbölcsőben Kukoricacsó-Jézuska aludta édes álmát.

Mozivászon

Katonás karácsony Artúrral

Péter Árpád

Ünnepek tájkán számtalan karácsonyi film kerül vásznakra és képernyőkre. A legtöbbször komikus hangvétele mozgóképes alkotások szerencsénkre általában nyílt lapokkal játszanak, és bevallják, hogy tulajdonképpen azt a „karácsonyi érzést”, azt a hangulatot akarják eladni nekünk, amely ilyenkor kötelezően meg kell határozni Nyugat (és főleg az angolszász kultúrájú országok) alapbeállítottságát. A Ron Howard által rendezett, 2000-ben képernyőkre került karácsonyi *Grinch*-film (szinte giccs-filmet írtam...) járt a legközelebb ahhoz, hogy megcselezze a „nagy család összefog, és megmenti mind a házasságát, mind pedig a karácsonyt” közhelyet, ám sajnos az animáció (korához képest) parádés kivitele és a „karácsonylopó főgonosz” szokatlansága sem volt elég ahhoz, hogy igazi, szívét, rekeszizmot egyszerre mozgató alkotás szülessék.

2011 telén viszont jóval szerencsésebbek vagyunk, hiszen ünnepeinket egy, a szörnyecsksnél még szokatlana Téalapó-filmecske dobja fel, amely mind szűkebb, műszakilag elhatárolható kategóriájában (az animációban, és azon belül is a 3D-animációban), mind pedig tágabb „kultúrkörében” – általában a karácsonyos filmek között – különleges helyet foglal el. A Sony Pictures és az Aardman Ani-

Hipermodern és hagyományos határvonalán másfajta utazást biztosít nézőinek a Karácsony Artúr

mations koprodukciójában készült, parádés 3D-s mű, a Sarah Smith által rendezett *Arthur Christmas* (Karácsony Artúr) formabontó, hiszen nem tűzi ki célul sem a nézők kiszáradásig való könnyeztetését, sem pedig bárgyú-kolafélrenyelős nevetégetését sem. A cselekmény meglepetés, ezért nem árulunk el sokat belőle kedves olvasóinknak (hiszen mi csak „étvágygerjesztőt” írunk itt), ám annyit előre tudunk bocsátani, hogy ezúttal nem egy „indusztrializált” Téalapóval van dolgunk, mint azt megszokhattuk gyermekkorunk rajzfilmjeiben, hanem egy hipertechicizált-

tal, amelynél a rénszarvasok már rég az istállóban pihennek, és az ajándékokat egy *Star Trek*-ből ismert lopakódótechnikájú, szánformájú repülőgéppel szállítja a városok fölé. Itt Tom Clany játékaiból ismert és a Mission Impossible trilógia kommandósaira emlékeztető manók „kézbesítik” a csomagokat, megszágyonítva minden besurranó tolvajt, valamint, valljuk be, kémiényen bezuhanó, nehézkesen szuszogó Téalapót is. Ám itt nem a teljes karácsony, hanem egyetlen gyerek karácsonyozása kerül veszélybe, hiszen a nagy szervezetségben, a katonás fegyelemben

egyetlenegy kislány ajándéka elkallódik, és ennek kézbesítését vállalja a (James McAvoy találó hangján beszéző) címszereplő, aki mellesleg Téalapó kisebbik, bugyutácska fia. És indul a kaland a fészkerből előrangyolt, hajdan mitikus, most már gebeszámba menő rénnyel, habókos nagyapával (aki maga is Téalapó volt ifjú éveiben) és számtalan, felnőtté és gyerekek által is élvezhető poénnal. Kiszámítható film, de nem lineáris, így végig izgalmas és esztétikus tud maradni.

Artúr ily módon tényleg megmentette a karácsonyt – az enyémet is.

Munka és ünnep egy álomban

Folytatás a 13. oldalról

– Reggel korán kelek, akkor is, ha éppen megengedhetném magamnak, hogy még lustálkodjak. Ha nem tartottam déli szünetet, akkor estére is szervezhetek programot, filmnézést, baráttal találkozást. Sokszor van úgy, hogy a munkám miatt más városokba vagy külföldre is kell mennem, ezeket az utazásokat is nagyon jól meg lehet szervezni, hogy kikapcsolódás is legyen. Mindenesetre, az én ritmusomhoz, úgy érzem, ez a legmegfelelőbb életvitel. Dolgoztam napi nyolc órát cégnél is, ami sokkal nehezebb volt. Másokkal együtt dolgozni, tőlük is függeni, konkrét időkeretbe illeszkedni. Nekem az nem talált.

► **A cégnél ruhákat tervezett, ami a végzettségéhez is szorosan kötődik. Hogyan döntött inkább a rajz mellett?**

– Az egyetemen divat szakon jártam, de soha nem annyira a ruhákkal barátkoztam, mint inkább a rajzzal. Mindig az volt, ha terveztünk is, hogy ha a szemeszter végi kiállításokon a rajzaim nagyon szépek lettek, elég volt, aztán hogy a megvalósított ruha hogyan sikerült, az már nem volt annyira fontos nekem. Még ha gyerekruhákról is van szó, igen bonyolultnak tűnik a kivitelezése, és a legzavaróbb, hogy a végeredmény, hogy az hogyan van

megvarrva, nem függ teljesen tőlem. Ami munkáim most vannak, azok tényleg mind az én kezem alól kerülnek ki. A babákat is végig én készítem.

► **És elindult ezzel egy határozott irányba. Elsősorban rajzol, gyermekkönyveket és divatmagazinokat illusztrál. Ezek a témák milyen helyet foglalnak el az ön magánéletében?**

– Azt hiszem, a divattal többet foglalkozom. Gyermkekkel nagyon kevésszer kerülök kapcsolatba, és az igazság az, hogy mikor rajzolom a könyveket, nem is arra gondolok, hogy ezt egy gyermek hogyan látná, hanem a szöveghez kötődöm inkább. Nem szoktam elképzelni azokat a gyermekeket, akik majd a könyveket lapozzák.

► **Hogyan zajlik a karácsonyi készülődés?**

– Így, év végére lesz néhány szabadnapom, nyugodtan tudok készülni az ünnepre. Ez a második év, amikor a saját lakásunkban is lehet karácsony, szeretném a teljes menüt elkészíteni, szaloncukrot főzni, a házat kifényesíteni. Lehet, hogy a rajzaimból nyomtatott képeslapokat, és ezeket küldjük szét az ismerősöknek, illetve szoktam selyemre is nyomtatni, sálakat, lehet, hogy kerül a csomagokba ebből is vagy a könyveimből. Egyéb apróságokat már rég nem készítek sajátkezűleg karácsonyra.

Teherré vált eszmények

Kelet-Európa óriása

Steve Crawshaw

THE INDEPENDENT

Elő figyelmeztetés volt, hogy a politika és a méltóság nem feltétlenül ellenségei egymásnak. Kirtartóan hitt abban, amit elérhetőnek tartott, és néha abban is, ami elérhetetlennek tűnt. Václav Havel nem tartotta vissza az sem, ha kigúnyolták. Kelet-Európa erkölcsi óriása volt, példája méltóságra érdemes világszerte.

Havel a bársnyos forradalom elismert vezetője volt 1989 novemberében – abban az elképesztő évben, amelynek valamennyi változása közül a csehszlovákiai volt a legvarázslatosabb. Különleges élmény volt a hatalmas tömegben állni a Vencel téren, és látni, amint több száz ezer ember „összeroppantja” a hajlíthatatlan rezsimet. Kártyavárként omlott össze, a tömeg pedig követelte: Havel na Hrad! – Havel a kastélyba! –, utalva a hegyen álló elnöki rezidenciára. Cseh és szlovák emberek százezrei mentek szembe a hatalmi erőszakkal csengőket és kulcsosomókat zörgetve, miközben egy régi cseh mondást skandáltak: szól a csengő, ütött az óra! És pontosan így történt. Kevesebb mint egy héten belül a gyűlölt és sarokba szorított vezetők a múlté voltak.

Havel 1978-ban megírta *A hatalom nélküliek hatalmát*, minden idők egyik legnagyobb szerűbb politikai esszéjét. Ebben arról beszél, hogy mennyire fontos kilépni a hazugságból és megtanulni „igazságban élni”, bármi áron. Azt találhatja, vajon maga ez az egyszerű ötlet mi mindenre képes, még az elnyomás közepette is. Havel egy képzeletbeli zöldségesről ír, aki egy napon nem hajlandó teljesíteni a hatalom utasítását és elhelyezni egy hivatalos, de üres szlogent „a hagymák és a répák közé”. A zöldségest megbüntetik a pimaszságáért. De Havel úgy érzi, igazságban élni önmagában megéri. Mi lenne, kérdezi, ha mindenki megtenne egy a zöldségeséhez hasonló, apró daclépést?

Tavaly Havel nagyvonalúan elfogadta, hogy először írjon a könyvhöz, amelynek társszerzője vagyok. Felidéztem, hogy három évtizeddel ezelőtt kigúnyolták, amiért hitt abban a képtelenségben, hogy az egyszerű emberek képesek elindítani bármilyen változást. Pedig 1989 novemberében a Vencel téren a hatalom nélküliek hatalma valószínűleg bizonyult. Edward Lucas, a *The Independent* korabeli prágai tudósítója idézett egy telefonmérnököt, aki akkor életében először tüntetett: „Ahogy a földön feküdtem, és a rendőrök ütlegeltek – szabadnak éreztem ma-

gam.”

Először akkor találkoztam Havellel, amikor a *The Independent*-nek dolgoztam, őt pedig éjjel-nappal megfigyelés alatt tartotta a titkosrendőrség. A kedvenc éttermében, a Moldvában egy sör mellett kuktához hasonlított a hazáját: „Senki sem tudja, mikor robban föl.” (Mint kiderült, három hétre telt.)

Cseh elnökként is „igazságban élt”, vállalva olyan kihívásokat is, amelyekről sok politikus mindenáron távol tartaná magát. Amikor pedig saját országában meghonosította az alapvető jogokat, Havel erőteljesen hallatta hangját mások érdekében szerte a világon. Kulcsfontosságú aláírója volt a cseh ellenállás Charta 77 című dokumentumának, amely három évtizeddel később erőteljesen befolyásolta a kínai Charta 08 kiáltványt. Annak idején sokan azt állították, hogy a Charta 77 nem sok vizet zavarhat, viszont történelmi távlatból nézve igenis hatásosnak bizonyult. Havel öröksége ez: ne felejtjük el, hogy nem szabad rövid távon ítélkezni!

Az „idealista” és a „realista” fogalmakat gyakran most is ellentéppárként használjuk. Csakhogy a „realisták” túl gyakran bizonyulnak csupán rövidlátónak. Több millió egyiptomi például, aki elhatározta, hogy ezentúl az „igazságban él”, bebizonyította, hogy a „realisták” tévedtek – ahogy Havel és több millió kelet-európai is megcáfolta a szkeptikusokat húsz évvel korábban.

Havel mindig is ózdkodott attól, hogy profi politikusként tekintsenek rá. Bizonyos értelemben, részben ennek köszönhető az erejét. Számára nem a hatalom volt a fontos, hanem a változtatás lehetőségeinek a keresése. Nagy a kísértés, hogy úgy gondoljuk, Havel világszépe egy letűnt korszak sajátja. De nem kell feltétlenül ezt gondolnunk. Az erkölcsi tartás időtlen – vagy az kellene hogy legyen. Olyan lecke ez, amelyet a mai politikai vezetőknek gyakrabban kellene elismételniük. **(Fordította: Sz. L.)**

Steve Crawshaw az Amnesty International emberjogvédő szervezet főtitkárának irodavezetője, a bársnyos forradalom idején a *The Independent* kikiüldött tudósítója volt Prágában. Október 25-én jelent meg *Civil bátorság* című könyve (John Jacksonnal, angol címe *Small Acts of Resistance*), amelynek előszavát Václav Havel jegyzi.

Václav Havel értékes öröksége

Sylvie Kauffmann

Le Monde

Václav Havel lelkeben az utolsó pillanatig másként gondolkodó maradt. Utolsó

napjaiban is, lesóványodva, a betegségtől elgyengülten talált hozzá erőt, hogy felkeljen és találkozzon a dalai lámával, aki átutazóban járt Prágában. Még aláírt egy petíciót, amely azt kérte az orosz ellenzékietől, hogy fogjanak össze a Putyin-rendszer manipulációi ellen, a december 4-ei viharos választásokat követően.

Havel soha nem tévedett abban, hogy ki az ellenség. Sohasem szűnt meg küzdeni, bátran és elszántan, a totalitarizmus ellen, legyen az bal- vagy jobboldali, sohasem alkudozott, ha azok támogatásáról volt szó, akik harcoltak a diktatúra, az önkény vagy az obskurantizmus ellen, még ha tőle távol, igen távol álltak is.

Egy színházi íróból lett olyan elnök, aki országát a demokrácia felé vezette a „bársnyos forradalomban”: ő lett annak a másként gondolkodók nemzedékének leg-erőteljesebb alakja, amely 1989-ben Közép-Európában megbuktatta a kommunizmust. Eltűnése éppen húsz évvel a Szovjetunió összeomlása után, egy olyan év végén, amely oly sok népfelkelést látott a világ más részeiben, és abban az időszakban, amikor Európa foggal-körömmel küzd egy egzisztenciális válság ellen, arra emlékezett bennünket, hogy néhány személyiség mersze és határozott elképzelése olykor gyökereket tud megmozgatni. És kíméletlenül nyilvánvalóvá teszi, hogy a demokrácia lovagjainak, a humanista látásmóddal rendelkező, nyitott és felvilágosult személyiségeknek az elűnését szenvedjük meg ma.

A kommunista hatalomátvétel Csehszlovákiában, majd az 1968-as szovjet intervenció, amely eltaposza a Prágai tavaszt, fellázította Václav Havelt. Ez a lázadás, amely először a színműveiben jelent meg, egészen 1977-ig érett: ekkor hozta létre egy maroknyi másként gondolkodóval együtt.

A következő években titkos találkozók megerősödött a kapcsolat a keleti blokk más szabadságharcosaival, Michnikkel és Kurovval, a lengyel Szolidaritással, a szovjetunióbeli Szaharovékkal, a szerencsésebb, mert kevésbé elnyomott magyar barátokkal. Minthogy internet és Facebook nem létezett, a politikai rendőrség minden pillanatban ellenőrizte őket, így a kapcsolatok kockázatosak voltak – valamennyien börtönnel fizettek a tevékenységükért.

Havel a nyolcvanas években ki se mozdult a fogkefeje nélkül, mert – mint rekedt hangján mesélte – sose tudta, hogy otthon alszik-e vagy a börtönben.

De ez a szilárdan a demokratikus eszmében gyökerező ellenállás tette lehetővé, hogy amikor Kelet-Európa felszabadult, az átmenet a pi-

acgazdaságba és a demokráciába rendezett és békés legyen. Amikor a kommunista és szovjetbarát rezsimet összeomlottak, a váltás készen állt, a célok világosak voltak. Méltóságteljesen.

Több tízezer csehszlovák éljenezte meg az 1989. decemberi dermesztő hidegben, a prágai Vencel téren, amikor Václav Havel azt kiáltotta: „Mi nem vagyunk olyanok, mint ők!”. Az ő személyes stratégiája ez volt: „A hatalom nélküliek hatalma”, az erőszakmentes ellenállás és a leszámolás elutasítása. Az arab tavasz mai főszereplői közül sokan ilyen vezetőről álmodhattak.

Václav Havel

Szabad, éles, kifinomult szellem: Václav Havel nagy európai volt. Egyetlen európai válság sem hagyta hidegen, a jugoszláv drámától az Európai Unió növekedési fájátsáig: valamennyinek harcosa volt, erkölcsi és politikai értelemben. Miután fontos szerepet játszott a hidegháború által megosztott Európa egyesítésében, azért küzdött, hogy a Cseh Köztársaságot integrálja az európai családba, akkor, amikor ez a köztársaság szívesebben beérte volna egy másodlagos szereppel.

Utódai nem voltak hálásak ezért: a jelenlegi cseh vezetők nem tünnek ki azzal, hogy nagy hévvel védelmeznék az európai eszmét. Havel generációjának örökösei, Európában szinte mindenütt, váratnak magukra. Pedig Havel értékrendje, víziója, szellemi nyitottsága nélkülözhetetlenebb, mint valaha. **(Fordítás: galamus.hu)**

Havel utolsó levele a románokhoz

Andrei Udișteanu

Evenimentul zilei

A románok alig két hónappal ezelőtt köszöntötték Václav Havel születésnapján a Cseh Köztársaság Bukaresti Kulturális Központjának rendezvénysorozatával. Ez alkalomból kötetben adták ki színpadi műveit, filmvetítéseket tartottak, október 5-én pedig, a volt cseh elnök tisz-

teletére rendezett szemináriumon Jiri Sitler, a Cseh Köztársaság bukaresti nagykövete felolvasta Havel románokhoz írt levelét:

„Kedves Barátaim,

Mivel egészségi állapotom nem teszi lehetővé, hogy utazzam, engedjék meg, hogy legalább a távolból üdvözlöm önöket, és megköszönjem, hogy megemlékeztek 75. születésnapomról. Nem gyakran történik meg az ilyesmi, ezért örömmel tölt el és meghat. Nagy örömmel emlékszem az 1994-ben tett bukaresti látogatásomra és arra, hogy átvehettem a Bukaresti Egyetem díszdoktori címét az egyetem rektorának, Emil Constantinescunak a kezéből, akit röviddel azután elnökké is választottak. Ha ma ott van a jelenlévők között, szívélyesen üdvözlöm őt. Az akkori beszédem kapcsán az eltelt öt esztendő után a forradalmi jelszavak sorsára gondoltam, s az eszmény és az illúzió közötti különbségre. Az elért eszmény az volt, hogy hozzájárultunk a kommunista totalitárius rendszer összeomlásához és lehetővé tettük a szabadság visszatérését országunkban. Ezt azonban, sajnos, hamarosan felváltotta a cinikus számítás illúziója, a gyors profit illúziója, az az illúzió, hogy az anyagi nyereségen kívül minden más dolog csak illúzió. Ugyanakkor a kreatív szellemből és kritikai gondolkodásból eredő eszmények teherré váltak, nevétség tárgyává. Az a véleményem, hogy éppen ezt kell szem előtt tartanunk a jövőben, amikor különböző politikai csoportok szavazatainkat hajhásszák. Ma nemcsak hazánk, hanem egész Európa afelé tart, hogy áldozatul essen holmi gyors technokrata megoldások illúziójának. Ennek ellenére, a bankok válsága, a tartozások válsága nem más, mint az ember válsága, aki feladta eszményeit és behódolt az illúzió előtt, miszerint az ember mindent megkaphat áldozatok nélkül és azonnal.

Kedves barátaim, a huszadik században országaink kapcsolatai igen gazdagok voltak. Románia fontos szerepet játszott a Kisantantban a két világháború között, majd Csehszlovákia nácizmus alóli felszabadulása idején, hogy arról a szolidaritásról ne is beszéljünk, amelyről Románia bizonyoságot tett a múltbeli csehszlovákiai ellenzék iránt. Ezek is kifejeződései az eszmény győzelmének ama illúzió fölött, miszerint jobban járunk, ha csak a magunk dolgával törődünk.

Mi még mindig emlékezünk arra, hogy Románia keleten megtagadta a részvételt a Varsói Szerződés hadseregeinek szégyenletes csehszlovákiai inváziójában, 1968 augusztusában. Ugyanakkor emlékeztetni szeretnék azokra a nagy romániai személyiségekre, akik nemcsak

rám, hanem másokra is nagy hatással voltak, és akik gazdagabbá tették a világ kultúráját: Tzarára, Ionescóra, Brâncuși-ra és Eliadéra, akiknek neve ott van a Na zábradli színházban, nálam otthon. Következésképpen szeretnék köszönetet mondani mindazoknak, akik őrzik vagy segítenek megőrizni az országaink közötti szoros kapcsolatokat. Köszönetem illeti romániai fordítóimat, kiadóimat, olvasóimat és színházi közönségemet is. Azzal válok meg most is önöktől, amit tizenöt évvel ezelőtt kívántam: Az igazságnak és a szeretetnek győznie kell a hazugsággal és a gyűlölettel szemben! Őszinte hívük, VH..”

(Fordította: K.B.A.)

Václav Havel halála

NÉPSZABADSÁG

Az egykori magyar Demokratikus Ellenzék tagjainak részvétlírata

Mi, az egykori magyar Demokratikus Ellenzék tagjai megrendülten értesültünk Václav Havel haláláról. Hosszan elhúzódó betegsége ellenére a tragédia mindannyiunkat váratlanul ért, hisz a rendszerváltások egyik leg-emblematisabb figurájaként Havel a legutolsó napokig állandó szereplője maradt közös társadalmi és politikai életünknek. Az 1968-ban a prágai tavasz mellett kiálló közép-európai értelmiségiek teremtették meg annak a szolidaritásnak a hagyományát, amit később, a csehszlovákiai események nyomán kibontakozó ottani polgári ellenállás mindig kész volt viszonzni. Később a magyar értelmiség színe-javá vállalta annak nem csekély kockázatát, hogy tiltakozzon a cseh és szlovák ellenzék vezetőinek, közöttük Havelnek a bebörtönzése miatt. Negyven esztendőn át töretlenül bizonyult szellemi kapcsolatainkhoz nem nemzetekre darabolt múltunk adott tájékozódási pontokat, hanem közös európai jövőnk, melynek egyik legelkötelezettebb „szóvivőjévé”, már az első pillanatoktól kezdve, Václav Havel vált. Halála európai veszteség és uniós mementó, különösen ebben az órában, amikor a kontinensen sokakból elveszni látszik az a hit, amelynek igazságában és értékeiben Václav Havel sohasem kételkedett. Semmi sem bizonyítja ezt jobban, mint hogy habozás nélkül kész volt aláírni 2011 januárjában azt a budapesti nyilatkozatot, amely a magyarországi demokratikus jogállamiság felszámolására tett első lépésekre figyelmeztette Európát és a világot.

Ara-Kovács Attila, Dalos György, Demszky Gábor, Haraszti Miklós, Hodosán Róza, Iványi Gábor, Kasza László, Kenédi János, Konrád György, Kőszeg Ferenc, Magyar Bálint, Mécs Imre, Radnóti Sándor, Rajk László, Szilágyi Sándor, Tamás Gáspár Miklós

Erdélyi magyar egyházfők

Krisztusban Kedves Testvéreim és Híveim!

Keresztény hitünk alapvető foglalatja az apostoli hitvallás, a „rövid” Hiszekegy. Ha még rövidebbre akarjuk fogni a tizenkét ágazatot, akkor az Egyházak Világtanácsának döntése alapján két hittétel elfogadása szükséges ahhoz, hogy valakit kereszténynek tekinthesünk: a Szentháromság titka és a Megtestesülés. A Karácsony, Megváltónk születésének főünnepét ezt a főtitket idézi fel.

A második Isteni Személy, a Fiú térben és időben éretünk emberre lett. Hitvallásunk szerint „igaz Isten és igaz Ember”. A hittudomány nyelvén az isteni és emberi természet „személyes egységéről” (unio hypostatica) beszélünk: Jézus Krisztus egy személy, de két természete van. Ezért igaz Isten és igaz Ember.

A Karácsony titkának hatása világformáló. Amióta a második Isteni Személy éretünk emberre lett, nem kerülhetjük meg embertársainkat. Nem mondhatjuk, hogy elintéztem lelkem ügyeit négyyszemköt a jó Istennel, nincs szükségem Egyházra, papokra, embertársakra. Az Úr Jézus azonosította önmagát – elsősorban szenvedő – embertársainkkal. „Bizony mondom nektek, amit e legkisebb testvéreim közül egyet is tettetek, velem tettetek” (Mt 25,40). Szent János apostol írta le a legcsodálatosabb mondatot: „Az Isten szeretet” (1Jn 4,16). Ott ült az Utolsó Vacsorán az Úr Jézus balján, hallgathatta Szentséges Szíve dobogását, szűz volt, akire az Úr Jézus haldokolva a kereszt legdrágább kincsét, Szűz Anyját bízta, személyében pedig – az Egyházra! Ezért lett Szent János a szeretet „szakértője”. Első levélében még fejtegeti is: „Mert aki nem szereti testvérét, akit lát, nem szeretheti az Isten sem, akit nem lát” (1Jn 4,20).

Az Ószövetség 613 parancsolatot számolt össze Mózes öt könyvében. Vitatták, melyik a legnagyobb, a legfontosabb... Amikor az Úr Jézushoz fordultak, ő így válaszolt: „Szeresd Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből. Ez a legnagyobb, az első parancs. A második hasonló hozzá: Szeresd felebarátodat, mint saját magadat” (Mt 22,38-40). Mivel személyében egyesült az isteni és emberi természet, egyesíthette a két parancsot, és megtehetette főparancsnak. Nem két parancs, csak egy, amint az éremnek két oldala van, de mégis egy érem. Az Utolsó Vacsorán a szeretet parancsát új parancsnak nevezte (Jn 13,34). Milyen címen, hiszen a 613 ószövetségi parancsból ragadta ki? Két

szempontból is új ez a parancs: 1.) Egyenrangúnak nevezi az Isten- és a felebaráti szeretetet. Isten iránti szeretetünket csak úgy fejezhetjük ki, ha Istent felebarátainkban szeretjük. 2.) Új mértéket adott az új parancsnak. „Szeresd embertársadat úgy, mint magadat” (Lev 19,18) volt a régi mérce. Most pedig: „Új parancsot adok nektek: Szeressétek egymást! Amint én szeretlek benneteket, úgy szeressétek ti is egymást” (Jn 13,34). „Senki sem szeret jobban, mint az, aki életét adja barátaiért” (Jn 15,13).

Ez a szeretet a misszió alapja. Főegyházmegegyünk Pasztorális Terve alapján Advent I. vasárnapjától ebben a liturgikus évben a „misszió” évét tartjuk. (Misszió: latin eredetű szó, küldetést jelent.) Minden keresztény a keresztség által küldetést kap, hogy megvigye az örömhírt másoknak is. Egyszerű hasonlat: – Ha felfedezem a hegycsúcsra vezető legjobb, legrövidebb és legkönnyebb utat, akkor szeretetből ismertetem ezt másokkal! Így vagyunk keresztény hitünkkel is. Ha keresztény hitemben és annak gyakorlásában rátaláltam életem céljára, értelmére, a földön lehetséges boldogságra – amely elővételezi az örök mennyeit –, akkor szeretetből másokkal is megosztom felfedezésem. Ez a misszió. Mennybemenetelkor adta meg az Úr Jézus apostolainak a missziós küldetést: „Menjete tehát, tegyetek tanítványommá minden népet!” (Mt 28,19a). És ez a főegyházmegegyei missziós évünknek a jelmondata is.

A misszió a példaadó keresztény élettel kezdődik. Első a tett, utána kell szóban is kifejezni tetteink alapját. „Legyetek mindig készen rá, hogy mindenkinek megfeleljete, aki csak kérdezi, mi az alapja reményeteknek” (1Pét 3,15).

A misszió a családban kezdődik. Szentatyánk gyakran ismétli: „Csak ott marad együtt a család, ahol együtt imádkoznak.” Eljűk meg hitünket, a szeretet nagy parancsát elsősorban a családban, és akkor családi tűzhelyünk kisugározza melegét a rokonságra, szomszédokra, sőt a társadalomra is.

De ne maradjunk meg családbunk szűk keretében. Vegyünk részt egyházközségünk életében. Mindenki a maga adottsága szerint része az egyházközségnek. Egyháztanács, plébániai Caritas, lelkeségi csoportok felnőttek és fiatalok részére, különböző plébániai kezdeményezések stb. A missziót itt is folytatni kell. Munkahelyünkön a keresztény magatartás, a szociális érzék és mindenekelőtt a keresztény szeretet tanúságtétel Krisztus mellett, aki maga a Szeretet. Fiatalok ugyanezt kell tegyék az iskolákban. „Ti vagytok a világ

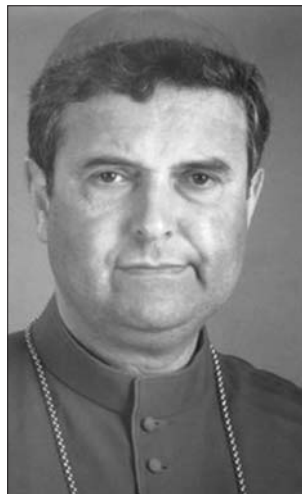
világossága. A hegyen épült várost nem lehet elrejtteni. S ha világot gyűjtának, nem rejtik a véka alá, hanem tartóra teszik, hogy mindenkinek világítsanak a házban. Ugyanígy a ti világosságotok is világítsanak az embereknek, hogy jótetteiteket látva dicsőítsék mennyei Atyátokat!” (Mt 5,16).

Akinek a jó Isten közéleti szerepet ad, az maradjon hű keresztény elkötelezettségéhez. A községi és a városi tanácsban, különböző világi szervezetekben – mindenütt – meg kell vallani hitünket. Döntéseinket, szavazatainkat hassa át keresztény meggyőződésünk.

Mindenki nemzeti színezetben éli meg katolikus, „mindenkinek való” keresztény hitét. Ezért hitünk megvallása együtt jár nemzetünk megvallásával, hitünk ápolása nemzeti jelleggel erősíti keresztény és népi öntudatunkat.

A régi latin szentmise így fejeződött be: Ite, missa est! Menjete, elbocsátás van! De a missza szó a misszió családjából van. Ezért ma így is értelmezik, és ezzel elköszönök: Menjete, küldetése van!

Ezekkel a gondolatokkal kívánok kegyelemteljes karácsonyi ünnepeket és áldott, boldog, új esztendőt Tiszteendő Testvéreimnek, kedves Híveimnek és minden jóakarátú embernek!

Jakubinyi György
gyulafehérvári
római katolikus érsek

Kedves Híveim!

Karácsony örömteli vigasztalását szeretném megosztani veletek, akiket oly sok minden aggaszt, félelemben tart. A munkanélküliség, a gazdasági krízis, a mindennapi gondok és szenvedések fölött nincs hatalmunk, nem tudjuk megszüntetni, de Karácsonykor Annak születését ünnepeljük, aki meg tudja szelidíteni, és a javunkra tudja fordítani mindezeket.

Egy gyermek születése önmagában is titok. Nem lehet azon egyhamar napirendre térni, amikor egyszer csak ott mocoog egy tenyérnyi gyermek édesapja kezében, édesanyja hasán. Már ez a titok is kitágítja a horizontot,

megnevezhetetlen örömet gyűjt a szülők, rokonok lelkében. Új élet született, aki nagy reménységre ad okot, akármilyen körülmények között jött is a világra. Szűz Mária és Szent József átélték egykor ezt az örömet és reménységet, de azt is, amire ezen felül a hit bátorította és jogosította fel őket: gyermekük, akit Jézusnak neveztek, a világ Üdvözítőjének született. Eredete titokzatos, számukra is megfoghatatlan volt.

A Karácsony titka előtt a hívő ember elnémul, mert mit is szólhatna a Teremtő e hihetetlenül nagylelkű lépéséhez, szabad döntéséhez. Isten úgy szeretett minket, hogy Üdvözítőt küldött nekünk, aki testvérünké lett. Minden értelmet felülmúlóan teljesítette be Izajás próféta jóvendölését, ő Emánuel, ami azt jelenti: velünk az Isten.

Nem szól még egy szó sem, nem tud beszélni. Semmi más nem képes, mint elfogadni a gyermeki lét korlátait és ajándékait. De ezzel is tanít minket: „ha meg nem változtok, és olyanok nem lesztek, mint a gyermekek, nem mentek be a mennyek országába. Aki tehát kicsiny nyé lesz, mint ez a gyermek, az a legnagyobb a mennyek országában.” (Mt 18,3-4)

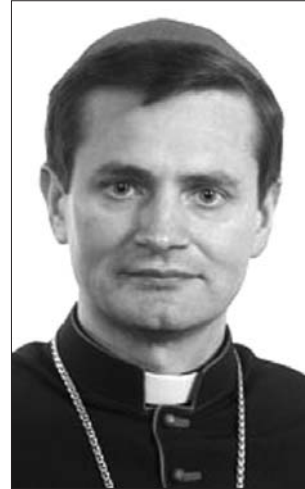
Azáltal, hogy Isten Fia csecsemőként jelent meg közöttünk, számunkra a bizalom új ideje kezdődött. Az emberré lett Isten emberekre bízta magát. Bárcsak megértenénk, mit rejt ez a titok!

Testvéreim, ha Isten egy kiszolgáltatót, védtelen, segítségére szoruló gyermekben testesült meg, hogy megmutassa, mennyire rászorul a mi szeretetünkre, akkor Karácsonykor mi is nagy elhatározást tehetnénk, és újra rábízhatnánk magunkat Istenre. Fogadjuk el, hogy Isten gyermekei vagyunk, és minden élethelyzetben, életkorban, életállapotban válasszuk szabadon ezt az ajándékot! Éljük úgy, hogy mi most az Atya jelenlétében az Ő gyermekeiként vagyunk itt, ebben a világban! Istengyermeiségünk fényében próbáljuk meg újra értelmezni, újra fogalmazni jelenünket és múltunkat! Isten gyermekeként minden megváltozik, s Jézus arcképe lassan-lassan kirajzolódik a mi életünkön is. Természetesen hosszú folyamat mire bele-növünk újra a gyermeki bizalomba és megtanuljuk rábízni magunkat a Mennyei Atya szeretetére, de amikor megtesszük, béke lesz a szívünkben és nem lázadás.

Krisztusban szeretett Testvéreim! A Szatmári Egyházmegyében Advent első vasárnapján meghirdettük a Misszió Évét, melynek motója: „Együtt az úton.” Ugyan ki mással szeretnénk jobban együtt lenni életünk útján, mint éppen Vele, aki emberré lett, csak hogy úti-

társunk lehessen?

Ezekkel a gondolatokkal és Boldog Scheffler János vértanú püspökünk közbenjárását kérve kívánok minden kedves hívemnek áldott szent ünnepeket és boldog új évet, 2011 Karácsonyán.

Schönberger Jenő szatmári
római katolikus püspök

Krisztusban szeretet testvérek, Kedves ünneplő hívek!

Karácsony ünnepe egy történelemben gazdag képet tár elénk, amelyhez hozzá tartozik a bensőséges hangulat, a meghitt és bájos környezet, amelyben feltűnik az egyszerű pár, megjelennek az angyalok, csodálkoznak a pásztorok, akik Jézus Krisztus születésében életüknek rendkívüli eseményét tapasztalják meg. Egy gyermekkor emlékeit felidéző hangulat ez, amikor jobban mint máskor beszélni mernek az emberek a szeretetről és a békéről, melyeknek ajándékát elsősorban a családban igyekeznek átélni, legalább egy rövid időre egymásnak nyújtani.

A karácsonyi esemény azonban sokkal több annál, mint amit itt felsoroltunk. Lukács evangélista részletesen beszámol arról, ami azon a szent éjszakán történt (Lk. 2, 1-20), és amit a világon ma 1,2 milliárd keresztény ünnepel. Az évről-évre felidézett történetben nem kerüli el figyelmünket a Gyermekek születéséhez egyáltalán nem illő környezet, amely a vándorsorsot, a kitaszítottaságot juttatja eszünkbe: „bár övéi közé jött, de övéi nem fogadták be...”. Az angyalok éneke mellett ott van a világ ridegsége, amely nem fogadta be Őt: a városon kívül és az emberektől távol kell megszületnie az emberek üdvözítésére érkező Istennek, a várva várt Messiasznak.

Az Isten világáról beszél nekünk a karácsonyi esemény és megállásra, egymásfigyelésre készlet. Kiegyenesedünk ilyenkor földi gondjainkból és mintha jobban eszünkbe jut ismét emberré lenni. Rátalálunk a Gyermekekre, és felfedezzük azt a világot, amely bár itt

van és részei vagyunk, mégis annyiszor távolinak tűnik.

De az ember világáról is beszél a karácsonyi esemény, a mi világunkról és annak sötétségéről. Milliós ragyogás ellenére az árnyékok világában élünk és mintha már hozzá is szoktunk volna a homályhoz. Mert árnyék van ott, ahol szegények éheznek, ahol a családok békétlenségben élnek és szétesnek, ahol gyermekek utcára kerülnek nevelődni, ahol az emberek gyűlölik egymást mert nem egyazon nyelvet beszélnek, vagy éppen nem egyazon módon imádkoznak.

A karácsonyi esemény a nagy találkozásnak az ideje. Isten az Ő világából leereszkedik az emberek közé és helyet keres magának. Az árnyékokat elűzi a fény, a sötétségben pedig reményt keltő csillag születik: „Mária világra hozta elsőszülött fiát, pólyába takarta és jászolba fektette” (Lk. 2, 7). Isten emberré lett. Hosszú időn keresztül készítette az emberrel való találkozásnak ezt a pillanatát, a próféták is figyelmeztették a várakozó népet Isten látogatására, a világ mégis mintha érzéketlen maradt volna. És mégis, az ember hozzájárulásával érkezett hozzánk. Mária és József a családi környezet meghitt szeretetével fogadták Őt az egész világ nevében. Azóta is itt van közöttünk, hogy érkezésében megtaláljuk azt, ami Betlehem ragyogóvá tette. „Istennek is vannak nyomai és sajtós útjai, jó lesz felismerni azokat... írja Prohászka Ottokár püspök. Két vándor jön Betlehembe; a kényszerűség, az «edictum Caesaris» készíti őket, s ők engedelmessé válnak... Ki hitte volna, hogy így érzékelik. Inkább villámlás és mennydörgés közt képzeljük volna eljövételét. De miért gondoljuk, hogy Isten erőszak, miért nem inkább, hogy alázat és szeretet? Hát ez kevesebb? Hisz az erőszak nem épít, hanem ront, míg ellenben az élethez és alkotáshoz csendes és szerető erők kellenek. ... S miért nem jött pompával? De minek pompával? A pompa külsőséges. Ő magába zárt mennyországba jött. Hol van több fény és ragyogás, mint a tiszta lélekben, melyet el nem nyel a legsötétebb éj sem? Szépség, harmonia és egyszerűség, ez Isten útja, útjainak nyoma Betlehemtől kezdve egészen hozzánk, a szent éjszakában...” (Prohászka Ottokár, Gloria in Excelsis, Elmélkedések, B-pest 1915).

Kedves ünneplő testvéreim! Az evangélista beszámolója szerint a béke és nyugalom jellemzi Isten megtestesülésének pillanatát. Béke és nyugalom tölti el mindazokat is, akik felkeresik a Gyermekeket – a pásztorokat, az egyszerű embereket, majd a napkeleti bölcseket is –

karácsonyi pásztorlevelei

hogy felfedezzék és megérték Isten kimondhatatlan szeretetét. Karácsony ünnepe vezessen el bennünket is az Istenhez, hogy felfedezzük a közénk testesült Szeretetet. Akkor majd betér életünkbe az angyalok hirdette béke, és Isten dicsősége megváltoztathatja életünket. Ámen.

Minden jóakarát embernek áldott, békés karácsonyt kívánok!

Főpásztori áldással,

Böcskei László,
nagyváradai római katolikus
megyépiszóp

Megszületett, hogy újonnan szüless

Karácsonykor nem elég csupán emlékezni Jézus megszületésére. Ő nemcsak egy magasztos alkalmat ajándékoz a világnak születésnapjával, hanem ünneplő életformát, ami mindennapi létünket jobb irányba fordítaná. Ilyen értelemben ne csak megszületni lássuk Isten Fiát, hanem érzékeljük Benne a huzamosan és töretlenül követhető, Akiben évszázadokon át és túl sohasem csalódik az ember. Karácsonyra és karácsonyos hétköznapokra egyaránt szükségünk van. Ezt az igényt megfogalmazhatjuk Isten felől, saját sorsunk irányából, ugyanakkor a krízisek hullámai között vergődő, lassan önmagával is meghasonuló kételkedő ember szemszögéből.

Az ószövetség hitelesen tudósítja az utókort arról az állapotról, amelyben egyedül Isten teremthetett helyes irányú fordulatot. Dániel bűnvalló imája mindent elárul emberről és Mindenhatóról. „...Vétkezünk, és bűnbe estünk, megszegtek törvényedet, és lázadók voltunk, eltértünk parancsolataidtól és törvényeidtől. ...Azért szakadt ránk az eskü átka, amely meg van írva Mózesnek, az Isten szolgájának törvényében, mert vétkezünk ellene. ...Hallgasd meg mégis, Istenünk, szolgáló imádságát és könyörgését, és ragyogjon rá orcád elpusztult szentélyedre...!

(Dán. 9, 4-19) Ézsaiás ugyancsak Isten beavatkozásában bízunk, amikor a nyomorúságban és sötétségben szenvedő népet világosságban, eljövendő fény ragyogásában látja. (És. 9, 1-2)

Krisztus Jézus nemcsak Betlehem éjszakájának sötétjét törte át, hanem az elpusztult szentélyt állította helyre. Isten arca Krisztus, Aki visszahozta a sötétséget kiszorító fényt, hogy ragyogjon a világban minden ember között. Karácsonykor ünnepljük Őt, a fényárasztó Istent, a világosságot örömmel fogadók közösségében. Ünneplünk, viszont nem rejthetjük el fájdalomunkat azok miatt, akik nincsenek a karácsonyi seregben, akik a sötétséget választják, akik a megszegett eskü átkától szabadulni nem kívánnak. Krisztus után két évezred távolában nagyobb a felelősségünk, mint az ószövetségi prófétáké. Mi Krisztus után élők (időbeli és módbeli formában is) vagyunk, több az ismeretünk, több a lehetőségünk. Mi túl vagyunk a Mesiás váradalmán, mi szolgáljuk Őt, és Ő hozzá segítünk másokat.

Nem a mi dolgunk a világ megváltása, de a mi kötelességünk a Megváltó bemutatása, magasztalása a sötétségben tévelygő embereknek. Nem mi fogjuk a gazdasági válságot megszüntetni, de rajtunk múlik, hogy felismerhetők legyenek azok a lelki erők, amelyek elengedhetetlenek a váltás idején. Nem a mi feladatunk a tökéletes társadalom kiépítése, de szükségünk, hogy Isten gyermekei tudatosan hordozzák, és másokkal megosszák a lelki tőkét, amit éppen karácsonykor Krisztusban ismerhetett fel a világ.

Krisztusban kapott lelki tökélemei változatlanok: közösség, bizalom, lelkiség, önzetlenség, önkéntesség és mindent áthatoló szeretet. Ilyen az a szentély, amelyre ráragyogott Isten arca, amely hatékonyan munkálja övének életét, amely Krisztus testében az egyház. Ünneplő életformáért kell imádkoznunk, hogy Aki megszületett uralkodjon bennünk, hogy hálásak legyünk újjászületésünkért, és hogy naponta kérhessük a karácsonyos hétköznapok megáldását.

Kedves Testvéreim! Lelki pásztorok, presbiterek, imádkozó gyülekezeti tagok, hordozói vagyunk Isten ajándékának. A lelki tökéle (minden más tőkénél lényegesebb és értékesebb tulajdon) sáfárai vagyunk. Nem elégedhetünk meg azzal, hogy ezt a kincset csak megőrizzük, avagy fősvény féltékenységgel olykor osszunk belőle. Amennyiben Krisztus akaratait teljesítjük, a lelki tökéle előbb kétszereződik, majd folyamatosan szaporodik és működésbe lendül (Mt. 25, 14-30). Ez a csoda

akkor is jelentkezik, ha napjainkban ijesztő adatok látnak napvilágot felekezettünk, magyar nemzetünk állapotáról. Eppen a sötétség kísértésében kell a karácsonyi fényt felragyogtatni. Ebben a fényben kell az egyház lelki tőkéje mellé felsorakozni, hogy együtt erősebben megküzd-hessünk gondjainkkal.

Erdemes karácsonyi ünneplő lélekkel engedelmesen követni Isten szavát: „Legyetek egymáshoz jószagosak, irgalmasak, bocsássatok meg egymásnak, ahogyan Isten is megbocsátott nektek a Krisztusban.” (Ef. 4, 32)

Isten jósága megszületett. Szülessen meg az új ember bennünk, aki új életformájával sokaknak kívánatosá teszi istenországát.

Áldja meg Isten valamennyiünk karácsonyát Krisztus érdeméért!

Csűrű István,
a Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
püspöke

Fogantatott Szentlélektől

„...A Szentlélek száll reád, és a Magasságos ereje árnyékoz be téged...” (Lk 1,35)

Hitvallásunk a karácsony történetét röviden így foglalja össze: „fogantatott Szentlélektől, született szűz Máriától”. Meg kell vallanunk, hogy a Jézus fogantatásáról szóló hitvallási tétel kapcsán sok kérdés fogalmazódik meg bennünk. Fogantatásról és születésről ugyanis vannak ismereteink, de ez a bibliai bemutatás nehezen illeszthető bele a hagyományos gondolkodási sémáinkba.

A megfogalmazás a Lk 1,35-ből származik, ahol a váratlanul megjelenő angyal hozza tudomására Máriának, aki József jegyese és szűz, hogy „Imé, fogansz méhedben és fiút szülsz”. Mária azonnal érzékeli, hogy ez a fogantatás nem a sorra kerülő házasságkötésének lesz a gyümölcse. Rögtön kérdezi is: „Hogyan lehetséges ez, mikor én férfit nem ismerek?” És éppen ez a mi kérdésünk is: hogyan lehetséges ez? A Szentlélektől való fogantatás tényét sokan, sokféleképpen próbálják érthetővé és emberi

elménk számára elfogadhatóvá tenni. Vannak, akik mitológiai elemről beszélnek, amit nem szabad szó szerint érteni, inkább szimbólumnak kell tekinteni. Mások természettudományos példákkal próbálják a tantételt igazolni. Véleményem szerint inkább Gábiel szavaira, az ígére kellene figyelni, mert abból lesz érthető Jézus fogantatásának a titka.

Gábiel magyarázatában ezt olvassuk: „a Szentlélek száll reád, és a Magasságos ereje árnyékoz be téged”. Mit akar ez a sejtelmes megfogalmazás a tudomásunkra hozni? Azt, hogy ez a fogantatás nem a megszokott módon történik. A fogantatás biológiájáról vannak ismereteink, de ezektől most meg kell szabadulnunk, mert maga Isten lépi át az általa teremtetett földi rend hagyományos kereteit. Senkit sem szeretnék arra buzdítani, hogy kapcsolja ki az értelmét és fogadja el, hogy Jézusnak nem József a biológiai apja, arra aztán végképp nem, hogy tekintsünk úgy erre a fogantatásra, mint ami Mária és a Szentlélek frigyének a gyümölcse. Azt kell megértenünk, hogy a Szentlélek nem úgy cselekszik, mint férfi, hanem úgy, mint Teremtő. A Szentlélek nem Máriával, hanem Máriából teremti Jézust, úgy, ahogyan Isten Ádámából teremtette Évát. A Gábiel által használt „beárnyékol” kifejezés éppen a Szentlélek teremtő erejére utal. A mindenható Isten, aki teremtette az eget és a földet, most az anyai méhben végzi teremtő munkáját. A teremtéstörténetben azt olvassuk, hogy Isten Lelke „lebegett” a vizek felett, ami azt a képet eleveníti meg előttünk, amikor az anyamadar kótol a tojás felett, hogy a károsból rend, a nemlétből élet legyen. Ugyanígy a Szentlélek beárnyékolja Mária méhét, hogy a semmiből megteremtse Jézus testét, hogy létrehozza azt a földi sátorházat, amelyen keresztül Jézus beléphet a földi létbe, ami által „az Ige testté lett, és közöttünk sátorozott” (Jn 1,14).

Hogyan történt ez a fogantatás? Isten ígéjével megszólította Máriát, majd Szentlélek által beárnyékolta őt. Ebből is nyilvánvaló, hogy Isten ebben a világban két esz-közén keresztül munkálkodik: Igéje és Szentlelke által. De biztosan tudhatjuk, hogy amint Máriában munkálkodik a célja megvalósulása érdekében, ugyanúgy munkálkodik bennünk is: veti az ige magját, hogy a szívünkben megfogadjon, és adja Szentlelkét, hogy a magok szárbá szökkenve, a hit gyümölcset teremjék. A fogantatás csodája ismétlődő folyamat, hogy felettünk is betel-

jesejden az ige szava, s Pállal együtt mondassuk: „Élek pedig többé nem én, hanem él bennem a Krisztus” (Gal 2,20).

A szívünkben megfogadó Ige csodájában részesítő, áldott Karácsonyt kívánok!

Pap Géza
erdélyi református püspök

És akkor lesz karácsonyod...

„Miután elmentek tőlük az angyalok a mennybe, a pásztorok így szóltak egymáshoz: Menjünk el egészen Betlehemig, és nézzük meg: hogyan is történt mindaz, amiről üzent nekünk az Úr.” (Lk2,15)

Adventi időben egyre feszültebben ébred fel lelkünkben a vágy, hogy elinduljunk Betlehem felé. A gyermekkor csodálatos emlékei megelenednek, és arra kényszerítenek ebben a forgásban-pörgésben, hogy egy rövid időre elcsendesedj. Meg kell állni és meg kell hallani az angyalok üzenetét. A betlehemi jászolbólcsó felé intó csillag fényét pedig kell látnod.

Az induláshoz, az úthoz fel kell készülni. Elszántságra, elhatározásra és erőre van szükséged. Nem elég a vágy, hanem útra is kell kelni. Azonban ez az utazás nem térben és nem időben történik. Ez az utazás benned, lelked bensőjében kell megtörténjen. Ehhez csendre, elmélyülésre van szükséged. A külvilág zaját ki kell zárni, a gondokat egyelőre félre kell tenni. Meg kell találni magadban a tisztát, őszinte szeretetre váró gyermeket. Fel kell ébreszted a sokszor elnémitott és félre tett gyermeket. Sikerülnie kell, mert másképp nem tudsz megérkezni.

A felnőtt ember okoskodásai gyorsan eltéríthetnek nemes szándékodtól. A külső világra való figyelés is akadályt gördíthet. Csak a benned levő gyermekre kell most figyelj, aki voltál és aki most is vagy. Az nem lehet, hogy mindent a felnőtt ember nagyot akarásával szeretnél megoldani. Felelősséggel tartózkodnod, barátaidnak azért is, hogy menyinyire tudtad magadban megőrizni a tiszta gyer-

meget. Nem történhet meg, hogy az évek hosszú sora, a mindennapok vergődései, kínjai és szenvedései mindent elpusztítsanak lelkedből. Ahhoz, hogy karácsonyod legyen, hogy örvendeni tudj a betlehemi jászolban fekvő Názáreti Jézusnak, gyermeknek kell lenned. Az élet nagy tanítómestere is erre tanított: „aki nem úgy fogadja az Isten országát, mint egy kisgyermek, semmiképpen sem megy be abba.” (Mk10.14)

Mert mit ünneplünk karácsonykor: Jézus születését. Lehet, hogy megkérde: ki volt Ő? Mire tanított, miért olyan fontos még ma is az Ő tanítása? Miért beszélnek még ma is olyan sokan és olyan sokféleképpen róla?

Kedves testvérem ezekre a kérdésekre te magad kell válaszolj. Erre csak úgy leszel képes, ha a szíved és elméd megnyitod, ha félre teszed beidégződött rossz szokásaidat, előítéleteidet és nem mások válaszát lesed, hanem te, saját magaddal szembenézve válaszolsz, mint a valamikori ifjú gyermek, ki szomjazik a tudásra, arra, hogy mindent megértsen, és biztonságban érezze magát.

A feleletet neked kell megtalálnod és élethiteled kell igazolja, hogy a karácsonyi gyermek benned van. Segítségedre lesz a jézusi evangélium, a tanítás, a példázatok. Ezekben van elrejtve, hogyan tudod magadban megőrizni a gyermeki tisztaságot, a becsületet, a szeretet, a benned levő Isten országát.

És akkor lesz karácsonyod. Tudsz örvendeni családdal minden tagjával, barátokkal szeretetteljes légkört tudsz kialakítani és azt táplálni.

Ez a lélek világában tett belső utazás segít, hogy megmaradjon benned a pásztorok kíváncsisága, elindulhass Betlehem felé, hogy megtapasztald az Úr üzenetének igazát, és karácsonykor telítődhess azzal az erővel és fényességgel, amelyre egy újabb esztendő napjaihoz szükséged lesz.

Isten áldása tegye gazdaggá karácsony ünnepeét ebben az évben, vezessen tovább egy boldogabb új év felé!

Bálint Benczédi Ferenc
unitárius püspök

Ínyencségek karácsony estére

A karácsonyi vacsora lehet különleges is, hagyományos ételek mellett ajánlunk néhány ínycsiklandósnak, hogy változatosabb legyen az ünnepi menü.

Mézes olajban sült kecskesajt

Hozzávalók: 35 dkg kecskesajt, 2 tojás, 1 nagy fejes saláta, 15 dkg liszt, 4 dl olaj, 4 evőkanál méz. Az öntet-höz: 1 dl szezámolaj, 0,5 dl almaecet, 1 dl akácméz.

Elkészítés: A kecskesajtot hasábokra vágjuk. A tojást felverjük. A salátát leveleire szedjük, leöblítjük, szárazra rázzuk. A sajtot megforgatjuk lisztben és tojásban, majd ismét lisztben. Az olajat a mézzel elkeverjük, a sütéshez felforrósítjuk. Amikor már elég forró, de még nem ég benne a méz, beletesszük a bundázott sajtot, és kevergetve, forgatva készre sütjük. Sütés közben a méz rátapad

a sajtra, és rákaramellizálódik. Ha megsült, konyhai papírkendőn lecsepegtetjük, és hidegen vagy melegen, a salátaleveleken tálaljuk. A szezámolajat elkeverjük az ecettel és a mézzel, és a sajtot az asztalon még meglöcsöljük ezzel az öntettel.

Szűzpecsenye gyömbéres mártással

Hozzávalók: 2 szűzpecsenye (összesen 60-70 dkg), 80 dkg magvaváló szilva, 2 gerend fokhagyma, 3 dkg margarin, 2 evőkanál olaj, 2 dl testes vörösbort, 1 evőkanál cukor, 1/4 kávéskanál őrölt szegfűszeg, 1/4 kávéskanál őrölt gyömbér, 1 csapott evőkanál étkezési keményítő.

Elkészítés: A húst leöblítjük, szárazra törölgetjük, az inakat, zsírmagvakat és a szűzpecsenyére jellemző ezüstös hártályakat – éles, hegyes késsel alászerűen – lefejtjük-eltávolítjuk. A süttőt előmelegítjük. Kibélelünk alufóliával egy közepes méretű tepsit. A szilvaszemeket megmossuk, félbevágjuk, kimagozzuk. A fok-

csenyelajhoz öntjük a bort, összeforraljuk, kisebb lábasba szűrjük. Hozzáadjuk a cukrot, szegfűszeget, gyömbért, az áttört fokhagymát, 1 csipet sót és 1 késhegynyi borsot, beledobjuk a szilvát, és 5 percig főzzük. Elkeverjük az étkezési keményítőt 1/2 dl vízzel, a szilvához adjuk, és sűrűsödésig forrósítjuk. Kivesszük a húst a sütőből, 2-2,5 cm vastag szeletekre vágjuk. Egymásra fektetve tálra rendezzük, és néhány petrezselyemlevélkével vagy citromfűbóbitával díszítjük. A szilvamártást külön tálkában, forrón kínáljuk hozzá. Sós vízben főtt, petrezselymes burgonyával vagy szarvasgombás burgonyapürével köríthetjük.

Aszalt szilvás, saftos pulykarolád

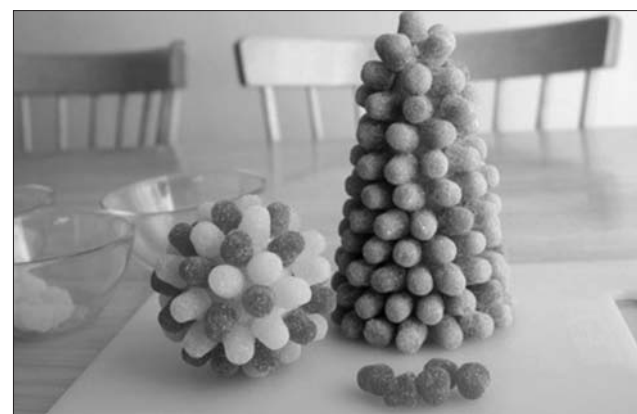
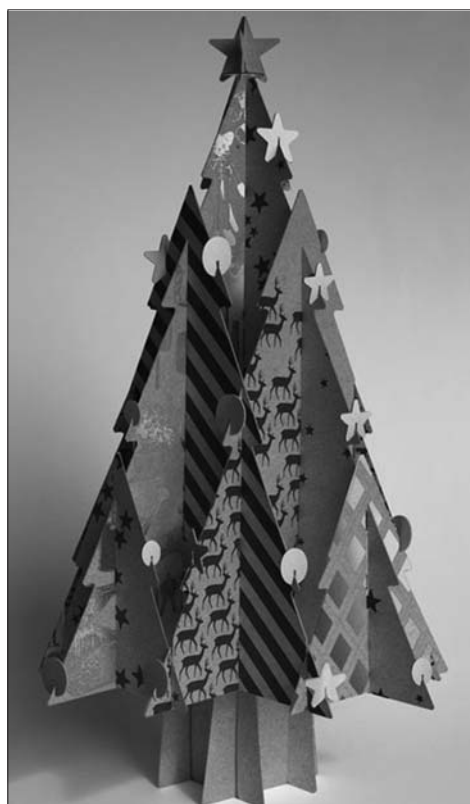
Hozzávalók: 50 dkg pulykamellfilé, 1 csomag aszalt szilva (magozott), 2-3

közepes fej hagyma, liszt, bors, pici fahéj, esetleg szerecsendió, só, olaj, víz.

Elkészítés: A pulykamellet felszeleteljük, majd kipotyoljuk, megsózzuk, mindegyik fűszerrel megszórnuk a szeleteket, majd rátesszük az aszalt szilvát, feltekerjük, és fogpiszkálóval megtűzzük a roládokat. Lisztbe forgatjuk őket, és pici olajon vagy margarinon hirtelen megkapatjuk, majd kivesszük és félretesszük őket. A hagymákat apróra vágjuk, és olajon aranyszínűre pirítjuk, sózzuk, borsozzuk. A pirított hagymára rátesszük a göngyölegeinket, esetleg egy-két szem szilvát, ha maradt, és felöntjük vízzel, úgy, hogy épp ellepje a roládokat. Lefedjük az egészet, és közepes lángon készre főzzük. Akkor van kész, ha a hús puha, a saft pedig sűrű a krémesre főtt hagymától.

Az abszolút „zöld” karácsonyfa

Sok ember nem szeretné a természetpusztító tradíciókat követni. A papírbutor, papírlámpa vonalat követve a legújabb trend a papír karácsonyfa. Ha nem szeretnénk idén is kivágnunk egy fát, pusztán azért, hogy egyszer használjuk, utána kidobjuk, majd hetekig porszívózzuk a túleveleket a szőnyegből. A műanyag fenyőket viszont nem sokan szeretik (és az sem környezetbarát) itt van egy teljesen környezetbarát megoldás, több szempontból is. A kartonpapírból készült karácsonyfa megment egy fenyőfát a kivágástól, újrahasznosított és újrahasznosítható papírból készül, és évekig lehet használni. Emellett mutatunk pár példát, hogy szinte mindenből lehet egy kis kreativitással karácsonyfát készíteni. Műanyag palackok, kidobott színes magazinok, gumicukor stb.

Programajánló

Lázár Ervin: A négyszögletű kerek erdő

Helyszín: Kolozsvár, Kolozsvári Állami Magyar Színház (nagyterem), str. Emil Isac nr. 26-28, december 23., péntek, 18 óra

20. századi magyar irodalom klasszikus meséje *A Négyszögletű Kerek Erdő*, nemzedékek nőttek fel rajta úgy, hogy humoros nyelvi fordulatai észrevétlenül mindennapi nyelvünk részévé váltak. Mikkamakka, Vacs-kamati, Szörnyeteg Lajos, Bruckner Szigfrid, Aromo, Ló Szerafin, Nagy Zoárd és Dömdödöm lépnek színre,

hogy a szeretet színházába hívjanak meg bennünket, ahol – láss csodát! – nincs különbség még gyermek és felnőtt között sem, mert mindannyiunknak az a közös vágya, hogy olyannak fogadjanak el, amilyenek vagyunk. A Kaláka együttes jól ismert zeneszerzője és éneke, Radványi Balázs gyönyörű dalai még inkább a kicsik és nagyok, a család, az osztályközösség, boldog eseményévé változtatják az előadást.

Csendes karácsony

Helyszín: Csíkszereda, Flash, december 23., 21 óra

A Mercurius és a Silent Events bemutatja a Nagy Karácsonyi Dízsé Párbajt, ahol fellépnek:

Küb Beat (aljas nótá dízsé), Barna au Louvain és Missile a tinik bálványa, közben Lórika, TB üt, ver (dobol) és egy kicsit Dayer is fokozza a hangulatot (dorongol) Belépő 15 lej.

Szophoklész: Trakhiszi nő

Helyszín: Sepsiszentgyörgy, Tamási Áron Színház, Kamaraterem, Szabadság tér, 1. szám, december 23., péntek, 19 óra, december 28., szerda, 19 óra.

Szophoklész darabjának központi alakja a hős Héraklész, aki legyőzte a nemeai oroszlánt, pusztá kézzel

hozta fel az Alvilág háromfejű kutyáját, megzabolázta Diomédész emberevő lovait, és most az utolsó megmértetés előtt áll.

Gazdag szegények

Helyszín: Csíkkarcfalva, Székaszó bérlet, december 23., péntek, 19 óra, december 30., péntek, 19 óra.

A *Gazdag szegények* a „cifra nyomorúság” helyzetének komikus, olykor tragikomikus pillanatait eleveníti fel. Kapor Ádám vasúti váltóór a nyugdíjkorhatár elérésével elveszíti munkahelyét, élettársa Kömény Zsuzsa mosónő egyedül nem tudja elartani kettőjüket, ezért úgy döntenek: beköltöznek a szegényházba. Rendező: Schlangér András.

Karácsonyi Role-koncert

Helyszín: Csíkszereda, református templom, Decemberi Forradalom utca, 1. szám, december 25., vasárnap, 19 óra 30 perc.

Karácsonyi korcsolyázás

Helyszín: Csíkkarcfalva, Karcfalvi Műlyégpálya, december 24., szombat - 2011. december 26., hétfő.

A Karcfalvi jégpálya most a megszokott programtól eltérően, ünnepi programmal várja a korcsolyázni vágyókat: December 24-én szombaton, angyalvárás előtt, 11-13 óra családi korcsolyázás, 15-17 közönség-korcsolyázás, 17-19 közönség-kor-

csolyázás. December 25.: 15-17 családi korcsolyázás, 17-19 közönség-korcsolyázás, 19-21 közönség-korcsolyázás. December 26. Hétfő: 11-13 családi korcsolyázás, 19-21 közönség-korcsolyázás.

Rockkarácsony

Helyszín: Kézdivásárhely, For You Klub (Petőfi Mozi), Kossuth Lajos u., 1. szám, december 23., 19 óra.

A rendezvény célja hangulatos és minőségi rockzenével ünnepelni a karácsonyt. Házigazda a Metropolis és az Eli zenekar, de fellép még a Garázs, a braszó-i Graphic, a sepsiszentgyörgyi Prog. Organ Quartett, a Bermuda, az Ego Sum és az Exit Rock Band.

Tények és tévhit a császármetszésről

Egyre több orvos sugalmazza azt, hogy a császáros szülés biztonságosabb, mint a hüvelyi szülés, és a szüléstől való félelem sok esetben elég ok arra, hogy az anya igent mondjon. Pró és kontra mindkét esetben van, a döntést nem könnyű meghozni.

Az egész születésre érdemes úgy nézni, mint egy olyan folyamatra, amelynek része a tervezés, a megfogás, a várandósság időszaka, a szülés, és végül a felépülés. Erre alakult a női test az évezredek folyamán, így a természetes szülés alapvetően sokkal optimálisabb eszköze a gyermekáldásnak, mint a császármetszés.

Ennek a döntésnek természetesen fontos része, hogy az orvos pontosan végigkísérje az egész várandósság időszakát, és ne a szülőszobán találkozzon a jövődóbeli édesanyjával. Vannak olyan esetek, amikor a hüvelyi úton történő szülés eleve kizárt. Ha a páciensnek komoly szemészeti problémái vannak, például erősen rövidlátó, vagy valamilyen anatómiai rendellenesség közbeszól, például medence-törés miatt nem képes hüvelyi úton szülni, akkor természetesen az egyedüli opció a császárral történő szülés. Azonban az egészséges nőknél a megfelelően végigkísért, természetes úton történő szülés biztonságosabb mind a kismama, mind születendő gyermeke számára, és olyan közös élményt nyújt, amely egy életre szól.

Ennek ellenére sokan úgy gondolják, hogy a császármetszés egy könnyebb, fájdalommentesebb és kisebb kockázattal jár, mint a ter-

mészetes úton történő szülés. A statisztikák szerint egyre több orvos preferálja a szülésvezetés ilyen módját, ami megerősítheti a pácienseket abban, hogy érdemes ezt a megoldást választani.

A császármetszés egyedüli előnye egy egészséges nő esetében, hogy sokkal gyorsabban lezajlik. Ez azonban inkább az orvos, nem pedig a páciense és annak gyermeke kényelmét szolgálja. A közhiedelemmel ellentétben a császármetszés, ha a szülést a felépülés folyamatával együtt nézzük, sokkal fájdalmasabb, mint a természetes úton történő szülés, ráadásul az anya és a gyermek közös sikere is elmarad. Ha a személyzet érti a dolgát, akkor a természetes szülés esetében a megfelelő epidurális érzéstelenítés elviselhető keretek között tartja a fájásokat. Ha egy nő természetes úton szül, és a szakértő támogatásban részesül, akkor igenis képes így életet adni a gyermekének. Az esetek nagyon kis százalékában természetesen előfordulhatnak komplikációk, ilyenkor azonban még mindig választhatjuk a császármetszést, vagy más szülésbefejező műtétet. Nem csak a koraszülöttekre, hanem az érett újszülöttekre nézve is kockázatot jelent, ha megindult vagy megindított fájástevékenység nélkül végeznek császármetszést. A

fájások ugyanis stresszt jelentenek a magzat számára, a stressz hatására beindul saját szteroidhormon termelése, s ez az anyag segíti majd abban, hogy a külvilághoz alkalmazkodhasson. Fájások hiányában előfordul, hogy az újszülött tüdeje a világrajövetelt követően nem működik megfelelően.

A fájdalom szempontjából pedig egy hüvelyi úton történő szülés még gátmetszéssel együtt is kevésbé fájdalmas, ha a következő napokat is beleszámítjuk, mint egy császármetszés. Utóbbi ugyanis egy hasi műtét, és mint minden ilyen mesterséges beavatkozásnak, ennek is megvan a felépülési ideje, és a kockázata. Ha tehát semmilyen egészségügyi kockázat nem indokolja, akkor nem érdemes ezt az utat választani, hiszen a műtétet követő

2-3 nap fájdalmasabb, mint az a néhány óra, ameddig egy megfelelő ütemben zajló szülés tart.

Az első lépés a természetes szüléshez vezető úton az, hogy egy nő elhiggye magáról, hogy képes világra hozni a gyermekét. Az orvostársadalomnak pedig fontos megértenie, hogy egy nőnek nemcsak szakmai, hanem emberi támogatásra és bizalomra is szüksége van ahhoz, hogy vagy így, vagy úgy, de világra hozza gyermekét. Akár az éjszaka közepén is, ha úgy hozza a sors.

Messze nem bizonyított, hogy a császármetszéseknek szerepük van a magzati veszteségek és az újszülöttkori megbetegedések megelőzésében. Ugyanakkor arra sem lehet pontosan válaszolni, hogy lehet-e, illetve kell-e csökkenteni a császármets-

zések arányát. Valószínű azonban, hogy biztonságos csökkenést várhatnánk akkor, ha idősebb, tapasztaltabb szakembert vonnánk be a konkrét eset elbírálásába.

Egy amerikai felmérés során összegyűjtötték a műtétet legjelentősebben befolyásoló tényezőket, s az derült ki, hogy először szülő nőknél korábban állítják fel a császármetszés javallatát. Igen jelentős befolyásoló tényező a pereskedéstől való félelem – vagyis a császármetszés elvégzése után már nem vádolhatják az orvost azzal, hogy elmulasztotta a műtétet, pedig szükség lett volna rá. A műtėti szülésen egyszer már átesett nőknél a jelenleginél nagyobb arányban történhetne hüvelyi szülés.

Az orvos válaszol

Elég gyakran jelentkezik a számon a herpesz. Meg lehet ettől véglegesen szabadulni?

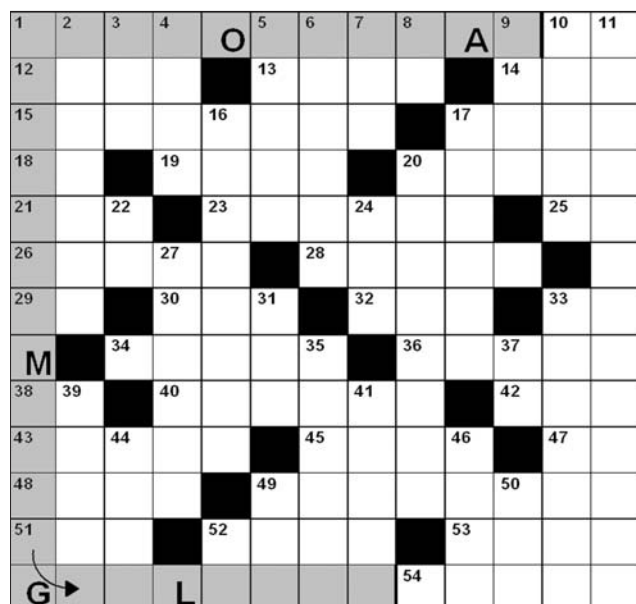
Ha valaki egyszer megfertőződik az ajakherpeszt okozó vírussal, nem szabadul meg tőle véglegesen soha. Ennek az a háttere, hogy zömmel a gyerekkorban lezajlott elsődleges fertőzést követően a vírus idegdúcba fészkel be magát, és onnan időről időre aktiválódik. Hiába vannak újabbnál újabb vírus elleni szerek, a dúcából kiirtani nem tudjuk. Két dolgot azonban biztosan lehet tenni, egyrészt megfigyelni, hogy mikor és mire aktiválódik és okoz tüneteket a vírus, másrészt folyamatosan erősíteni az immunrendszert. Nehezebb helyzetben vannak azok a fiatal nők, akiknél a menstruációhoz kötődik az ajakherpesz. Ezekben az esetekben az ellenálló képességet kell megpróbálni fokozni minden lehetséges módon, ill. a folyamat súlyosságától függően helyileg vírus elleni krémet vagy a vérzés közeledtével öt napig tablettákat szedni. A legtöbb eset enyhe lefolyású, kezelés nélkül, spontán gyógyul néhány nap után. Kétségtelen, hogy a leggyakoribb lokalizáció az ajak és a környező terület, de előfordulhat bárhol a bőrön. A kórkép jellegzetes, először egy körülírt gyulladás, majd az órák alatt kialakult csoportos hólyagocskák megpattannak, viszkető, égő érzés kíséretében. Ideális esetben a hólyagocskák kiürülnek, és leszáradnak, de előfordulhat gennyes fertőzés is. Fontos tudni, hogy a betegség a hólyagos periódusban, a hólyagocskák megnyílása idején fertőz. A beteg ilyenkor saját testén is továbbviheti a fertőzést. A látást veszélyeztető állapot alakul ki, ha megfertőzi a saját szemét, vagy eleve szemherpesz mutatkozik. Ebben az esetben azonnali kórházi ellátást igényel.

Dr. Győri György

Az anyós egészsége

Egy férfi mondja a haverjának:

– Öregem, egyre jobban aggaszt az anyósom egészsége!

– Miért, mi baja?
– ...! (poén a rejtvényben)

Vízszintes:

1. A poén első része. 10. Macskaköves is lehet. 12. Időegység kapcsolatos. 13. Gyümölcs igéje. 14. Olasz szent (röv.). 15. Helyőrségi laktanya. 17. ... a Föld; Hofi Géza ismert darabja. 18. Egypárból kettő! 19. Szállítóoszlop. 20. Gesztenyeszín. 21. Haszonrész. 23. Lopakodás. 25. Fajdtollak! 26. Darabot bemutat. 28. Brit ebéd. 29. Mellény szélei! 30. Titanilla becézve. 32. Olasz NOB-jel. 33. Curie (röv.). 34. Eldurran a puská. 36. Fülleres. 38. Megint igen. 40. Diéta. 42. Horgász zsákmánya. 43. Attól mostanig. 45. Füzetbe jegyzetel. 47. Paci. 48. Catherine ...-Jones. 49. Gyéren előforduló. 51. Észszel felfog. 52. ... hajrá!; drukkerek mondják. 53. Zajos multság (biz.). 54. Szabó ...; író.

Függőleges:

1. A poén második része. 2. Tenger egyik mozgása. 3. Nem használ fésűt! 4. Régi úrmérték. 5. Tekintés. 6. Díszes széken ül. 7. Egy (ném.). 8. Pászkaevelek! 9. Töporpyúból kiváló anyag. 10. Azt követően. 11. A termőréteg élőlényeivel foglalkozó tudomány. 16. Egyféle tisztviselő. 17. Francia tudós (Blaise). 20. Sérül. 22. Félcipő! 24. A szebbik nemmel kapcsolatos. 27. Magas, vállas, izmos férfi. 31. Elvisel. 33. Álnok, kétszínű. 35. Földre teperő. 37. Achátdarabok! 39. Élőlény testének meghatározott felépítésű alkotó része. 41. Esetleg. 44. Ottó becézve. 46. Margarinmárka. 49. Ropogtat. 50. Alig hallhatóan mond. 52. A fejére

		2	6	3						5
			8							4
		9		2	1					
	4								5	3
3					8	6				
6		8								
9					5				2	
		5			9					
		3								7

Közepes fokozat

A 81 mezőt a rácsban úgy kell kitölteni, hogy minden sorban, minden oszlopban és a 3×3-as négyzetekben 1-től 9-ig mindegyik számjegy csak egyszer szerepeljen. Jó játékot!

Készítette: Buna Botond

Előző feladványunk megfejtése

1	9	3	8	7	5	6	4	2
8	7	6	2	4	9	1	5	3
5	2	4	1	3	6	9	8	7
2	1	5	3	9	4	8	7	6
4	6	8	7	2	1	5	3	9
7	3	9	6	5	8	2	1	4
6	4	2	5	1	7	3	9	8
3	5	7	9	8	2	4	6	1
9	8	1	4	6	3	7	2	5

Béres Attila

Kiskarácsony

Anikó minden évben észreveszi, hogy ő már nagylány. Nem úgy, mint tavaly, amikor még kicsi volt, csak azt gondolta, hogy nagy, hanem tényleg. Legutóbb karácsonykor jelentette be, hogy ő már nagy, és mindent tud. Vajon mi lehet az a minden?

– Mosogatni is? – kérdeztük.

– Mosogatni nem, mert magas van a csap. Meg nagyon törekenyek a poharak – felelte. – De azon kívül mindent.

– Igazán nagynak érzed magad? – kérdeztük.

– Nem érzem – mondta –, nagy vagyok!

– Akkor azt a társaságot ki lehet végre dobni az ágyadból?

A társaság hat mackóból, két kutyából, meg a beesett szemű alvóbabából állt. Az alvóbaba egyfolytában aludt, amióta a fejében volt a szemé, és éjjelente zörgött is, amikor Anikó forgolódott.

– Nem! – mondta. – Hálótárs mindenkinek kell!

Beláttuk, hogy igaza van.

– De hát akkor miben érzed magad igazán nagynak? – kérdeztük. – Teljesen fölösleges engem karácsonyeste elküldeni a Nagyiékkel sétálni, hogy titokban földszíthessétek a fenyőfát – felelte. – Inkább segítsek én is díszíteni, meg elrendezni az ajándékokat.

Anyával elsomorodtunk egy kicsit. Hát igen, most már látjuk, hogy tényleg milyen nagy lányunk van.

– Jól van – sóhajtottam végül –, de mégis, hogyan gondoldod?

– Tudod – kezdte izgatottan –, karácsony este tele vannak az utcák sétáló nagymamákkal meg nagypapákkal meg unokákkal. Nincs nyitva se cukrászda, se semmi. Mindenki sétálgat és fázik. A nagypapák az órájukat nézegetik, hogy mikor lehet már hazamenni. A gyerekek meg sajnálják őket.

Most már tényleg elsomorodtunk. Ki hitte volna, hogy sajnálni kell a nagyszülőket.

– Hát akkor mit lehet tenni? – kérdeztük.

– Megbeszéljük a Nagyiékkel, hogy soha többé nem kell a hideg utcára kimenni, és lesni az ablakot, hogy készen vagytok-e már a fa feldíszítésével.

Meglepődöttünk:

– Honnan tudod, hogy készen vagyunk-e már?

Anikó türelmesen megmagyarázta:

– Amíg bent vagytok, ég a villany. Ha készen vagytok, leoltjátok és kimentek.

Most már igazán elhittük, hogy Anikó nagylány.

– És mi lesz a Nagyiékkel? – kérdeztük.

– Végre itthon maradhatnak – mondta a lányunk. – Majd kimentek a konyhába főzni mindnyájan, én pedig mindent elintézek.

– És semmi Téliapó meg Jézuska meg angyalok?

– Semmi – mondta eltökélten, majd látva elkeseredésünket, megenyhült: – Csöngetni azért lehet a kis csöngettyűvel. De csak ha jelt adok!

Amikor a Nagyiéknek előadtuk Anikó tervét, éktelenül fölháborodtak. Még hogy a

gyerek díszítse a fát, hát azt nem lehet!

– A karácsonyban az igazi öröm a meglepetés, és azt akarjátok elvenni attól az ártatlan csöppségtől!

Próbáltuk megmagyarázni, hogy az „ártatlan csöppség” főzni mindnyájan, én pedig mindent elintézek. Végül is hiába volt minden szó, Nagyiék ragaszkodtak a meglepetéshez. Most meg Anikóhoz vándoroltunk megmagyarázni, hogy nem lesz így jó a karácsony. Azonban ő is hajthatatlan volt. Végül, hogy mindenkinek igaza legyen, kieszelte a legjobb megoldást: – Menjete ti a Nagyiékkel sétálni, ha annyira fontos nekik a meglepetés.

Karácsony este aggódva búcsúzkodtunk az ajtóban.

– Menjete csak nyugodtan – mondta Anikó –, olyan meglepetés lesz, hogy az csuda!

Hát nem éppen nyugodtan, elindultunk. Csak keringtünk a ház körül, Nagypapa leste az óráját meg az ablakot, és dörmögött. Az utca tele volt sétálgató nagymamákkal, nagypapákkal meg unokákkal. Végül észrevettük, hogy kialudt a fény az ablakban, hazamehettünk. Az ajtóban éktelen bűz meg Anikó fogadott minket. Ancsának ragyogott a szeme:

– A süteményt a sütőben felejtettétek, de nincs semmi baj, mert amikor füstölni kezdett, leöntöttem vízzel!

Kinyitottuk az ablakot, felmostuk a konyhát, és megállapítottuk, hogy ilyen meglepetés még tényleg soha nem ért minket karácsonykor. A Nagyi persze mondta:

– Ne vegyétek el a gyerek kedvét! Ugye, kis csillagom, lesz még más meglepetés is! – Lesz! – mondta Anikó. –

Csukjátok be a szemeteket!

Becsuktuk. Ott álltunk a szobaajtó előtt becsukott szemmel és hallgatóztunk. Nyikordult a kilincs. Vártuk, hogy Anikó megszólal: tessék, szabad! De nem szólt meg, hanem megint nyikordott a kilincs. Aztán motoszkálás, nyögédcselés. Rénsnyire nyitottam a szemem.

Legelőször megláttam a Nagyiékat, akik rénsnyire nyitott szemmel figyelték Anikót. Aztán megláttam Anyát, aki rénsnyire nyitott szemmel figyelte őket, engem, meg Anikót. Aztán megláttam Anikót, aki háttal nekünk elkeseredetten viaskodott a zárral. Rosszat sejtettem. Még soha nem zártuk be a szobaajtót kulcsra, így nem tudhattuk, hogy rossz a zár. Tapintatosan várakoztunk. Végül elkeseredetten megszólalt:

– Nyissátok ki!

– Már kinyitottuk! – mondtuk kórusban.

– Nem a szemeteket, hanem az ajtót! – pirult mérgében Anikó.

Próbálta a Nagyi, de nem ment. Aztán próbálta Anya, de neki sem ment. Azután megpróbáltuk mi, férfiak.

– Szép kis meglepetés - dohogtam, de rám szóltak, hogy ne bántsam a gyereket, ő jót akart. Sorra odajárultunk újra és újra a kilincshez. Rázogattuk, feszegettük a makacs kulcsot, eredménytelenül.

Végül, nem volt mit tenni, bekopogtunk a szomszédba. A szomszédék a gyertyafényben úszó karácsonyfa körül álltak, és éppen ott tartottak, hogy „kisült-e már a kalácsm?”. Segítettünk végigénekelni. Csak a „hadd egymeg melegében”-nél csuklott el a hangunk, eszünkbe jutott a saját, megégett kalácsonk.

A dal befejeztével a szomszéd bácsi elővette a szerszám ládáját, és átvonult hozzánk. Csavargatott, feszegetett, kalapált, és néha azt mondta:

– Na most!

Olyankor nekidőltek a bezárt ajtóknak. Aztán újra csavargatott, feszegetett, kalapált, és megint mondta:

– Na, most!

Az ötödik „na most” után egyszerre nekifutottunk, az ajtó hatalmas robajjal beszakadt, mi pedig mindahányan rázuhantunk a sötétben árvalkódó karácsonyfára. A fa fölborult, minden nagy recsegés-ropogással szanaszét szállt.

Tizenkét hónap a természetben

Két napja, hogy a kód leereszkedett, és nem akar felszállni. A látási viszonyok csökkenésével a madarászélmények is megcsappannak. Erdőre, mezőre nem érdemes ilyenkor kimenni, azonban a madarászással nem kell felhagyni.

Városunk déli kijárata felé vezető út közelében van egy tó, amit egyszerűen „állomásitónak” nevezünk. Utoljára tavasszal, május elején voltam ott, a kerti geze érkezését vártam. Most a ködös időjárás felkínálta, hogy egy sétát tegyek a tó körül. Titokban vörösbegy, füzike, esetleg egy bátor barátposzáta felbukkanására vágytam, tudván, hogy az eddigi tél számukra kedvező volt. Ez a vágy nem irreális, hiszen az elmúlt években több vonuló madárfajból maradtak vissza áttelelő példányok.

Almát tettem a zsebembe,

hogy ha mégis lesz szerencsém visszamaradt példányokat felfedezni, akkor segítsék a táplálkozásukba, de ha mégsem, akkor is otthagynom, felszúrom az almát egy ágra, hogy verebek, rigók csapjanak lakomát belőle.

A tó vize be volt fagyva, a környéke kietlen, seholy madár. Átsétáltam a közel kigyózó folyóhoz, onnan felrepült egy tókés réce, de amint a hápogása és szárny-suhogása elhalkult, újra elnémult a táj, egyedül az Olt folyó hangja volt hallható. Később cinegéket hallottam, de megpillantani nem lehetett a sűrű köd miatt. Az egyik bokor ágára felszúrtam az almát, tudtam, hogy vörösbegy, füzikét, de más madarat sem fogok látni, jóval vastagabb a ködréteg, mint amire számítottam.

A pumpaházhoz érkeztem, ahol senki sem volt, vele szemben a tó nem volt befagyva, reménykedni kezdtem, mégis fogok látni madarakat, récéket a vizen. Megálltam, figyeltem, és mozgást észleltem a ködben, amikor közelebb ért az árny, akkor ismertem fel, hogy egy kóbor eb közeledett a jégen, épp az olvadt rész felé haladt. Azt gondoltam, inni akar, mire elmerült, beszakadt a vékony jég alatta. Két elülső lábával kapaszkodott, próbált kimászni, de visszacsúszott. Gondolkoztam, hogyan tudnék rajta segíteni, amikor sikerült mégis felkapaszkodnia. Megrázta magát, és utána a legrövidebb útszakaszon óvatosan a partra ment. Szerencséjére egy kis fürdéssel megúszta a kalandot.

Kelemen László

Karácsony

A Szeretet ünnepe közeleg,
A szép, meghitt ünnep,
Jézus születésének ünnepe,
Egész évben tán ez a legszebb.

A fogadás nem fogadta őket,
Józsefet és Máriát,
Csak egy istálló volt szabad,
Itt szülte meg Mária Isten fiát.

Egy ragyogó csillagot látott három király,
Mindhármán ezt követve,

Nagy hosszú út után,
Eljutottak Betlehembe.

A Megváltót megtalálták,
Előtte mélyen meghajoltak,
Drágán megajándékozták,
Nagyon boldogok voltak.

Isten annyira szereti az embereket,
Hogy elküldte az ő egyetlen fiát,
Jézus sohasem hagy el minket,
Ezért mondjunk hát el egy imát.

Kemény Rudolf-Csaba,
V. osztály, Nagybánya

Kemény Rudolf Csaba rajza